

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen

Datum och tid: onsdag 14 maj 2025 Kl. 08:30 – ca 14:00

Plats: Hillingsäter, kommunkontoret

- 1 **Upprop**
- 2 **Val av justerare**
- 3 **Godkännande av dagordning**
- 4 **Förvaltningens information 2025** **2025/163**
- 5 **Meddelanden 2025** **2025/8** **3 - 9**
- 6 **Åtterrapportering av delegeringsbeslut 2025** **2025/10** **10**
- 7 **Ärenden till kommunstyrelsen**
- 8 **Beslut avseende avyttring fjärrvärme** **2024/187** **11 - 22**
- 9 **Beslut avseende ny båtbygga vid Sundsbron** **2025/147** **23 - 25**
- 10 **Begäran om förklaring avseende ej ansvarsfrihet kommunstyrelsen** **2025/143** **26 - 35**
- 11 **Revidering av beslut avseende firmatecknare för Färgelanda kommun 2025** **2025/153** **36 - 38**
- 12 **Antagande av internkontrollplan 2025 – Kommunstyrelsen** **2025/7** **39 - 49**
- 13 **Ärenden till kommunfullmäktige**
- 14 **Antagande av flaggregler Färgelanda kommun** **2025/160** **50 - 57**
- 15 **Kvartalsrapport (Q1 2025) inklusive prognos 2025 - Färgelanda kommun** **2025/3** **58 - 91**
- 16 **Kvartalsrapport (Q1 2025) – Kommunstyrelsen** **2025/162** **92 - 100**

17	Mål och resursplan 2026–2029	2025/6	101 - 175
----	-------------------------------------	---------------	----------------------

Ulla Börjesson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Niklas Englund
Kommunsekreterare

Delgivning

Utskriftsdatum: 2025-05-07

Utskriven av: Niklas Englund

Diarienummer: Kommunstyrelsen
Riktning: Inkomna
Datum: 2025-03-29 - 2025-05-07
Notering:

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2025.357	I	Avtal undertecknat	Anette Levin
2025-03-31		Global Connect AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/128		Markupplåtelseavtal - Optofibernet	
2025.358	I	Nominering folkhälsopris - Daniel Wennerström Ödeborg IF Bowls	Alexander Karlsson
2025-04-01			Strategier
KS 2025/39		Folkhälsopris 2025	
2025.359	I	Information om beslut i ärende 8597-2025 Lövåsen 1:3	Linnéa Thor
2025-03-31		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/35		Information för kännedom från Länsstyrelsen 2025	
2025.360	I	Beslut om bifall 31847206 Lövåsen 1:3	Linnéa Thor
2025-03-31			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/35		Information för kännedom från Länsstyrelsen 2025	
2025.361	I	Protokoll Bolagsstämma Västvatten AB 2025-03-28	Niklas Englund
2025-04-01			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.362	I	Budgetunderlag 2026 - Räddningstjänsten Fyrbodal	Niklas Englund
2025-04-01			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.363	I	Protokollsutdrag Budget 2026 - Räddningstjänsten Fyrbodal	Niklas Englund
2025-04-01			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.364	I	Protokoll 2025-02-28 medlemsråd nr 1 - Räddningstjänsten Fyrbodal	Niklas Englund
2025-04-01			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.366	I	MILJÖ-2025-696 AVL Beslut om tillstånd för sluten tank och BDT Ödeborgs-Bråten 1:31	Linnéa Thor
2025-04-03			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/61		Information för kännedom från Dalslands Miljö- och Energiförbund 2025	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2025.368	I	Ansökan om schakttillstånd för gräsyta mellan kapellvägen och väg 173, del av Stigen 1:70	Linnéa Thor
2025-04-08		GH EL AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.372	I	Bilaga Öppet hus torget, A226.994/2025	David Tengberg
2025-04-10			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.373	I	Begäran om yttrande Öppet hus torget, A226.994/2025	David Tengberg
2025-04-10		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.375	I	Tillståndsbevis Öppet hus torget, A226.994/2025	David Tengberg
2025-04-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.376	I	2025-04-10 Protokoll nr 2 Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB	Sofia Henriksson
2025-04-14			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.377	I	Nominering folkhälsopris - Dals dansklubb	Sofia Henriksson
2025-04-14			Strateger
KS 2025/39		Folkhälsopris 2025	
2025.378	I	Nominering folkhälsopris - Linus Karlsson - Färgelanda futsal	Alexander Karlsson
2025-04-14			Strateger
KS 2025/39		Folkhälsopris 2025	
2025.379	I	Nominering folkhälsopris - Friskis och svettis Färgelanda	Alexander Karlsson
2025-04-14			Strateger
KS 2025/39		Folkhälsopris 2025	
2025.380	I	Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 - Remissversion aktualiserad strategi 2025	Katrin Siverby
2025-04-14			Kommunledningskontoret
KS 2025/140		Remissmissiv aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	
2025.381	I	Remissmissiv extern - Aktualiserad RUS	Katrin Siverby
2025-04-14			Kommunledningskontoret
KS 2025/140		Remissmissiv aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	
2025.382	I	Aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	Katrin Siverby
2025-04-14			Kommunledningskontoret

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2025/140		Remissmissiv aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	
2025.383	I	Begäran om yttrande: Valborgsfirande med knallar och fyrverkeri, Stigens centrum, Färgelanda, 2025-04-30, A143.202/2025 och A242.838/2025	David Tengberg
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.384	I	Ansökan, Valborgsfirande med knallar och fyrverkeri, Stigens centrum, Färgelanda, 2025-04-30, A143.202/2025 och A242.838/2025	David Tengberg
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.385	I	Karta 1, Valborgsfirande med knallar och fyrverkeri, Stigens centrum, Färgelanda, 2025-04-30, A143.202/2025 och A242.838/2025	David Tengberg
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.386	I	Karta 2, Valborgsfirande med knallar och fyrverkeri, Stigens centrum, Färgelanda, 2025-04-30, A143.202/2025 och A242.838/2025	David Tengberg
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/22		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2025	
2025.388	I	Uppdrag till Kammarkollegiet att betala ut medel för arbete med kapacitetsanalyser	Katarina Larsson
2025-04-14			Kommunledningskontoret
KS 2025/142		Kammarkollegiet - Ges i uppdrag att betala ut medel för arbete med kapacitetsanalyser	
2025.390	I	Beslut 250410 i ärende 7246-2025 Lillesäter 1:28	Linnéa Thor
2025-04-11		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/35		Information för kännedom från Länsstyrelsen 2025	
2025.391	I	Beslut om avvisning 31971269 dnr 7246-2025 Lillesäter 1:28	Linnéa Thor
2025-04-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/35		Information för kännedom från Länsstyrelsen 2025	
2025.393	I	MILJÖ-2023-1112 AVL Beslut om tillstånd för markbaserad rening wc+bdt Kråkserud 1:14	Linnéa Thor
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/61		Information för kännedom från Dalslands Miljö- och Energiförbund 2025	
2025.394	I	Ansökan om schakttillstånd Skogsvägen och Örnvägen, Stigen, del av Stigen 1:70	Linnéa Thor
2025-04-14		Eltel Networks AB	Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.395	I	Översiktskarta Skogsvägen och Örnvägen, Stigen	Linnéa Thor
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.396	I	Detalj karta Skogsvägen och Örnvägen, Stigen	Linnéa Thor
2025-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.398	I	Nominering kulturpriset - Högsäters bygdegårdsförening	Alexander Karlsson
2025-04-16			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/38		Kulturpris 2025	
2025.399	I	Protokollsutdrag 2025-04-08 35 Medlemsavgift 2026 RFBD	Niklas Englund
2025-04-16			Ekonomiavdelningen
KS 2025/145		Medlemsavgift 2026 - Räddningstjänsten Fyrbodal	
2025.400	I	Förslag -Tjänsteskrivelse från Räddningstjänsten- Medlemsavgift 2026	Niklas Englund
2025-04-16			Ekonomiavdelningen
KS 2025/145		Medlemsavgift 2026 - Räddningstjänsten Fyrbodal	
2025.401	I	Förslag - Medlemsavgift 2026 för Räddningstjänsten Fyrbodal	Niklas Englund
2025-04-16			Ekonomiavdelningen
KS 2025/145		Medlemsavgift 2026 - Räddningstjänsten Fyrbodal	
2025.403	I	Brev till landshövding Sten Tolgfors (Avseende vildsvin)	Niklas Englund
2025-04-22			Kommunledningskontoret
KS 2025/148		Brev till landshövding Sten Tolgfors (Avseende vildsvin)	
2025.404	I	Resultat verifierande provtagning sediment i Färgelanda objekt 7 Björvattnet dnr 39365-2024	Anette Levin
2025-04-17		Anette Levin	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/149		Resultat verifierande provtagning sediment - 4 objekt	
2025.405	I	Resultat verifierande provtagning sediment i Färgelanda objekt 10 Ellenösjön dnr 39369-2024	Anette Levin
2025-04-17		Anette Levin	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/149		Resultat verifierande provtagning sediment - 4 objekt	
2025.406	I	Resultat verifierande provtagning sediment i Färgelanda objekt 8 Lillån dnr 39639-2024	Anette Levin
2025-04-17		Anette Levin	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/149		Resultat verifierande provtagning sediment - 4 objekt	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2025.407	I	Resultat verifierande provtagning sediment i Färgelanda objekt 9 Valboån dnr 39647-2024	Anette Levin
2025-04-17		Anette Levin	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/149		Resultat verifierande provtagning sediment - 4 objekt	
2025.409	I	Remissbrev och sändlista remissinstanser	Anna Lena Sörensson
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/150		Remiss samverkansformer kring kollektivtrafik	
2025.410	I	Remissversion Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland	Anna Lena Sörensson
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/150		Remiss samverkansformer kring kollektivtrafik	
2025.411	I	Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland nu gällande	Anna Lena Sörensson
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/150		Remiss samverkansformer kring kollektivtrafik	
2025.412	I	Info: Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Västra Götalands län	Anna Lena Sörensson
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/150		Remiss samverkansformer kring kollektivtrafik	
2025.416	I	Underrättelse om avslut O242588 Bråsäter 1:1 och Bråsäter 1:2	Linnéa Thor
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.417	I	Beskrivning O242588 Bråsäter 1:1 och Bråsäter 1:2	Linnéa Thor
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.418	I	Protokoll O242588 Bråsäter 1:1 och Bråsäter 1:2	Linnéa Thor
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.419	I	12991342-v1 Förrättningskarta A4S Bråsäter 1:1 och Bråsäter 1:2	Linnéa Thor
2025-04-22			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.421	I	DMEF 2025-04-10 - Myndighetsutövning med näringslivsperpektiv	Niklas Englund
2025-04-22			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.422	I	Styrelsemöte Mediapoolen 2025-04-04	Niklas Englund
2025-04-23			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2025.423	I	DMEF Direktion - justerat protokoll 2025-04-10	Niklas Englund
2025-04-23			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.425	I	Meddelande om kungörelse- bygglov på fastigheten Färgelanda Prästgård 1:223	Anette Levin
2025-04-25			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/37		Meddelande om kungörelse där kommunen är sakägare 2025	
2025.426	I	TA-Plan gräsyta Killéns väg 4A	Linnéa Thor
2025-04-25			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.427	I	Bild med inritad kabeldragning gräsyta Killéns väg 4A	Linnéa Thor
2025-04-25			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.428	I	Ansökan om schakttillstånd gräsyta Killéns väg 4A	Linnéa Thor
2025-04-25		One Nordic PS	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.431	I	Översiktsritning Killéns väg 3-4B	Linnéa Thor
2025-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.432	I	Ansökan om schakttillstånd Killéns väg 3-4B	Linnéa Thor
2025-04-28		Transtema Network Services AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.435	I	13041765-v1 Protokoll Högsäters-Önne 1:12 och Strand 1:9	Linnéa Thor
2025-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.436	I	13041746-v1 Beskrivning Högsäters-Önne 1:12 och Strand 1:9	Linnéa Thor
2025-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.437	I	12995404-v1 Förrättningskarta A3L Högsäters-Önne 1:12 och Strand 1:9	Linnéa Thor
2025-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.438	I	13057224-v1 Underrättelse Högsäters-Önne 1:12 och Strand 1:9	Linnéa Thor
2025-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/36		Information för kännedom från Lantmäteriet 2025	
2025.439	I	TA-plan Killéns väg 3-4B	Linnéa Thor
2025-04-29			Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.440	I	Ansökan och underlag	Lehnida Huric
2025-04-29			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/158		Ansökan om arrangemangstöd - Ödeborgs IF	
2025.443	I	Nominering kulturpris 2025 - Regnbågen	Niklas Englund
2025-04-30			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/38		Kulturpris 2025	
2025.444	I	TA-Plan (vägf) Skogsvägen och Örnvägen, Stigen	Linnéa Thor
2025-04-30			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.445	I	TA-plan väg 173 Skogsvägen och Örnvägen, Stigen	Linnéa Thor
2025-04-30			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/32		Ansökan och beslut om schakttillstånd 2025	
2025.448	I	Länstyrelsen Västra Götaland: Information avseende visualisering av eldningsförbud	Sofia Henriksson
2025-04-30			Kommunledningskontoret
KS 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.451	I	Uppsägning båtplats 10 stolpe	Anette Levin
2025-05-01			Kommunledningskontoret
KS 2024/29		Avtal båtplatser 2024	
2025.453	I	MILJÖ-2025-539 AVL Beslut om tillstånd för sluten tank och BDT Ed 1:29	Linnéa Thor
2025-05-06			Sektor samhällsutveckling
KS 2025/61		Information för kännedom från Dalslands Miljö- och Energiförbund 2025	

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-05-07

Utskriven av: Niklas Englund

Diarieenhet:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2025-05-14
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
38451	Delegationsbeslut ansökan om bidrag tillfällig förhyrning Färgelanda Spinning Klubb	
2025-04-14		Lehnida Huric
KS 2025/95	Tillfällig förhyrning 2025	
		Lehnida Huric
38623	Delegationsbeslut ansökan om bidrag, Färgelanda Parasportförening	
2025-04-24		Lehnida Huric
KS 2025/146	Ansökan om ekonomiskt stöd för Färgelanda Parasportförening 2025	
		Lehnida Huric
38448	Delegationsbeslut, ansökan om årligt anslag Bohusläns Föreningsarkiv	
2025-04-14		Lehnida Huric
KS 2025/138	Ansökan om årligt anslag - Bohusläns föreningsarkiv	
		Lehnida Huric
38452	Delegationsbeslut ansökan om bidrag tillfällig förhyrning Kulturföreningen Allhem i Färgelanda	
2025-04-14		Lehnida Huric
KS 2025/95	Tillfällig förhyrning 2025	
		Lehnida Huric
2025.408	Avtal och Puba Troman - Färgelanda kommun	
2025-04-22		
KS 2025/151	Tillägsavtal Troman Politiker	
		Alexander Karlsson

Sektor samhällsutveckling
Enhetschef Teknik
Jenny Clasborn

Tjänsteskrivelse
2025-05-07
2024/187

Kommunstyrelsen

Beslut avseende avyttring Fjärrvärmenät

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen uppdraget att fortsätta processen med att avyttra fjärrvärmenätet till extern part.

Ärendets beredning

2024-12-04, § 151, beslutade kommunstyrelsen att ge förvaltningen uppdraget att utreda en möjlig avyttring av Färgelanda kommuns fjärrvärmenät till extern part. Därefter har ärendet beretts av kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utrett möjlighet till avyttring till extern part utifrån gällande avtal. Då utredning har skett bör kommunstyrelsen besluta om fortsatt process för avyttring.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun äger det kommunala fjärrvärmenätet. Nätet ger stora ekonomiska förluster varje år. Avtalet med fjärrvärmeproducenten har medfört att redan sedan starten 2009 har kostnaderna legat högre än snittet i Sverige. I dagsläget så har Färgelanda kommun den högsta kostnaden i landet för fjärrvärmen.

Då kommunen inte har kompetens eller resurser att sköta fjärrvärmenätet bör fjärrvärmenätet ägas och skötas av extern part. Vid avyttring till extern part ger det även möjlighet till ett bättre avtal utifrån ekonomisk aspekt. Nuvarande avtal med fjärrvärmeproducent är uppsagt och löper ut 2026-04-07.

Efter förvaltningen fick uppdraget 2024-12-04 har förvaltningen haft dialog med fjärrvärmeproducenten då producenten har förköpsrätt enligt gällande avtal. Producenten och kommunen har i förhandling inte kunnat enats om rimligt försäljningspris. Fjärrvärmeproducentens förslag framgår i bilaga. Fjärrvärmeproducenten och förvaltningen har enats om att ambitionen är att

gå ut med en gemensam försäljning till extern part av fjärrvärmenät och panncentral.

Om fjärrvärmepriset vid en försäljning skulle bli fördelaktigt för Valbohem finns möjligheter att även Valbohem ansluter till det nuvarande kommunägda fjärrvärmenätet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-05

Bilaga presentation försäljning, dat 2025-05-05

Beslut KS 2024-12-04 § 151, dat 2024-12-04

Sändlista:

Samhällsutvecklings-och näringslivschef

Försäljning av fjärrvärmenätet

- Status och beslutsunderlag

Peter Blomqvist
2025-04-23

Fjärrvärmeaffären i dagsläget

- Fjärrvärmepris 2024 enligt Nils Holgerson (exkl moms):

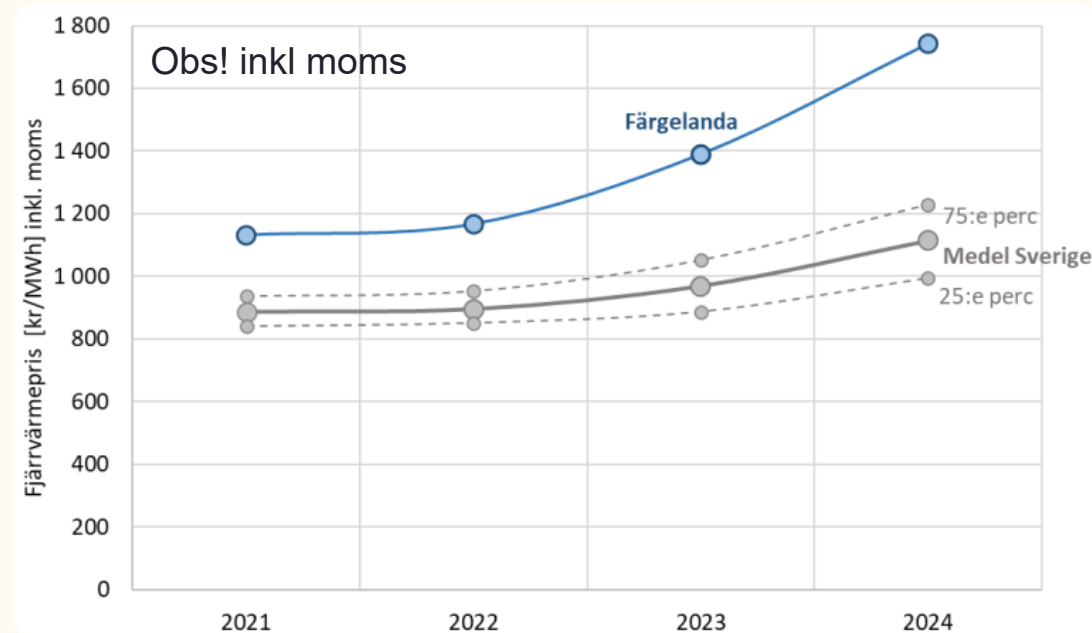
- Färgelanda: 1 408 kr/MWh
- Dyrast i *Nils H.*: 1 214 kr/MWh (Nordanstig)
- Dals Ed (Solör): 1 074 kr/MWh (ex. i närområdet)
- Sverigemedel: 891 kr/MWh

- Fjärrvärmepriset

- Har alltid legat högt, men indexreglering har gjort att det blivit extra stor skillnad mot andra fjärrvärmenät
- År 2016 tillkom 30 kr/MWh för ackumulator, vilket har inneburit en extra kostnad för kunderna om ca 1 020 000 kr hittills.

Index	Andel
Skogsflis	75 %
KPI	20 %
Olja	5 %

- Kvarstående avskrivning om 3 100 000 kr

Källa: Profus bearbetning av Nils Holgersson utredningen

- Huvudaspekter vid en försäljning av fjärrvärmenätet är
 - Ersättning för nätet
 - Framtida fjärrvärmepris

Färgelanda kommuns förslag i sin helhet

- Kommunen erbjuder Rör & Fjärrvärme att köpa fjärrvärmenätet för 2 635 000 kr, istället för kvarstående avskrivning om 3 100 000 kr
- Kommunen föreslår ett totalt fjärrvärmepris om ca 1 130 kr/MWh, vilket motsvarar Valbohems värmekostnad för närvärme (med pelletspanna)
- Kommunen vill koppla fjärrvärmepriset mot ett index som bättre anpassat mot verkliga kostnader än vad som är fallet idag

Kategori	Andel [%]
Bränsle	50 %
KPI	30 %
Kapital**	20 %

- Exempel på priser 2025
 - Uddevalla 839 kr/MWh
 - Ljungskile 950 kr/MWh
 - Munkedal 1 000 kr/MWh
 - Ed 1 288 kr/MWh
 - Lerum* 1 131/1 217 kr/MWh
- Värmepumpar 2025
 - Bergvärme 950 – 1 000 kr/MWh
 - Luft-vatten 850 – 900 kr/MWh
- Valbohem 2024
 - Solör leverantör 1 129 kr/MWh
- Färgelanda 2024
 - Fjärrvärme 1 408 kr/MWh

*Använder kategorital där det skiljer mellan lokaler och bostadsfastigheter

Rör & Fjärrvärmes bud i sin helhet

- Erbjudet pris för fjärrvärmenätet 1 kr*
- Erbjuder ett fjärrvärmepris om 1 130 kr/MWh
- Tillkommer ett effektpris enligt Tabell 1 (ger en intäkt om ca 1 Mkr)
 - Kategorital 1 700 för lokaler och 2 200 bostadsfastigheter
- Nytt index för fjärrvärmepriset enligt Tabell 2 (regleras 1 gång per år)
- I framtiden kan en flödeskomponent i tillkomma
- Avtalstid 5 år, 9 månaders uppsägningstid

- Effektpriset innebär ett relativt stor kostnadspåslag
- Förslaget innebär ett genomsnittligt pris för fjärrvärmen om 1 498 kr/MW (spannet är 1 483 – 1 506 kr/MWh)

Tabell 1

Kund [kW]	Pris [kr/kW]
0-49	640
50-99	630
100-199	620
200-399	610
>400	600

Tabell 2

Kategori	Andel [%]
Flispris	50%
KPI	50%

Värdering av R&V bud kortfattat

- Erbjudet pris för fjärrvärmenätet 1 kr mot begärt pris om 2 635 000 kr
- Erbjudet fjärrvärmepris om 1 498 kr/MWh vs begärt pris om 1 130 kr/MWh
- Erbjudet index har en KPI justering för kapitalkostnader (kopplat mot ett högt startpris)
- I framtiden kan en flödeskomponent i framtiden tillkomma

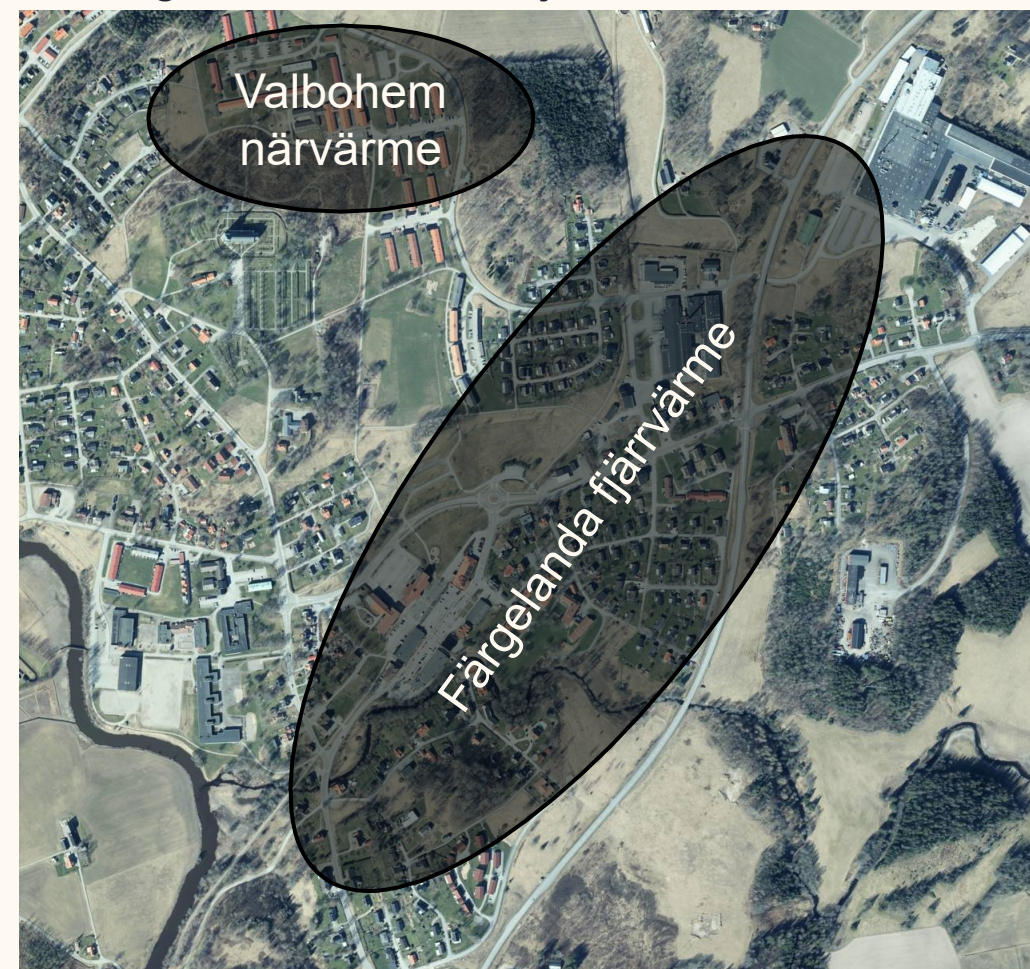
- Slutsatsen är att RoV förslag ligger långt ifrån vad Färgelanda kommuns förslag
- Rekommendationen är att gå vidare med extern försäljning

Lägesbeskrivning inför extern försäljning

- Färgelanda fjärrvärme (3,2 GWh/år)
 - Flispanna som ägs av Rör och Fjärrvärme
 - Nät som ägs av Färgelanda kommun
 - Oljepanna (spets) som ägs av Färgelanda kommun
- Valbohem närvärme (2,4 GWh/år)
 - Pelletspanna som ägs av Solör*
 - Nät som ägs av Valbohem
 - Spetspanna som ägs av Valbohem

- Fördelaktigt om man kan sälja helheten till en köpare
- Komplext då flera ägare är involverade

I Färgelanda finns två fjärrvärmenät

*Fastigheten där pannan står ägs av Valbohem

Första stegen i att förbereda försäljning

0 Internt arbete för kommunen

- Klargör vilka lösningar man ser och vill ha
- Klargör vad som gäller vid försäljning
- Nuvarande avtal med RoV upphör 2026-04-07

1 Valbohem

- Klargör hur förutsättningarna ser ut
 - Ägandeförhållanden
 - Avtalslängd med Solör (ägande av panna)
- Klargör mål (ägande, ihopkoppling av nät etc)
- Besluta om Valbohems nät ska vara en del av affären eller en separat option

2 Rör & Fjärrvärme

- Klargör RoVs syn på en extern försäljning
 - Vill de genomföra försäljning gemensamt eller sälja separat
 - Om gemensamt behöver man komma överens om fördelning av köpesumma

3 Potentiella köpare

- Informera om försäljning
 - Personligen informera de (3) intressenterna
 - Beskriv hur affären kommer att se ut
 - Beskriv hur processen kommer att se ut

Profu

Tack!

Kontakt

Peter Blomqvist, peter.blomqvist@profu.se

Mölnadal

031 -720 83 90 (vxl)
Götaforsliden 13, övre
431 34 Mölnadal

Stockholm

0703 - 64 93 50
Målargatan 7
111 22 Stockholm

KS § 151

Dnr 2024/187

Beslut avseende Färgelanda kommuns fjärrvärmenät

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen uppdraget att utreda en möjlig avyttring av Färgelanda kommuns fjärrvärmenät till extern part. Nuvarande avtal sägs upp innan tidsfristen löper ut 2026-04-07 med en uppsägningstid på 12 månader.

Yrkande

Ingo Asplund (L) yrkar på förvaltningens förslag med tillägget: "Att nuvarande avtal sägs upp innan tidsfristen löper ut".

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Ingo Asplund (L) yrkande på förvaltningens förslag med tillägg och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Färgelanda kommun äger det kommunala fjärrvärmenätet. Nätet ger stora ekonomiska förluster varje år. Avtalet med fjärrvärmeproducenten har medfört att redan sedan starten 2009 har kostnaderna legat högre än snittet i Sverige. I dagsläget så har Färgelanda kommun den högsta kostnaden i landet för fjärrvärmen.

Då kommunen inte har kompetens eller resurser att sköta fjärrvärmenätet bör fjärrvärmenätet ägas och skötas av extern part. Vid avyttring till extern part ger det även möjlighet till ett bättre avtal utifrån ekonomisk aspekt. Nuvarande avtal med fjärrvärmeproducent löper ut 2026-04-07 med en uppsägningstid på 12 månader. Sägs inte avtal upp så förlängs det med 5 år i taget.

Ärendebeskrivning

Samhällsutveckling har under 2024 fått uppdrag att ta fram en värdering och riskanalys vid avyttring av kommunens fjärrvärmenät. Kommunen har inte kompetens eller resurser att sköta det på ett ändamålsenligt sätt. Sektor Samhällsutveckling har därefter via konsult gjort en utredning gällande värdering av fjärrvärmenätet samt en värdering av risker vid avyttring.

Beslutsunderlag

Värdering av Färgelanda fjärrvärmenät och riskanalys avseende försäljning,
dat 2024-11-13

Presentation Värdering fjärrvärmenät Färgelanda andra avstämningen,
dat 2024-10-29

Presentation Värdering fjärrvärmenät Färgelanda, dat 2024-11-04

Sändlista

Sektor Samhällsutveckling

David Tengberg Samhällsutvecklings och Näringslivschef

Jenny Clasborn Teknisk chef

Sektor samhällsutveckling
Plan- och Byggchef
Anette Levin

Tjänsteskrivelse
2025-05-02
2025/147

Kommunstyrelsen

Beslut avseende ny båtbygga vid Sundsbron

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna inköp och anläggande av ny båtbygga. Finansiering sker genom ianspråktagande av kommunstyrelsens avsatta medel för investeringar 2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på kommunstyrelsens presidium 2025-05-05.

Sammanfattning av ärendet

Den nuvarande båtbyggan vid Sundsbron har efter vintern fått flera skador i både konstruktionen som i flytdelar. Efter besiktning bedöms att byggan inte längre är ekonomiskt försvarbar att renovera. Detta föranleder varför frågan om ny båtbygga behöver ställas.

Ärendebeskrivning

Området kring Sundsbron är ett vackert beläget område som används flitigt av besökare och framför allt av fiskare. De fiskrika sjöarna Ellenösjön och Östersjön går ihop i sundet under Sundsbron och väg 172.

Genom äldre handlingar kan utläsas att nuvarande båtbygga anlades redan 2001. Plan- och byggenheten hyr ut 16 båtplatser vid byggan och det står flera i kö för att hyra en plats. Kommunen hyr även ut 10 båtplatser i området direkt vid stranden.

Den nuvarande byggplaceringen har mer att önska då det är en brant ramp till byggan samt att vattnet är lite strömt där sjöarna går ihop i sundet. För att göra det så bra som möjligt utifrån tillgänglighet som läge i vattnet föreslås en ny placering, se bifogad karta bilaga 1.

Den nya placeringen kräver strandskyddsdispens och bygglov. Efter kontakt med ett byggföretag har erhållits ett ungefärligt pris på en bygga för 24 båtplatser om ca 300 000 kr. Bedömningen är att befintliga bommar kan användas på den nya byggan. Utöver byggan tillkommer markarbeten, borttransport av befintlig bygga samt bygglovsavgifter som totalt beräknas

uppgå till ca 100 000 kr. Några enstaka bommar kan behöva köpas till men bedömningen är att totalkostnaden hamnar på omkring 450 000 kr. Avskrivningstiden för bryggan är 25 år varför de årliga kapitalkostnaderna initialt hamnar på ca 30 000 kr.

Taxan för båtplatsuthyrning är i dag fastställd till 1 500 kr inkl. moms men med möjlighet till indexreglering. Med indexuppräkning skulle en båtplats innevarande år kosta 1340 kr exkl. moms. För 24 platser skulle det ge årliga intäkter på strax över 32 000 kr vid full uthyrning. Även om den i dag fastställda taxan täcker investeringen behöver den ändå justeras då plan- och byggenheten planerar ha några båtplatser för en lite större båt längst ut. Beslut om ny taxa tas upp för justering i kommunfullmäktige efter det att bryggan är på plats och den mer exakta slutnotan erhållits.

En ny båtbygga vid Sundsbron beräknas ge intäkter som överstiger kapitalkostnaderna. Investeringen påverkar heller inte resultatet varför Plan- och byggenheten föreslår till Kommunstyrelsen att besluta om att godkänna inköp av ny båtbygga. Investeringen ligger även i linje med MRP:s mål om "Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i".

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-04-29

Bilaga 1 – ny placering båtbygga, dat 2025-04-29

Sändlista:

Plan-och byggchef

Ekonomi

50 0 50 100 [m]

Kansliavdelningen
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2025-05-05
2025/143

Kommunstyrelsen

Förklaring avseende att inte bevilja ansvarsfrihet

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen bestrider revisorernas förslag och antar yttrande rörande förklaring avseende att revisorerna avstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare enligt bifogat yttrande daterat 2025-05-14.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har i revisionsberättelse daterad 2025-04-14 avstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare i detta organ för brister i styrning och intern kontroll av verksamhet, brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för bristande måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet.

Enligt 5 kap. 32 § KL ska fullmäktige från ansvariga hämta in förklaring över revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks.

Genom yttrandet bestrider kommunstyrelsen revisorernas förslag och föreslår att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag:

- Skrivelse från kommunfullmäktiges ordförande daterat 2025-04-16
- Revisionsberättelse, daterad 2025-04-14
- Bilaga 1 - Revisorernas redogörelse för 2024, daterad 2025-04-14
- Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31, Revisionsrapport april 2025
- Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter 2024-01-01 – 2024-12-31

Sändlista:

Kommunfullmäktiges presidium
Revisorerna

Yttrande
2025-05-12
2025/143

Kommunstyrelsen

Yttrande från kommunstyrelsen angående lekmannearevisorernas förslag att inte bevilja ansvarsfrihet

Inledning

Kommunstyrelsen har tagit del av lekmannearevisorernas förslag att endast ge utbildningsnämnden en anmärkning trots att nämnden brutit mot bland annat Kommunallagen och MBL, vilket resulterat i ett större skadestånd. Samtidigt föreslår lekmannearevisorerna att kommunstyrelsen inte ska beviljas ansvarsfrihet för att inte ha skött sin uppsiktsplikt tillräckligt väl, trots att det inte finns några formkrav för denna. Kommunstyrelsen anser att detta förslag är ologiskt och vill härmed uttrycka sin ståndpunkt och motsätta sig lekmannearevisorernas förslag.

Bakgrund

Kommunallagen

Ansvar som provas

Styrelse och nämnder får uppdrag av fullmäktige som är förenat med ansvar. Uppdraget är att förvalta och genomföra verksamhet enligt fullmäktiges mål och beslut, till givna förutsättningar – styrelsens och nämndernas verksamhetsansvar. Detta ansvar är inte exakt definierat, men Kommunallagens bestämmelser om uppdrag till styrelse och nämnder inringar ansvaret i kapitel 6 i Kommunallagen (2017:725, KL).

Styrelsen och nämnderna ska:

- genomföra de uppdrag fullmäktige definierat för styrelsen eller nämnden i reglemente eller genom särskilda beslut riktade till styrelsen eller nämnden
- se till att verksamheten bedrivs enligt mål, beslut och föreskrifter från fullmäktige samt enligt lagar och förordningar
- fatta beslut inom ramen för sitt uppdrag och besluta i de ärenden fullmäktige delegerat till nämnden
- se till att det finns en tillräcklig intern kontroll och att verksamheten i övrigt bedrivs på ett tillfredsställande sätt
- redovisa/återrapportera uppdrag till fullmäktige
- bereda ärenden till fullmäktige.

Styrelsen i kommunen har därtill särskilda uppdrag att leda och samordna och ha uppsikt över övriga nämnder, företag och kommunalförbund samt att svara för den ekonomiska förvaltningen.

Grunder för kritik

När revisorerna riktar anmärkning eller avstyrker ansvarsfrihet ska anledningen framgå i revisionsberättelsen. Utifrån praxis har över tid anledningarna formulerats i ett antal grunder som revisorerna hänvisar till. Dessa grunder är:

- bristande måluppfyllelse – verksamhet
- bristande måluppfyllelse – ekonomi
- ohörsamhet/obstruktion
- icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- brister i styrning och intern kontroll – verksamhet
- brister i styrning och intern kontroll – ekonomi
- otillräcklig beredning av ärenden
- obehörigt beslutsfattande
- ej rättvisande redovisning.

Fullmäktiges beslut

Fullmäktige ska göra sin egen samlade bedömning utifrån det gångna året och lekmanarevisorernas revisionsberättelse. Bedömningen ska enligt SKR:s skrift "Ansvarsprovningen i fullmäktige" vara väl underbyggd och beakta kraven på saklighet och opartiskhet, inte vara godtycklig eller vila på personliga motsättningar eller partipolitiska strider.

Lekmanarevisorernas revisionsberättelse

Lekmanarevisorerna har i revisionsberättelse riktat anmärkning mot utbildningsnämnden och socialnämnden för:

- brister i styrning och intern kontroll av verksamhet,
- brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för
- bristande måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet.

Samtidigt avstyrker lekmanarevisorerna att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare i detta organ för:

- brister i styrning och intern kontroll av verksamhet,
- brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för
- bristande måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet.

Lekmanarevisorerna lyfter i bilaga 1 till revisionsberättelsen ("Revisorernas redogörelse för 2024") fram att kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar utifrån sin uppsiktsplikt och att lekmanarevisorerna därför föreslår att kommunstyrelsen inte ska beviljas ansvarsfrihet.

Förklaring

Enligt 6 kap 1 § KL ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Enligt förarbetena till nämnda paragraf är uppsikten begränsad till en rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt, om det är nödvändigt, se till att fullmäktige i sin egenskap av högsta beslutande organ ingriper. Vidare framgår att det är styrelsen själv som avgör formerna för hur tillsynen ska gå till.

Under 2024 infördes presidiedialoger mellan kommunstyrelsen och socialnämnden respektive utbildningsnämnden. Några presidiedialoger har inte genomförts under åtminstone 2019–2023.

Vid de presidiedialoger som genomfördes under 2024, påtalade kommunstyrelsen för både utbildningsnämnden och socialnämnden vikten av att vidta mycket kraftfulla åtgärder för att erhålla en budget i balans.

I samtalen med socialnämnden diskuterades vikten av att nå politisk enighet kring en annan struktur för särskilda boenden med färre enheter. Vidare be-lystes även de långa vistelsetiderna på boendena och vilka åtgärder som skulle kunna vitas för att åstadkomma effektiviserande förändringar.

I samtalen med utbildningsnämnden påvisades för utbildningsnämnden kostnadsdrivande områden som skulle kunna vara möjliga att arbeta med för att få en budget i balans – antalet elever/lärare, klasstorlek, antalet enheter, ökad undervisningstid m.m.

Efter presidiedialogerna med nämnderna under hösten 2024 beslutade kommunstyrelsen att föreslå fullmäktige att anta en åtgärdsplan i december 2024 för att hantera det prognostiserade underskottet. Kommunstyrelsen betonade samtidigt vikten av att åtgärda underskottet för 2024 i det kommande budgetarbetet och uppmanade berörda nämnder att beskriva vilka åtgärder som krävs för att uppnå en balanserad budget. Kommunstyrelsen betonade samtidigt att för att genomföra dessa åtgärder är det avgörande att ställa budgeten i relation till önskade verksamhets- och kvalitetsmål. Kommunstyrelsen påpekade vidare att om målen inte kan uppnås med de budgeterade medlen måste målen ses över eller budgetanslagen ökas.

Noteras bör även att kommunstyrelsen som en följd av utbildningsnämndens bristande styrning och lagefterlevnad, har föreslagit att fullmäktige ska vidta åtgärder med stöd av uppsiktsplikten.

Genom ansvarsprövningen uttrycker fullmäktige sin uppfattning om det som utförts på fullmäktiges uppdrag det gångna året. För dettas behöver fullmäktige ett underlag, vilket revisorerna bistår fullmäktige med. I sin bedömning är det brukligt att revisorerna använder sig av följande struktur:

1. **Kritik:** Om revisorerna upptäcker brister eller problem under sin granskning, kan de inledningsvis ge kritik och rekommendationer för förbättringar. Detta är ofta en del av den årliga revisionsrapporten.
2. **Anmärkning:** Om problemen kvarstår eller om de är allvarliga, kan revisorerna rikta en formell anmärkning. En anmärkning är en tydligare signal om att det finns betydande brister som behöver åtgärdas.
3. **Ej ansvarsfrihet:** Om bristerna inte åtgärdas trots tidigare kritik och anmärkningar, eller om det finns allvarliga missförhållanden, kan revisorerna föreslå att ansvarsfrihet inte beviljas. Detta innebär att de anser att de ansvariga inte har skött sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt och att de inte bör befrias från ansvar för det gångna året.

Detta påtalas också av kommunens sakkunniga revisor Lars Dahlin, PWC, som vid samtal säger att det vanliga är att berörd nämnd först får en anmärkning och om detta inte hjälper kan revisionen därefter ta till redskapet att ej lämna ansvarsfrihet.

Vid en återblick i tidigare års revisionsberättelser 2019-2023 har revisorerna påtalat att kommunstyrelsen bör stärka sin uppsiktsplikt. Men inte någon gång under ovan nämnda år har kommunstyrelsen erhållit kritik eller anmärkning. Det framstår då som ytterst märkligt och synnerligen ologiskt att det är kommunstyrelsen börjat med regelbundna presidiedialoger, kraftfullt påpekat behov av åtgärder och hos fullmäktige begärt att en åtgärdsplan för kommunen ska tas fram, då föreslår lekmannarevisorerna att styrelsen ej ska beviljas ansvarsfrihet.

Ännu mer förvånande och orimligt blir det i sammanhanget att lekammarevisorerna föreslår att utbildningsnämnden endast ska erhålla en anmärkning för 2024. Ett år då utbildningsnämnden medvetet valt att inte följa Kommunallagen och kommunfullmäktiges beslut om att åtkomma med en åtgärdsplan, inte följa MBL jämte det lokala samverkansavtalet och därmed åsamkat kommunen ekonomisk skada samt inte förstått innebörden av arbetsmiljölagstiftningen krav och därtill även innebörden av sitt eget reglemente. Detta strider i allra högsta grad mot de krav som SKR uppställer i "Ansvarsprövningen i fullmäktige" och framstår som synnerligen osakligt.

Kommunstyrelsen har inget att invända mot att, likt övriga nämnder och i enlighet med gängse praxis, få en anmärkning för av revisionen påtalade brister.

Jäv i lekmanrevisionen

I kommunallagen finns regler om jäv. Jävsreglerna syftar till att säkerställa opartiskhet och saklighet i verksamheten. Av 12 kap 14 § KL framgår att jävsreglerna i 6 kap. 28 § KL även gäller lekmanrevisorerna.

Lekmanrevisionens ordförande Tobias Bernhardsson satt i utbildningsnämnden under perioden 2023-01-01 till 2024-06-12 och är således jävig åtminstone i förhållande till utbildningsnämnden.

Enligt revisionsberättelsen har Tobias Bernhardsson inte deltagit i granskningen av utbildningsnämnden, men av berättelsen framgår inte annat än att han likväl har varit med och gjort bedömningen av vilka revisionsmässiga konsekvenser utbildningsnämndens och övriga nämnders agerande skulle få. Lekmanrevisorerna föreslog att utbildningsnämnden endast skulle få en anmärkning trots flera medvetna lag- och regelöverträdelser, medan kommunstyrelsen inte skulle beviljas ansvarsfrihet, vilket är en allvarigare konsekvens. Detta väcker frågan om Bernhardsson är jävig i förhållande till kommunstyrelsen på grund av delikatessjäv. Reglerna om jäv finns för att säkerställa allmänhetens förtroende för myndigheternas objektivitet, och i alla tveksamma fall bör jäv beaktas.

Kommunstyrelsens ståndpunkt

Kommunstyrelsen anser att det är ologiskt att ge utbildningsnämnden en mildare påföljd (anmärkning) trots att nämnden har begått allvarliga fel som resulterat i betydande ekonomisk skada för kommunen. Samtidigt föreslås kommunstyrelsen inte få ansvarsfrihet för att inte ha övervakat nämnden tillräckligt väl. Detta förslag skapar en inkonsekvens i bedömningen av ansvar och påföljder.

1. **Allvarliga brott mot lagstiftning:** Utbildningsnämnden har brutit mot bland annat kommunallagen och MBL, vilket är allvarliga överträdelser som har lett till ett större och betydande ekonomiska konsekvenser. En anmärkning är inte en tillräckligt stark påföljd för sådana överträdelser.
2. **Uppsiktspliktens begränsningar:** Kommunstyrelsen har en uppsiktsplikt, men det är orimligt att förvänta sig att styrelsen ska kunna förhindra alla felaktiga beslut som tas av nämnderna. Styrelsen har vidtagit åtgärder för att förbättra övervakningen, men det är nämnden som har det direkta ansvaret för sina beslut.
3. **Kollektivt och individuellt ansvar:** Ansvaret för verksamheten är både kollektivt och individuellt. Nämnden bör hållas ansvarig för sina egna beslut och handlingar, särskilt när dessa har lett till ekonomisk skada.

Slutsats

Kommunstyrelsen anser att lekmannarevisorernas förslag är ologiskt och inkonsekvent. Det är viktigt att ansvarsfrihet och påföljder bedöms rättvist och proportionellt till de begångna felaktigheterna. Kommunstyrelsen bör beviljas ansvarsfrihet då de har gjort rimliga ansträngningar för att sköta sin uppsiktsplikt.

Kommunstyrelsen uppmanar fullmäktige att ompröva lekmannarevisorernas förslag och fatta ett sakligt och opartiskt beslut som bättre reflekterar de faktiska omständigheterna och ansvarsområdena.

Förslag till Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige beslutar att:

1. Bevilja kommunstyrelsen ansvarsfrihet då de har skött sin uppsiktsplikt inom rimliga gränser.

Kommunstyrelsen är övertygad om att detta beslut kommer att bidra till en rättvis och konsekvent bedömning av ansvar och påföljder inom kommunen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteanteckning, daterad 2025-04-23

Ekonomiavdelningen
Tf Ekonomichef
Stefan Tengberg

Tjänstenotering
2025-04-23

Tjänstenotering

Undertecknad hade telefonsamtal med sakkunnig revisor Lars Dahlin PWC 2025-04-23 angående kommunrevisionens revisionsberättelse 2024.

Jag framförde frågan om det är vanligt att revisionen i Sverige avstyrker revisionsansvar och hur gången vid anmärkning brukar vara. Lars menar att denna form av anmärkning inte är vanlig men den förekommer.

I grunden måste revisorerna ta ställning i ansvarsfrågan. Revisorerna kan

- rikta anmärkning,
- tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas, eller
- avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Lars Dahlin överlämnar en skrift från SKR angående ”Underlag för ansvarprövning”. I denna skrift framgår vilken arbetsgång som är bruklig avseende om revisionen ska lämna ansvarsfrihet eller anmärkning.

Enligt Lars är det vanliga att berörd nämnd först får en anmärkning och om inte detta hjälper kan revisionen därefter ta till redskapet att ej lämna ansvarsfrihet.

Stefan Tengberg
Tf Ekonomichef

Begäran om förklaring avseende att inte bevilja ansvarsfrihet

Begäran

Kommunfullmäktiges presidium begär att kommunstyrelsen yttrar sig och lämnar förklaring över att revisorerna avstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare i detta organ för brister i styrning och intern kontroll av verksamhet, brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för bristande måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet enligt revisionsberättelse daterad 2025-04-14.

Kommunstyrelsen yttrande ska vara kommunfullmäktiges presidium tillhanda senast den 14 maj.

Bakgrund

Enligt 12 kap. 12 § kommunallagen (2017:725, KL) ska revisorerna varje år till fullmäktige lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående budgetåret.

Enligt 12 kap. 13 § KL ska revisionsberättelsen innehålla ett särskilt uttalande om huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller inte.

Enligt 5 kap. 32 § KL ska fullmäktige från ansvariga hämta in förklaring över revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks.

Revisorerna har i revisionsberättelse daterad 2025-04-14 avstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare i detta organ för brister i styrning och intern kontroll av verksamhet, brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för bristande måluppfyllelse, ekonomi och verksamhet.

Kommunfullmäktige kommer att behandla frågan om årsredovisning, revisionsberättelsen och ansvarsprövningen vid sitt sammanträde den 21 maj och behöver kommunstyrelsens yttrande med förklaring senast den 14 maj 2025.

Beslutsunderlag:

- Revisionsberättelse, daterad 2025-04-14
- Bilaga 1 - Revisorernas redogörelse för 2024, daterad 2025-04-14

- Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31, Revisionsrapport april 2025
- Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter 2024-01-01 – 2024-12-31

Kenneth Carlsson
Kommunfullmäktiges ordförande

Kommunledningskontoret
Kommunsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2025-04-24
2025/153

Kommunstyrelsen

Revidering av beslut avseende firmatecknare för Färgelanda kommun 2025

Beslutsförslag

1. Kommunstyrelsen beslutar att till firmatecknare för Färgelanda kommun utse följande, att var för sig få teckna firman:
kommundirektör, ekonomichef samt kommunstyrelsens ordförande och kommunstyrelsens vice ordförande.
2. Kommunstyrelsen upphäver tidigare beslut avseende firmatecknare, daterat 2023-03-29, §49.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2023-03-29, KS § 49, att utse kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson till firmatecknare (motsvarande) för Färgelanda kommun i första hand och vid förhinder för henne, kommunstyrelsens vice ordförande Jörgen Andersson med kontrasignation av endera

- Chefen för Sektor Utbildning gällande ärenden som handläggs inom Sektor Utbildning.
- Chefen för Sektor Omsorg gällande ärenden som handläggs inom Sektor Omsorg.
- Chefen för Sektor Samhällsutveckling gällande ärenden som handläggs inom Sektor Samhällsutveckling.
- Kommundirektör i alla ärenden.
- Ekonomichef gällande underskrift av avtal, överenskommelser och övriga handlingar som avser kommunal medelsförvaltning och som inte regleras genom beslut i särskild ordning.

Detta beslut bör upphävas och ersättas med ett nytt beslut som är knutet till befattningar snarare än specifika individer.

Ärendebeskrivning

Firmatecknare är en juridisk term som används för att beskriva personer som har blivit utsedda av en styrelse för exempelvis ett aktiebolag eller en ekonomisk förening att representera företaget eller föreningen och skriva

under dess namn. Firmatecknare regleras i 8 kap. 37 § aktiebolagslagen (2005:551) och i 7 kap. 37 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I kommunallagen (2017:725) finns det inga specifika regler om firmatecknare. Vem som representerar en kommun i avtalsrättsliga eller andra sammanhang bestäms enligt kommunallagens regler om fördelning av beslutanderätt genom delegering. Oftast framgår det av delegeringsordningen vem som har behörighet att underteckna dokument.

Det har blivit allt vanligare att kommunens firmatecknare efterfrågas, till exempel vid ingående av avtal för ärendetyper som inte anges i delegeringsordningen eller när kommunen ansöker om medel för olika projekt. För att underlätta denna hantering fattar kommuner beslut om att utse särskilda firmatecknare, trots att regler om firmatecknare inte finns i kommunallagen.

Eftersom firmatecknare inte är en egentlig kommunal företeelse har den ingen naturlig plats i delegeringsordningen. Därför föreslås att ett särskilt beslut om firmatecknare fattas, för att kunna användas vid tillfällen då firmatecknare krävs av motparten och då det inte är möjligt att använda den vanliga delegeringsordningen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-04-24

Beslut KS, dat 2023-03-29

Sändlista:

Samtliga sektorer

KS § 49

Dnr 2023/98

Revidering av beslut avseende firmatecknare för Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen utser kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson till firmatecknare (motsvarande) för Färgelanda kommun i första hand och vid förhinder för henne, kommunstyrelsens vice ordförande Jörgen Andersson med kontrasignation av endera

- Chefen för Sektor Utbildning gällande ärenden som handläggs inom Sektor Utbildning.
- Chefen för Sektor Omsorg gällande ärenden som handläggs inom Sektor Omsorg.
- Chefen för Sektor Samhällsutveckling gällande ärenden som handläggs inom Sektor Samhällsutveckling.
- Kommundirektör i alla ärenden.
- Ekonomichef gällande underskrift av avtal, överenskommelser och övriga handlingar som avser kommunal medelsförvaltning och som inte regleras genom beslut i särskild ordning.

Detta beslut gäller i de fall där det inte finns särskilda bestämmelser om beslut och "firmateckning" och i de fall kommunstyrelsen, kommunfullmäktige eller annan nämnd i särskilt beslut inte utsett "firmatecknare", gett fullmakt eller särskilt bemyndigande att teckna Färgelanda kommun.

Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2022-12-07 (dnr 2022/430).

Ärendebeskrivning

I arbetsordningar, reglementen och delegeringsordningar finns bestämmelser om undertecknande av handlingar. Detta är ändå inte tillräckligt i dagsläget, då många externa parter efterfrågar just firmatecknare.

Färgelanda kommun kommer genom pågående revidering av nämndernas delegeringsordnar att lyfta in frågan firmatecknare där. I avvaktan på att detta arbete färdigställs, behöver dock nuvarande beslut revideras med anledning av att kommunstyrelsen har en ny ordförande och vice ordförande.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2022-12-07 (dnr 2022/430)

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tf ekonomichef
Stefan Tengberg

Tjänsteskrivelse
2025-05-02
2025/7

Kommunstyrelsen

Antagande av internkontrollplan 2025 - Kommunstyrelsen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att anta internkontrollplan 2025 för kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet återremitterades på kommunstyrelsens sammanträde 2025-04-09

Ärendebeskrivning

I kommunallagens 6 kapitel 6 § anges tydliga bestämmelser för intern kontroll. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen antog 22 maj 2019 (§ 88) nuvarande Riktlinjer för intern kontroll i Färgelanda kommun.

Enligt dessa antagna riktlinjer ska respektive nämnd ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig inom nämndens verksamheter och lämnar ytterligare anvisningar som behövs med hänsyn till förhållanden inom verksamhetsområdet. Nämnden ska anta planer för utveckling och uppföljning av den interna kontrollen och årligen rapportera till kommunstyrelsen.

Uppföljning av kommunstyrelsens interkontrollplan för 2024.

Den sammanfattande bilden för kommunstyrelsens uppföljning av 2024 års internkontroll var att alla utom två av kontrollmomenten som beslutades i internkontrollplanen för 2024 har genomförts. De risker som inte kontrollerats är risker för informationssäkerhet. Det är av stor vikt att samtliga internkontrollmoment genomförs för att få fram om något behöver göras för att riskerna ska utebli.

För tre av kontrollmomenten är bedömningen att värdena ej accepteras, två bedöms vara nära värde. Två kontrollmoment bedöms vara godkända varav ett kommer att utgå ur 2025 års internkontroll för kommunstyrelsen.

2025 års internkontrollplan

Samtliga risk/kontrollmoment som fanns i 2024 års internkontrollplan bör kvarstå förutom riskmoment 2 ”felaktig attestering av fakturor och utbetalningar”. Denna utgår i och med att ekonomisystemet finns stöd för att fakturor inte attesteras av fel person.

Riskmomentet ”Risk att kompetensförsörjning blir problematisk” bör ändras

Kommunrevisionen har i samband med revisionsrapport ”Insatser för ekonomi i balans” Februari 2025 kommit med följande synpunkt av förändringar av internkontrollplanen:

Tillägg eller förändring av 2024 års internkontrollplan föreslås följande risk/kontrollmoment:

Risk	Kontrollmoment	Beskrivning	Kontrollsvar
Risk att kompetensförsörjning blir problematisk	Genom den årliga medarbetarenkäten följa medarbetarnas bild av Färgelanda kommun som arbetsgivare.	Kopplat till de mål som finns i MRP och de resultat som framkommer i medarbetarenkäten behöver ytterligare analys göras för att stärka varumärket Färgelanda kommun. Utifrån analysresultaten göra insatser som stärker tilliten i alla led och systematiskt tar tillvara medarbetarnas tankar och synpunkter på Färgelanda kommun som arbetsgivare.	HR-chef

Budgetföljsamhet	Kontroll av budgetföljsamhet	Kontroll att respektive verksamhet håller sin ram. Kontroll att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser Aktivt följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.	Kommundirektör
------------------	------------------------------	--	----------------

Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025

Risk	Kontrollmoment	Beskrivning	Kontrollansvar
1. Inköp utan avtal eller upphandling samt bristande kontroll mot befintliga avtal	Kontroll av att lagen om offentlig upphandling (LOU) följs och att inköp sker enligt gällande avtal.	Uppföljning av indikatorer för leverantörstrohet samt antal leverantörer som köps av över direktupphandling sgränsen där avtal saknas och upphandling uteblir.	Ekonomichef

		Stickprovskontroll er av fakturor på befintliga avtal för att kontrollera att fakturerade priser stämmer med avtal	
2. Risk att kompetensförsörjni ng blir problematisk	Genom den årliga medarbetarenk äten följa medarbetarnas bild av Färgelanda kommun som arbetsgivare.	Kopplat till de mål som finns i MRP och de resultat som framkommer i medarbetarenkäte n behöver ytterligare analys göras för att stärka varumärket Färgelanda kommun. Utifrån analysresultaten göra insatser som stärker tilliten i alla led och systematiskt tar tillvara medarbetarnas tankar och synpunkter på Färgelanda kommun som arbetsgivare.	HR-chef
3 Risk för brister i kommunens informationssäkerh et	Kontroll av att våra IT-system är informationssä kra.	Kontroll av att IT- system är informationsklassa de med avseende på konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet	IT-chef
4. Risk för brist i organisation, rutiner och strukturer vilket kan ge risk att informationshanteri	Kontroll av att utveckling av informationsha ntering kopplat till digitalisering	Kontroll av att systemen är kvalitetssäkrade och anger beroenden och integrationer.	IT-chef

ngen blir ineffektiv och komplex vilket kan ge informationssäkerhetsbrist	sker på ett systematiskt och kvalitetssäkrat sätt.		
5. Verkställigheten av politiskt fattade beslut	Kontroll av verkställigheten i politiska beslut	Kontroll av beslut och dess verkställighet i organisationen	Kommundirektör
6. Budgetföljsamhet	Kontroll av budgetföljsamhet	Kontroll att respektive verksamhet håller sin ram. Kontroll att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser Aktivt följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.	Kommundirektör

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-02

Beslut KS, dat 2025-04-09

Sändlista:

Ekonomichef

KS § 43

Dnr 2025/7

Antagande av internkontrollplan 2025 - Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för att ge politiken möjlighet att komma med inspel på internkontrollplanen 2025.

Yrkande

Ann Blomberg (C) yrkar på en återremiss med motiveringen: *"Att politiken ska ges möjlighet att komma tillbaka med inspel på internkontrollplanen"*.

Ordförande Ulla Börjesson (S) ställer sig bakom Ann Blomberg (C) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller vid ett senare tillfälle. Ordförande finner att ärendet ska avgöras vid ett senare tillfälle.

Ärendebeskrivning

I kommunallagens 6 kapitel 6 § anges tydliga bestämmelser för intern kontroll. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen antog 22 maj 2019 (§ 88) nuvarande Riktlinjer för intern kontroll i Färgelanda kommun.

Enligt dessa antagna riktlinjer ska respektive nämnd ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig inom nämndens verksamheter och lämnar ytterligare anvisningar som behövs med hänsyn till förhållanden inom verksamhetsområdet. Nämnden ska anta planer för utveckling och uppföljning av den interna kontrollen och årligen rapportera till kommunstyrelsen.

Uppföljning av kommunstyrelsens interkontrollplan för 2024.

Den sammanfattande bilden för kommunstyrelsens uppföljning av 2024 års internkontroll var att alla utom två av kontrollmomenten som beslutades i internkontrollplanen för 2024 har genomförts. De risker som inte kontrollerats är risker för informationssäkerhet. Det är av stor vikt att samtliga internkontrollmoment genomförs för att få fram om något behöver göras för att riskerna ska utebli.

För tre av kontrollmomenten är bedömningen att värdena ej accepteras, två bedöms vara nära värde. Två kontrollmoment bedöms vara godkända varav ett kommer att utgå ur 2025 års internkontroll för kommunstyrelsen.

2025 års internkontrollplan

Samtliga risk/kontrollmoment som fanns i 2024 års internkontrollplan bör kvarstå förutom riskmoment 2 ”felaktig attestering av fakturor och utbetalningar”. Denna utgår i och med att ekonomisystemet finns stöd för att fakturor inte attesteras av fel person.

Riskmomentet ”Risk att kompetensförsörjning blir problematisk” bör ändras

Kommunrevisionen har i samband med revisionsrapport ”Insatser för ekonomi i balans” Februari 2025 kommit med följande synpunkt av förändringar av internkontrollplanen:

Tillägg eller förändring av 2024 års internkontrollplan föreslås följande risk/kontrollmoment:

Risk	Kontrollmoment	Beskrivning	Kontrollsva r
Risk att kompetensförsörjning blir problematisk	Genom den årliga medarbetarenkäten följa medarbetarnas bild av Färgelanda kommun som arbetsgivare.	Kopplat till de mål som finns i MRP och de resultat som framkommer i medarbetarenkäten behöver ytterligare analys göras för att stärka varumärket Färgelanda kommun. Utifrån analysresultaten göra insatser som stärker tilliten i alla led och systematiskt tar tillvara medarbetarnas	HR-chef

		tankar och synpunkter på Färgelanda kommun som arbetsgivare.	
Budgetföljsamhet	Kontroll av budgetföljsamhet	Kontroll att respektive verksamhet håller sin ram. Kontroll att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser Aktivt följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.	Kommundirektör

Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025

Risk	Kontrollmoment	Beskrivning	Kontrollsvar
1. Inköp utan avtal eller upphandling samt bristande kontroll mot befintliga avtal	Kontroll av att lagen om offentlig upphandling (LOU) följs och att inköp	Uppföljning av indikatorer för leverantörstrohet samt antal leverantörer som köps av över direktupphandling	Ekonomichef

	sker enligt gällande avtal.	sgränsen där avtal saknas och upphandling uteblir. Stickprovskontroller av fakturor på befintliga avtal för att kontrollera att fakturerade priser stämmer med avtal	
2. Risk att kompetensförsörjning blir problematisk	Genom den årliga medarbetarenkäten följa medarbetarnas bild av Färgelanda kommun som arbetsgivare.	Kopplat till de mål som finns i MRP och de resultat som framkommer i medarbetarenkäten behöver ytterligare analys göras för att stärka varumärket Färgelanda kommun. Utifrån analysresultaten göra insatser som stärker tilliten i alla led och systematiskt tar tillvara medarbetarnas tankar och synpunkter på Färgelanda kommun som arbetsgivare.	HR-chef
3 Risk för brister i kommunens informationssäkerhet	Kontroll av att våra IT-system är informationssäkra.	Kontroll av att IT-system är informationsklassade med avseende på konfidentialitet,	IT-chef

		riktighet och tillgänglighet	
4. Risk för brist i organisation, rutiner och strukturer vilket kan ge risk att informationshanteringen blir ineffektiv och komplex vilket kan ge informationssäkerhetsbrister	Kontroll av att utveckling av informationshantering kopplat till digitalisering sker på ett systematiskt och kvalitetssäkrat sätt.	Kontroll av att systemen är kvalitetssäkrade och anger beroenden och integrationer.	IT-chef
5. Verkställigheten av politiskt fattade beslut	Kontroll av verkställigheten i politiska beslut	Kontroll av beslut och dess verkställighet i organisationen	Kommundirektör
6. Budgetföljsamhet	Kontroll av budgetföljsamhet	Kontroll att respektive verksamhet håller sin ram. Kontroll att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser Aktivt följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna	Kommundirektör

		prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.	
--	--	---	--

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-03-27

Sändlista

Tf ekonomichef
Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2025-05-05
2025/160

Kommunfullmäktige

Antagande av flaggregler Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar Flaggregler enligt förvaltningens förslag daterat 2025-05-05.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts både av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier.

Ärendebeskrivning

Flaggning på kommunens byggnader och offentliga platser är en viktig symbolhandling som speglar kommunens värderingar och identitet. För att säkerställa en enhetlig och respektfull hantering av flaggning föreslås att kommunen antar regler för flaggning.

Syftet med dessa regler är att skapa tydliga riktlinjer för flaggning på kommunens byggnader och offentliga platser, samt att säkerställa att flaggning sker på ett värdigt och enhetligt sätt.

Antagandet av flaggreglerna bedöms inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser för kommunen då dagens ej nedtecknade flaggningsrutiner till betydande del liknar föreslagna regler.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-05
Förslag flaggregler, dat 2025-05-05

Sändlista:

Sektor Samhällsutveckling
KLG

**Färgelanda
kommun**

Flaggregler

Dnr: 2025/160

Antagen av Kommunfullmäktige 2025-xx-xx, § xx

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Officiella flaggstänger.....	3
Flaggning vid kommunhuset	3
Flaggning vid centrumhuset	3
Flaggans storlek.....	4
Allmänna flaggdagar.....	4
Lokala flaggdagar	4
Flaggkalendarium	5
Flaggning vid dödsfall och begravning	6
Flaggningstider.....	6
Kommunens flagga.....	7
Utländska flaggor	7
Flaggning vid andra tillfällen.....	7
Information om Färgelanda kommuns flaggning	7

Dokumenttyp Regler	Dokumentnamn Flaggregler	Antagen XXXX	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommundirektören	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Regler för flaggning i Färgelanda kommuns verksamheter			Diarienummer 2025/160
Ämnesområde Samhällsutveckling		Intranät X	Hemsida X
Andra regelverk som är av betydelse Lag om Sveriges flagga (SFS 1982:269), Förordning om allmänna flaggdagar (SFS 1982:270) samt anvisningar utgivna av Rikskommittén Sveriges Nationaldag.			

Inledning

Flaggan är en symbol som används för att högtidliggöra och uppmärksamma händelser av särskild vikt eller särskilda dagar. Flaggnings har en lång tradition och är symboliskt viktigt av flera olika skäl. Flaggnings kan tydliggöra kommunalt engagemang, bidra till ökad delaktighet i samhället, uppmärksamma viktiga dagar, evenemang, utländska besök eller högtidliggöra olika tillfällen. Flaggan symboliserar även ett välkomstbudskap till turister och andra besökare i kommunen

Syfte

Syftet är att skapa en tydlighet kring när och var flaggning ska ske i Färgelandas kommun.

Officiella flaggstänger

Färgelanda kommun har nio officiella flaggstänger. Dessa finns vid:

- Kommunhuset fem stycken
- Centrumhuset fyra stycken

Det finns även en kommunägd flaggstång vid Lillågårdens särskilda boende i Färgelanda. Lillågården ansvarar själv för flaggningen och rekommenderas att i möjligaste mån följa flaggreglerna.

Flaggning vid kommunhuset

Utanför kommunhusets entré finns fem flaggstänger. Här flaggas med kommunflaggan dygnet runt. Vid allmänna flaggdagar byts kommunflaggan ut mot den svenska flaggan.

Flaggning vid centrumhuset

Utanför centrumhuset (torget) finns fyra flaggstänger. Här flaggas med kommunflaggan dygnet runt. Vid allmänna flaggdagar byts kommunflaggan ut mot den svenska flaggan.

Flaggans storlek

Flaggans storlek ska anpassas till höjden på flaggstången. Flaggans längd bör vara en fjärdedel av flaggstångens höjd.

Allmänna flaggdagar

Allmänna flaggdagar innebär av riksdagen fastställda allmänna flaggdagar. Datum för allmänna flaggdagar och information om regler kring flaggning finns att läsa på Riksarkivets hemsida www.riksarkivet.se.

Lokala flaggdagar

Färgelandas kommun har följande lokala flaggdagar:

- *Internationella kvinnodagen* – 8 mars
Dagen uppmärksammar bristande jämställdhet och kvinnors sämre livsvillkor i jämförelse med mäns livsvillkor. Dagen betonar att bristande jämställdhet förekommer i hela samhället. Sedan 1978 finns 8 mars med som internationell kvinnodag på FN:s lista över högtidsdagar. På internationella kvinnodagen ska svenska flaggor hissas på kommunens flaggstänger.
- *Vårterminens skolavslutning* – rörlig
- *West Pride* – firas under en vecka i juni
Som ett led i kampen för människors lika värde, möjligheter och rättigheter hissas Prideflaggan (regnbågsflaggan) i samband med West Pride.

Flaggkalendarium

Datum	Typ av flagg- dag	Händelse	Flaggtyp
1 januari	Allmän flaggdag	Nyårsdagen	
28 januari	Allmän flaggdag	Kung Carl XVI Gustafs namnsdag	
8 mars	Lokal flaggdag	Internationella kvin- nodagen	
12 mars	Allmän flaggdag	Kronprinsessan Victo- rias namnsdag	
Någon gång mellan 22 mars och 25 april	Allmän flaggdag	Påskdagen (rörlig)	
30 april	Allmän flaggdag	Kung Carl XVI Gustafs födelsedag	
1 maj	Allmän flaggdag	Första maj	
Sju veckor efter påskda- gen	Allmän flaggdag	Pingstdagen (rörlig)	
29 maj	Allmän flaggdag	Veterandagen	
6 juni	Allmän flaggdag	Sveriges nationaldag	
	Allmän flaggdag	Dag för val till Euro- parlamentet (rörlig)	
	Lokal flaggdag	Vårterminens skolav- slutning grundskolan (rörlig)	
	Lokal flaggdag	West Pride	
Lördag mel- lan 20 och 26 juni	Allmän flaggdag	Midsommardagen (rörlig)	
14 juli	Allmän flaggdag	Kronprinsessan Victo- rias födelsedag	
8 augusti	Allmän flaggdag	Drottningen Silvias namnsdag	
Andra sönda- gen i septem- ber	Allmän flaggdag	Dag för val till riksdä- gen (rörlig)	
24 oktober	Allmän flaggdag	FN-dagen	
6 november	Allmän flaggdag	Gustav Adolfsdagen	
10 december	Allmän flaggdag	Nobeldagen	

23 december	Allmän flaggdag	Drottningen Silvias födelsedag	
25 december	Allmän flaggdag	Juldagen	

Flaggning vid dödsfall och begravning

Vid dödsfall och begravning flaggas på halv stång. Endast nationsflaggan får hissas på halv stång. Detta innebär att flaggan på fristående stång ska vara hissad till ungefär 2/3 av normal höjd, på fasadstång till mitten av stången. Då flaggan hissas ska den först gå i topp och därefter omedelbart sänkas till angiven höjd.

När någon medarbetare eller förtroendevald i kommunen har avlidit kan flaggning ske vid kommunhuset, efter samråd med anhöriga. Flaggning sker då på dödsdagen eller dagen för beskedet samt på den dagen för begravning om denna infaller på en arbetsdag.

Flaggning i samband med dödsfall har alltid företräde framför annan flaggning inklusive allmän flaggdag.

För statsbegravningar ska centralt utfärdade bestämmelser följas.

Flaggningstider

Följande flaggningstider gäller:

- Tiden 1 mars – 31 oktober hissas flaggan kl. 08.00 och halas vid solens nedgång dock senast klockan 21.00.
- Tiden 1 november – 28 (29) februari hissas flaggan kl. 09.00 och halas vid solens nedgång dock senast klockan 21.00.

Om flaggan är belyst får den vara hissad efter solens nedgång.

På allmän flaggdag ska endast svenska flaggor användas.

Flaggan ska behandlas med respekt. Den ska hissas ordentligt i topp mot flaggstångsknoppen med flagglinan sträckt. Endast en flagga får hissas på varje stång. Flaggan ska vara hel och ren och med färgerna i behåll.

Kommunens flagga

När det inte är allmän eller lokal flaggdag hissas kommunflaggan som utsmyckning och för att profilera kommunen vid kommunhuset och centrumhuset.

Utländska flaggor

Utländska flaggor får hissas i Sverige.

Vid utländskt besök ska den besökande nationens flagga hissas.

Vid internationell flaggning intar svenska flaggan alltid hedersplatsen. Övriga nationsflaggor hissas i bokstavsordning från hedersplatsen och utåt enligt ländernas namn på svenska. Flaggorna hissas varannan till heraldiskt höger och varannan till heraldiskt vänster, det vill säga man bestämmer placeringen stående framför stängerna med ryggen mot byggnaden. Om antalet flaggstänger är udda hissas svenska flaggan på den mittersta stängen. Är antalet flaggstänger jämna hissas svenska flaggan på flaggstängen närmast till höger från mitten (betraktandes med ryggen mot byggnaden). Om det behövs, hissas svenska flaggor på de yttersta flaggstängerna för att de inte ska stå tomma. Nationsflaggor har högst rang följt av FN-flaggan, EU-flaggan, kommunflaggan och liknande. Politiska partier får inte flagga med sina partiflaggor på kommunens flaggstänger.

Flaggning vid andra tillfällen

Utöver de ovan nämnda flaggtillfällena flaggas med stor restriktivitet.

Flaggning sker dock även då allmän flaggning rekommenderas av regeringen och/eller länsstyrelsen. Flaggning kan även ske vid andra tillfällen, dock endast efter beslut av kommundirektören. I särskilda fall kan synpunkter inhämtas från kommunstyrelsens presidium.

Information om Färgelanda kommuns flaggning

Information om Färgelanda kommuns flaggningsregler ska ges på kommunens officiella hemsida. På flaggdagar visas en kort information om det som manifesteras genom flaggningen på kommunens officiella hemsida.

Kommunledningskontoret
Tf ekonomichef
Stefan Tengberg

Tjänsteskrivelse
2025-05-05
2025/3

Kommunstyrelsen

Kvartalsrapport (Q1 2025) inklusive prognos 2025

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Kommunstyrelsen uppdrar till samtliga nämnder att lägga ner ett stort fokus på att minska det prognostiserade underskottet för 2025.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen, 2025-05-14 §
Socialnämnden, 2025-04-28 § 47
Utbildningsnämnden, 2025-04-29 § 42

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har med underlag från nämnderna sammanställt kvartalsrapport Q1 för perioden januari till mars samt en årsprognos för 2025.

Beslutad budget för 2025 angav ett årsresultat på +12,2 mnkr och helårsprognosen för 2025 uppskattas till -6,2 mnkr och avvikelsen mot budget skulle därmed bli -18,4 mnkr. Denna avvikelse beror framförallt på följande faktorer:

- Nämnder/styrelser -28,5 mnkr
- Pensionskostnader + 7,7 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag +0 mnkr
- Räntenetto +2,4 mnkr

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-05
Kvartalsrapport Q1 2025 Färgelanda kommun, dat 2025-05-05
Beslut SN, dat 2025-04-28
Beslut UN, dat 2025-04-29

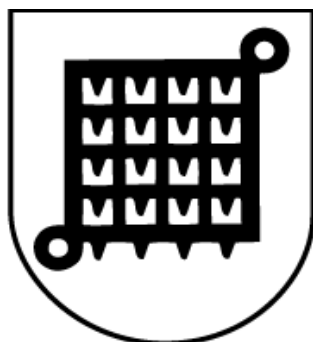
Sändlista:

Kommunstyrelsen

**Färgelanda
kommun**

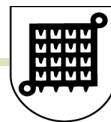
Utbildningsnämnden
Socialnämnden
Ekonomichef

Kvartalsrapport 2025

Färgelanda kommun

Mar 2025

Innehållsförteckning

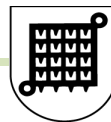
Sammanfattning	3
Resultaträkning kommunen	4
Ekonomiskt utfall kommunen	5
<i>Tabell utfall per verksamhetsområde</i>	<i>5</i>
<i>Analys och slutsats</i>	<i>5</i>

Bilagor

Bilaga 1: Kvartalsrapport (Q1 2025) Kommunstyrelsen

Bilaga 2: Kvartalsrapport Q1 2025 Utbildningsnämnden

Bilaga 3: Kvartalsrapport Q1 2025 Socialnämnden

Sammanfattning

Sammanfattning av rapporten

Utöver delårsbokslut per sista augusti och årsbokslut ska kvartalsrapport, inklusive prognos och åtgärder, upprättas per sista mars.

Kvartalsrapporten utformas som en årsprognos över det ekonomiska utfallet för räkenskapsåret. Respektive budgetansvarig gör en bedömning av översiktlig karaktär av enhetens/avdelningens prognos och rapporterar detta med kommentarer till respektive sektorchef. Sektorchefen gör en samlad analys och prognos för respektive sektor. Kommundirektören gör därefter en samlad bedömning för hela kommunens sammantagna prognos.

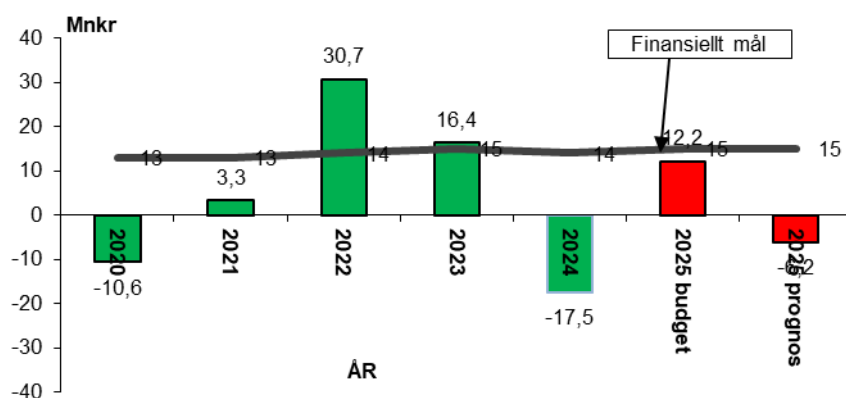
Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 28 480 tkr för helåret, varav Kommunfullmäktige 0 tkr, Kommunstyrelsen + 500 tkr, Utbildningsnämnden - 14 430 tkr och Socialnämnden - 14 550 tkr.

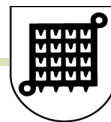
Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på +10 109 tkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader.

Kommunens totala resultat för 2025 beräknas därmed till - 6 211 tkr vilket är 18 371 tkr sämre än det budgeterade resultatet + 12 160 tkr.

Under ett flertal år har det på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Det kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett allvarligt ekonomiskt läge, ett läge som bl a förstärks av att det i budget 2026 ingår ett sparkrav på 14,9 mnkr som inte är preciserade i MRP 2025-2028 hur det ska genomföras.

Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar vilket bl a framkommer i arbetet med framtagande av MRP 2026-2029. Det är av ytterst stor vikt att MRP 2026-2029 innehåller tydliga direktiv och riktningar på de åtgärder som behöver genomföras för att uppnå en god ekonomisk hushållning för kommunen.

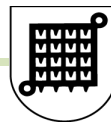

Resultaträkning kommunen

Tabell resultaträkning kommunen

Belopp i tkr	Utfall Föregående ÅrMån	Ackumu- lerat utfall ÅrMån	Ackumu- lerad budget	Avvikel- se budget- utfall	Budget helår	Prognos helår
Verksamhetens intäkter	14 858	20 569	28 601	-8 033	114 343	
Verksamhetens kostnader	-140 876	-142 526	-146 142	3 618	-584 719	
Avskrivningar	-2 774	-3 256	-3 233	-24	-12 931	
Verksamhetens nettokostnader	-128 792	-125 213	-120 774	-4 439	-483 307	-483 307
Skatteintäkter och Generella statsbidrag och utjämning	123 178	123 572	124 800	-1 229	499 203	499 105
Verksamhetens resultat	-5 614	-1 641	4 026	-5 668	15 896	-4 934
Finansiella intäkter	12	27	139	-111	550	1 650
Finansiella kostnader	-405	-290	-1 072	781	-4 286	-2 927
Resultat efter finansiella poster	-6 007	-1 904	3 093	-4 998	12 160	-6 211

Ekonomiskt utfall kommunen

Tabell utfall per verksamhetsområde

Nämnd. Belopp i tkr	Utfall föregående ÅrMån	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	494	460	713	253	-2 853	0
Kommunstyrelse	31 333	20 548	21 840	1 292	-87 572	500
Utbildningsnämnd	48 147	52 810	49 591	-3 219	-198 363	-14 430
Socialnämnd	44 996	49 639	45 135	-4 504	-180 542	-14 550
Finansiering	-118 963	-121 553	-120 372	1 180	481 490	10 109
Totalt	6 007	1 904	-3 093	-4 998	12 160	-18 371

Analys och slutsats

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 28 480 tkr för helåret, varav Kommunfullmäktige 0 tkr, Kommunstyrelsen + 500 tkr, Utbildningsnämnden - 14 430 tkr och Socialnämnden - 14 550 tkr.

Socialnämndens och utbildningsnämndens underskott beror på strukturella faktorer som kräver aktiva beslut för att åtgärda. Beslut i form av strukturella förändringar av delar av verksamheterna. Dessa förändringar är så stora att de inte kan få full effekt under 2025 utan måste ses över 2-3 års sikt men med en början under 2025. Om inte dessa åtgärder genomförs måste finansiering ske genom ett högre skatteuttag.

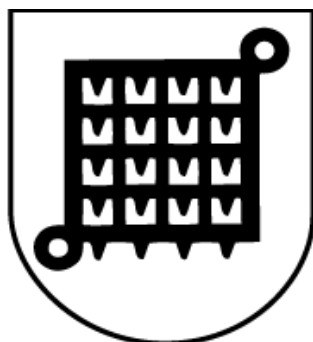
Kommunallagen anger att om det uppstår ett negativt resultat ska det regleras under de närmast följande tre åren och därmed är det av ytterst stor vikt att nödvändiga åtgärder hanteras under 2025 och i kommande MRP 2026-2029.

Om det i MRP 2026-2029 beslutas om vilka åtgärder som ska genomföras för att uppnå god ekonomisk hushållning och att dessa åtgärder påbörjas under 2025 så kan det hänvisas till synnerliga skäl om inte resultatet blir positivt för 2025. Om inte åtgärder påbörjas under 2025 så kan det inte hänvisas till synnerliga skäl.

Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 109 tkr för helåret. Detta överskott beror på lägre finansiella kostnader, högre finansiella intäkter samt avsevärt lägre kostnader för budgetposten pensioner. Dessa höga överskott beror på att budgeterad nivå var alltför negativ. Dessa effekter omhändertas i budgetarbetet för MRP 2026-2029.

Slutsatsen är att det finns inga genvägar för att uppnå god ekonomisk hushållning, det krävs kraftfulla strategiska åtgärder för att minska kommunens driftkostnader och höja verksamheternas kvalitetsnivåer.

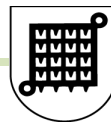
Det genomsnittliga resultatet för den kommande tioårsperioden måste uppgå till 10-12 mnkr för att verksamheten ska kunna prestera en god kvalitet och att kommunen har en sund ekonomisk utveckling.

Kvartalsrapport (Q1 2025)

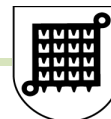
Kommunstyrelsen

Mar 2025

Innehållsförteckning

Utfall per sektor	3
<i>Resultaträkning</i>	3
<i>Ekonomiskt utfall</i>	3
Slutsats	6
<i>Politisk verksamhet</i>	6
<i>Kommunledning</i>	6
<i>Ekonomiavdelning</i>	6
<i>Administrativa avdelningen</i>	6
<i>HR-och löneavdelning</i>	6
<i>IT-avdelning</i>	7
<i>Plan-och bygg enheten</i>	7
<i>Tekniska enheten</i>	7
<i>Arbetsmarknad-och integrationsenheten</i>	7
<i>Samhällsutveckling- och näringsliv</i>	7
<i>Lokalvårdsenheten</i>	7
<i>Måltidsenheten</i>	7

Utfall per sektor

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	23 227	24 778	-1 551
Kommunbidrag	21 840	21 840	0
Summa intäkter	45 067	46 618	-1 551
Personalkostnader	-15 681	-17 098	1 417
Övriga kostnader	-27 214	-28 663	1 449
Finansiella kostnader	-880	-857	-23
Summa kostnader	-43 775	-46 618	2 843
Periodens resultat	1 292	0	1 292

Ekonomiskt utfall

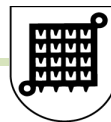
Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunstyrelse	787	1 155	368	4 621	1 500
Kommunledning	4 930	5 421	491	21 685	1 800
Ekonomiavdelning	2 252	2 350	98	9 401	0
Administrativa avdelningen	3 743	3 836	93	15 344	0
HR-och löneavdelning	1 725	2 182	457	8 729	0
IT avdelning	2 256	1 874	-382	7 498	-1 600
Plan-och bygg enheten	1 287	1 009	-278	4 034	1 000
Tekniska enheten	2 864	2 719	-145	10 877	-2 600
Arbetsmarknad-och integrationsenheten	391	848	457	3 601	400
Samhällsutveckling-och näringsliv	424	445	21	1 782	0
Lokalvårdsenheten	-52	0	52	0	0
Måltidsenheten	-60	0	60	0	0
Totalt	20 547	21 839	1 292	87 572	500

Analys och prognos

Sammanfattningsvis ser den ekonomiska situationen överlag stabil ut, men det finns vissa områden som kräver extra uppmärksamhet och åtgärder för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

Prognosen för helåret är ett överskott 500 tkr.

Politisk verksamhet

Utredningskostnader +1500 tkr. Utöver utredningsbudgeten kvarstår 800 tkr i ofördelat.

Kommunledning

Kommunledningen har följt budgeten för första kvartalet, och prognosen visar ett överskott på +1800 tkr, vilket kan härledas till minskade kostnader för Räddningstjänsten

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen har som uppdrag att stödja enhetschefer och politiker genom att tillhandahålla analyser och beslutsunderlag. Dessutom ansvarar avdelningen för den löpande redovisningen, inklusive hantering av kund- och leverantörsfakturer för hela kommunen. För närvarande kan dessa uppdrag utföras med hjälp av en timanställd konsult som fungerar som ekonomichef fram till sommaren. Avdelningen har följt budgeten för första kvartalet, och prognosen visar ett nollresultat för året.

Administrativa avdelningen

Avdelningen har visat ett mindre överskott inom samtliga verksamhetsområden under första kvartalet. Budgetföljsamheten är god och prognosen visar ett nollresultat.

HR-och löneavdelning

HR- och löneavdelningen är en strategisk resurs för kommunen när det gäller samordning och utveckling av personalfrågor samt löneadministration. Inför 2025 har avdelningen fått förstärkning med ytterligare en HR-funktion, då kommunen står inför flera strukturella förändringar och utmaningar med framtida kompetensförsörjning. Efter att den tidigare chefen för avdelningen valt att säga upp sig, har avdelningen anlitat en extern konsult. Trots att uppdragen kan uppfyllas med nuvarande bemanning, är framtiden osäker eftersom en HR-strateg har sagt upp sig och chefsuppdraget är tillfälligt. För närvarande är budgetföljsamheten god och prognosen visar ett nollresultat.

IT-avdelning

IT-avdelningen har inlett arbetet med att ingå i den gemensamma IT-organisationen för Åmål-Bengtstors och Färgelanda. I det initiala arbetet har första kvartalet inneburit att man bland annat nyttjat konsultstöd för att flytta delar av servermiljön till extern aktör. Detta för att säkerställa säkerhet och tillgänglighet för medarbetarna i Färgelanda.

Gemensamt har man också gått ut i upphandling kring licenser- och programvaror, datacenter och klientutrustning. Nödvändiga upphandlingar för att verksamheterna skall kunna köpa in programvaror, licenser och IT-utrustning till konkurrenskraftigt pris.

Inom kraftsamling för Handslaget (nationellt initiativ via SKR) har man också påbörjat implementering av Digital post samt Säker digital kommunikation. Viktiga förutsättningar för att verksamheterna skall kunna nyttja digitala tekniker som ger effekter i framförallt välfärdssektorerna.

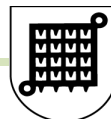
Plan-och byggenheten

Trots kostnader som lantmäteriförrättning för väg vid Gatersbyn och eftersläpning i fakturering från karttjänstleverantör, beräknas ett överskott på cirka 1 000 tkr. Detta beror dels på att skogsintäkterna förväntas bli något högre på grund av en större avverkning än planerat, och dels på ett pågående detaljplanearbete med extern finansiering som ska faktureras under året.

Tekniska enheten

Under året har vinterväghållningen hittills resulterat i ett överskott jämfört med budget. Prognosen för helåret visar ett överskott på +400 tkr, men det finns en stor osäkerhet beroende på behovet av vinterväghållning under årets slut.

Vägföreningsavgifterna förväntas bli lägre än budgeterat, vilket innebär att verksamhetsområdet gator och vägar förväntas gå med ett överskott på +500 tkr.

Fjärrvärmen förväntas visa ett underskott på -1 200 tkr på grund av skillnaden mellan kommunens kostnader och den taxa som tas ut samt värmeförluster i fjärrvärmenätet.

Internhyresfastigheter förväntas gå med ett underskott på -2 300 tkr baserat på tidigare års kostnader. Det finns dock en stor osäkerhet kring detta beroende på den tekniska statusen i kommunens byggnader.

Ambitionsnivåerna för gång- och cykelvägar bedöms kunna minskas under året.

Utomhusanläggningar förväntas kunna visa ett mindre överskott under året.

Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Ett överskott på AMI förväntas på cirka 400 tkr. Detta beror dels på lägre personalkostnader än budgeterat på grund av sjukfrånvaro samt dels bidrags intäkter från Migrationsverket.

Samhällsutveckling-och näringsliv

Budgetföljsamheten är god och prognosen visar ett nollresultat

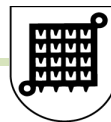
Lokalvårdsenheten

Enheten följer budget och enligt plan. Bland annat har en ny tjänst tillsatts i mars där en i personalen arbetar utan fast schema. Därigenom kan kostnaden för timvikarier minska och det är lättare att beräkna kostnader efter fasta utgifter. Leverans av lokalvårdens tjänster kan även lättare garanteras vid frånvaro av ordinarie personal.

Måltidsenheten

Hittills under året har det varit vissa bemanningsproblem, men dessa har kunnat hanteras med hjälp av vikarier. Under 2025 kommer enheten att fakturera sektor Omsorg för måltidsproduktionen på våra särskilda boenden samt hemdistribution av mat som en insats enligt SoL. Avgiften baseras på bedömning av beläggningen på särskilda boenden och beslut om hemdistribution av mat. Om beläggningen har varit lägre eller högre än budgeterat påverkar det inte verksamhetens kostnader i större grad, då verksamhetens struktur gör att de fasta kostnaderna är desamma oavsett boenden och brukare inom omsorgen.

Prognosen visar ett nollresultat.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Stabilitet: De flesta avdelningar visar stabilitet med nollresultat eller mindre överskott, vilket är ett tecken på god ekonomisk kontroll och planering.

Utmaningar: De underskott som finns inom fjärrvärme och internhyresfastigheter pekar på områden som kräver särskild uppmärksamhet. För fjärrvärme kan det vara nödvändigt att se över prissättningen och minska värmeförluster. För internhyresfastigheter kan det behövas investeringar i underhåll och förbättringar för att undvika framtida underskott. För IT-verksamheten finns det en plan för framtiden

Framtida åtgärder: För att bibehålla ekonomisk stabilitet kan det vara nödvändigt att genomföra mer detaljerade analyser av de områden som visar underskott och utveckla strategier för att hantera dessa utmaningar.

Politisk verksamhet

För att Kommunstyrelsens prognos ska hålla, bör KS inte nyttja sina budgeterade kostnader för utredningar, utan använda sina ofördelade medel (800 tkr) i första hand.

Kommunledning

Kommunledningen prognostiserar ett överskott med +1 800 tkr vilket kan härledas till minskade kostnader för Räddningstjänsten. 2025 fick verksamheten ett till skott om 3 000 tkr, vilket visar sig att verksamheten inte behöver i samband med sammanslagningen av Norra Älvsborgs Räddningsförbund och Mitt Bohuslän.

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen prognostiserar en god budgetföljsamhet för 2025. Trots detta finns det vissa oklarheter kring hur avdelningen ska organiseras under hösten och framåt, med tanke på den nuvarande vakansen på ekonomiavdelningen. Det är viktigt att dessa frågor klargörs för att säkerställa en effektiv ekonomisk styrning framöver. Rekrytering av ersättningsfunktion kommer att genomföras inom kort

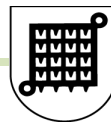
Administrativa avdelningen

Allt tyder på att budgetföljsamheten 2025 är god, och kommer följas.

HR-och löneavdelning

När kommunen står inför ekonomiska utmaningar väcker det oro bland flera personalgrupper. Det är viktigt att hantera denna oro för att säkerställa att personalen känner sig trygg och kan fortsätta göra ett bra jobb för kommunens invånare. Dessutom behöver de ökade kostnaderna för företagshälsovård analyseras, eftersom dessa inte har följt budgeten de senaste åren.

HR-och löneavdelningen kommer att få vakanser under hösten, dessa behöver också tas om hand för att erbjuda bästa stöttning i organisationen, då kommunen står inför tuffa ekonomiska utmaningar framöver. Rekrytering av ersättningsfunktioner kommer att genomföras inom kort

IT-avdelning

Från och med 1 april ingår Färgelandas IT-avdelning i den gemensamma IT-organisationen där samverkan sker med Åmål och Bengtsfors kommuner. Prognosen visar trots tillskott om 2 000 tkr i budget 2025, ett underskott om -1 600 tkr, helt i linje med bokslutet 2024. Den gemensamma IT-organisationen har flaggat för att vissa "puckelkostnader" kommer uppstå som engångskostnader, innan den nya organisationen helt är satt.

I takt med att man ökar sin IT- och digitaliseringsförmåga i samverkan kommer investeringsmedel att nyttjas i mindre utsträckning och eventuellt öka driftskostnad.

Plan-och bygg enheten

Planerat budgetöverskott om 1 000 tkr, dessa kan helt hänföras till försäljning av skog.

Tekniska enheten

De verksamhetsområden som beräknas gå med ett överskott bidrar till att minska underskottet för enheten. Vissa ambitionsminskningar kan göras för gång- och cykelvägar för att bidra till helheten.

Trots det som kan göras inom enhet förväntas enheten gå med ett underskott på cirka -2 300 tkr kopplat till interhyresfastigheter vilket inte kan hanteras inom enheten då fastighetsverksamheten helt finansieras av internhyra. Enda sättet att inte gå med underskott är då att höja hyran innevarande år, i annat fall behöver detta hanteras inom Kommunstyrelsens övriga verksamheter.

Fjärrvärmeverksamheten och framtida avtal håller på att ses över, effekt av åtgärder kommer dock förmodligen inte få genomslag under innevarande år.

Arbetsmarknad-och integrationsenheten

Planerat överskott med 400 tkr, och detta innebär att integration gör fortsatt överskott.

Verksamheten ses över vad gäller arbetsmarknadsåtgärder i fråga om vart verksamheten lämpligen ska bedrivas, både organisatoriskt och lokalmässigt.

Samhällsutveckling- och näringsliv

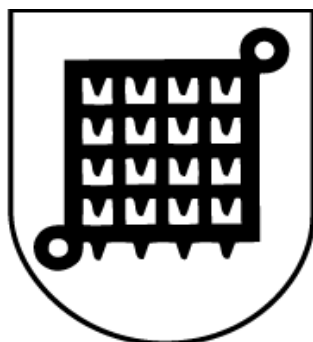
Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Lokalvårdsenheten

Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Måltidsenheten

Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Kvartalsrapport (Q1 2025)

Utbildningsnämnden
Färgelanda kommun

Dnr UN 2025/3

UN 2025-04-29 § 42

Mar 2025

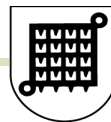
Innehållsförteckning

Utfall per sektor3

Resultaträkning3

Ekonomiskt utfall.....3

Slutsats7

Utfall per sektor

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	5 298	11 213	-5 915
Kommunbidrag	49 591	49 591	0
Summa intäkter	54 889	60 804	-5 915
Personalkostnader	-30 050	-30 370	320
Övriga kostnader	-28 039	-30 420	2 381
Finansiella kostnader	-19	-14	-5
Summa kostnader	-58 108	-60 804	2 696
Periodens resultat	-3 219	0	-3 219

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

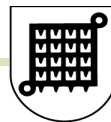
Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndverksamhet	257	113	-144	450	0
Musikskola	58	0	-58	0	-180
Förskola	10 224	11 257	1 033	45 027	6 350
Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	30 771	26 266	-4 505	105 063	-20 600
Gymnasie- och anpassa gymnasieskola	9 044	9 950	906	39 800	0
Vuxenutbildning	1 193	775	-418	3 100	0
Förvaltningsledning	1 262	1 231	-31	4 923	0
Totalt	52 809	49 592	-3 217	198 363	-14 430

Analys och prognos

Inledning

Arbete pågår med underlag till MRP och en uppdaterad lokalförsörjningsplan finns framtagen. Befolkningsprognosen påvisar ett minskat antal barn och elever, vilket får stora konsekvenser för verksamheten.

Underlag har lämnats till budgetberedningen där olika scenarion beskrivs och kostnadsberäknas utifrån olika alternativ vad gäller organisation, investeringar och behov.

Omställningsprocessen inom förskolan har kommit långt och jämfört med 2024 kommer nämnden i slutet av 2025 att ha en verksamhet som minskats med tre avdelningar.

Omställningsprocessen inom F-6 måste påbörjas för att även denna verksamhet ska anpassas till de lägre volymerna. Personalkostnaderna är den stora utgiftsposten och en förändrad personalbemanning tar lång tid om det krävs hantering av en övertalighetsprocess.

Elevgrupperna behöver öka i storlek för att få ett bättre resursutnyttjande. Med större enheter får rektor en möjlighet att organisera sin verksamhet så att undervisningen kan differentieras utifrån elevernas behov. Utöver detta görs en översyn av personalens behörigheter, möjlighet till B-form, delade tjänster mellan enheter m.m.

Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda utbildningsnämndens beslut från november 2024 gällande Ödeborgs skola och flytt av mellanstadiet till Valbo 4-6. Utredningen ska påvisa om detta är möjligt att genomföra inför augusti 2025.

Nämndverksamhet

Kostnaderna för nämnden består till största delen av arvoden för sammanträden.

Osäkerhet råder kring nämndsorganisationen inför hösten 2025. Det är därför svårt att avgöra hur kostnadsutfallet kommer att bli för nämndverksamheten och om budgeterade medel räcker.

Bedömningen är att kostnaderna för nämnden följer budget.

Musikskola

Musikskolan avslutades tills vidare vid årsskiftet 2024/2025. Med hänsyn till den långa uppsägningstid som berörd personal hade, kvarstår vissa smärre kostnader under 2025.

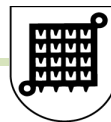
Den totala kostnaden för musikskolan under 2025 beräknas bli 180 tkr.

Förskola

- Antalet födda barn har minskat och är ca 50 per år under planeringsperioden. Det betyder att för förskolans del har nedgången i födelsetalen redan inletts
- Förskolan gör omställningar för att anpassa verksamheten och en minskning med ca 10 tjänster görs från och med höstterminen 2025.
- Med hänsyn till att en hög andel av barnen i förskolorna har språkliga svårigheter har vid vakans av specialpedagog med ansvar att arbeta mot förskola en logoped istället anställts som tillträder sin tjänst i maj.
- Uppsägning av modulen i Ödeborg har skett och den lämnas i september. Det innebär att från och med denna tidpunkt kommer det att bedrivas förskola i huvudbyggnaden med ca 40 barn.
- Utifrån kapacitet och efterfrågan finns för närvarande ca 20 lediga platser i augusti. Detta beror främst på att antalet barn som lämnar förskolan och börjar i förskoleklass är högre än efterfrågan.
- Kyrkvägens förskola tog emot barnen från Höjdens förskola vid stängningen av den verksamheten. En minskning av antalet barn sker nu successivt och förskolan kommer att ha två avdelningar. Tillsammans med modulen i Ödeborg sker en neddragning av tre avdelningar på grund av minskat antal barn.
- Vikariekostnader ses över liksom personalplanering i förhållande till barnens vistelsetider och behov
- Färre barn i verksamheten innebär minskade föräldraintäkter
- Köpt verksamhet har ökat och visar ett underskott mot budget på 261 tkr för perioden (fristående och andra kommuner).

Analys och prognos

- Omställningsprocessen vad gäller neddragningar av personal har redan inletts. Modulen vid

- Ödeborg har sagts upp.
- Beslut ska fattas i samband med antagande av MRP hur förskoleverksamheten ska organiseras framåt och i vilka lokaler. Politisk enighet finns dock om att förskola ska bedrivas på de tre orterna.
- För att minska kostnaderna ytterligare inom förskoleverksamheten krävs större enheter.
- Prognosen visar att verksamheten håller sin budget. Detta beror först och främst på neddragningar av tjänster från och med hösten 2025 på grund av minskat antal barn.

Prognosen för förskolan visar 6 350 tkr för helåret 2025.

Grundskola, fritidshem och anpassad grundskola

Övergripande

- Demografin och det minskande antalet barn i kommunen kommer att få stora konsekvenser för F-6 verksamheten inom de närmsta åren. Elevkullarna minskar och den förändring som sker inom förskolan kommer grundskolan också att ställas inför.
- Grundskola och fritidshem bedrivs vid 5 enheter och för vissa årskurser är verksamheten organiserad i fyra klasser. Utifrån elevantal och prognoser behöver detta ändras till 3 klasser per årskurs och på sikt 2 klasser per årskurs.
- Fritidshemsverksamhet erbjuds idag vid fyra enheter och detta är kostnadsdrivande.
- Verksamheterna ser många elever i behov av särskilt stöd där olika åtgärder krävs för att differentiera undervisningen. Detta medför också högre kostnader. Enheterna har en begränsad budget och organisation och det är stora svårigheter att skapa den verksamhet som krävs för att möta behoven och samtidigt hålla budget.
- Flera åtgärder som genomförs är statsbidragsfinansierade. Bidragen täcker inte alltid hela åtgärden utan viss egenfinansiering krävs. Det kan också konstateras att vissa statsbidrag sänks alternativt uteblir helt, vilket påverkar ekonomin negativt.
- Kostnaderna för måltider och lokalvård har ökat. En viss ökning av skolskjutskostnaderna har också skett.
- Översyn sker av personaltäthet, behörigheter och vikariebehov.
- Analys av kostnaderna vid anpassad grundskola pågår.
- Köpt verksamhet har minskat, och gör ett överskott mot budget på 278 tkr för perioden (fristående och andra kommuner).

Prognosen för grundskola, fritidshem och anpassad grundskola är -20 600 tkr för helåret 2025.

Gymnasieverksamhet

- Gymnasieverksamheten består enbart av köpt verksamhet. Kostnaden beror på antalet elever och valda program. Preliminär prognos inför hösten kan göras utifrån volymer och tidigare statistik vad gäller val av program.
- Flera elever lämnar årskurs 9 i anpassad grundskola. Kostnaden blir dock oförändrad i prognosen eftersom ungefär samma antal lämnar anpassad gymnasieskola på grund av avslutade studier.

Prognosen för verksamheten visar att den bedöms hålla sin budget.

Vuxenutbildning

- Vuxenutbildningen erbjuder lagstadgad utbildning till målgruppen. Undervisning utförs både i egen och köpt regi.
- Ett omfattande arbete pågår för att anpassa undervisningen utifrån nya lagkrav. Dessutom krävs ett helt annat arbete vad gäller utbud och dimensionering från och med hösten 2025 i syfte att öka samverkan mellan olika huvudmän och effektivisera genom ett mer reglerat utbud.
- Vissa statsbidrag utgår till verksamheten.

Prognosen för verksamheten visar att den bedöms hålla sin budget.

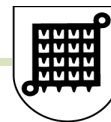
Förvaltningsledning

- Förvaltningsledning utgörs av centrala tjänster och kostnader.

Prognosen för verksamheten visar att den bedöms hålla sin budget.

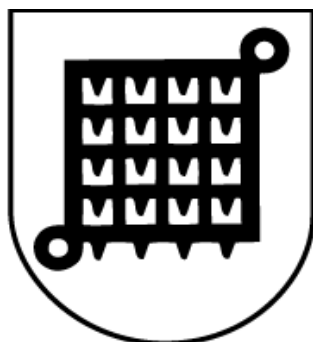
Sammanfattning

Sektorn bedömer i nuläget att det ekonomiska utfallet för 2025 kommer att uppgå till ett underskott på ca 12-15 miljoner kr.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Kvartalsrapport (Q1 2025)

Socialnämnden

Mar 2025

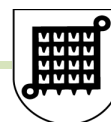
Innehållsförteckning

Utfall per sektor 3

Resultaträkning 3

Ekonomiskt utfall 3

Slutsats 6

Utfall per sektor

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	9 424	10 081	-657
Kommunbidrag	45 135	45 135	0
Summa intäkter	54 559	55 216	-657
Personalkostnader	-36 883	-35 720	-1 163
Övriga kostnader	-22 163	-19 481	-2 682
Finansiella kostnader	-17	-15	-2
Summa kostnader	-59 063	-55 216	-3 847
Periodens resultat	-4 504	0	-4 504

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndsverksamhet	120	-3 492	-3 612	-13 966	-14 400
Sektorchef	2 642	2 730	88	10 921	900
Omsorgskontor	2 348	2 453	105	9 810	500
Äldreomsorg	20 603	20 927	324	83 708	-900
Hälsa- och sjukvård	5 763	5 748	-15	22 991	0
Individ- och familjeomsorg	11 735	9 884	-1 851	39 537	-3 760
Enheten för stöd och service	6 428	6 885	457	27 541	3 110
Totalt	49 639	45 135	-4 504	180 542	-14 550

Under nämndsverksamhet ligger årets budgeterade underskott för hela sektorn, vilket föranleder en stor negativ avvikelse.

Analys och prognos

	Budgeterat underskott 2025	Prognos Q1 2025	Avvikelse 2025
Nämndsverksamhet utan sektorn budgeterade underskott	0	339	339
Sektorchef	0	900	900
Omsorgskontor	-442	500	58
Äldreomsorg	-11 201	-900	-12 101
Kommunal primärvård	-442	0	-442
IFO	-295	-3 760	-4 055
Enheten för stöd och service	-2 359	3 110	751
Totalt, tkr	-14 739		-14 550

Årets budgeterade underskott är placerat under nämndsverksamheten. Detta gäller ju emellertid för grundverksamheterna i sektorn och alltså inte för nämndens verksamhet.

I syfte att tydliggöra det uppskattade/verkliga utfallet 2025 för respektive verksamhet så har underskottet brutits ut från nämnden och lagts på respektive grundverksamhet tillsammans med den prognos respektive enhetschef satt. På så vis framgår vad respektive verksamhet förväntas prestera för året.

Äldreomsorgen

Efter årets inledande månader prognostiseras ett underskott för äldreomsorgen. En utmaning för flera enheter är den höga sjukfrånvaron, särskilt korttidsfrånvaron. Detta innebär kostnader i form av sjuklöner, övertid samt merkostnader för introduktion och utbildning av vikarier. Flera verksamheter arbetar aktivt med rehabiliteringsinsatser, inklusive uppföljningssamtal och överväganden kring införande av förstadagsintyg.

Inom hemtjänsten förvärras situationen ytterligare av en bristfällig fordonspark, där fordon ofta är på verkstad. Detta leder till ökade kostnader för hyrbilar och påverkar planeringen negativt, särskilt i ett geografiskt spritt område där körsträckor ofta är långa i förhållande till insatsens omfattning. Planeringsarbetet pågår i syfte att optimera resursfördelningen och reducera icke-debiterbar tid.

Inför sommarperioden finns en ökad kostnadsrisk kopplad till semesterlöner och introduktion av sommarvikarier, vilket redan nu bedöms påverka helårsresultatet negativt. Trots att rekryteringen ligger i fas, genererar utbildning och introduktion av nya medarbetare många timmar.

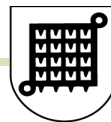
Detta understryker behovet av fortsatt arbete med kostnadseffektivisering, sjukfrånvaroreducering och optimering av bemanning och planering för att skapa ekonomisk hållbarhet.

Enheten för stöd och service

Det ekonomiska utfallet för perioden visar ett överskott, vilket i huvudsak kan hänföras till ersättningar kopplade till personlig assistans. Dessa intäkter har haft en tydligt positiv inverkan på resultatet. Därtill har kostnaderna för korttidsvistelse varit lägre än budgeterat, då vissa beslut pausats i väntan på annan utförare. Detta har tillfälligt minskat utgifterna, även om det samtidigt innebär att behov kvarstår hos berörda brukare.

I övrigt har perioden inte inneburit några större ekonomiska avvikelser. Kortare sjukfrånvaro har förekommit, framför allt på grund av förkylningar, samt introduktion av nya vikarier inom både gruppbostad och personlig assistans. Dessa insatser har hållits inom ram och inte medfört någon större påverkan på resultatet.

På sikt skall externa vuxenplaceringar avslutas och i stället erbjudas insatsen inom den egna verksamheten. Detta förutsätter dock en renovering av lägenheter inom gruppbostraden för att

kunna säkerställa en likvärdig standard, vilket i sin tur kan innebära en investering innan kostnadsbesparingar kan realiseras

Kommunal primärvård

Hemsjukvården redovisar ett underskott för perioden, vilket huvudsakligen beror på ökade kostnader för timvikarier och övertidsersättning. Denna kostnadsökning har uppstått som en följd av hög sjukfrånvaro bland ordinarie personal samt behovet av att stärka bemanningen inom KPV (kommunal sjukvård och äldreomsorg) för att hantera ett ökat tryck. Detta har särskilt påverkats av ett stort antal svårt sjuka patienter som vårdas i ordinärt boende, vilket har lett till ett ökat behov av personalresurser för att säkerställa att vården kan utföras på ett korrekt och tryggt sätt. Dessa extra bemanningsåtgärder har medfört att kostnader för övertid och timvikarier ökat mer än vad som var budgeterat, vilket i sin tur har bidragit till underskottet.

När det gäller rehabilitering förväntas en positiv ekonomisk utveckling på helåret. Detta innebär att verksamheten, trots vissa initiala utmaningar, kommer att kunna uppnå ett positivt resultat för helåret. Prognosen baseras på att de förväntade kostnaderna för rehabilitering, inklusive personalresurser och externa tjänster, kommer att hållas inom ramen, samtidigt som intäkterna från rehabiliteringstjänster förväntas stabiliseras och öka under resten av året.

Individ och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen redovisar totalt sett ett underskott i förhållande till budget, vilket framför allt beror på kostsamma externa placeringar inom både barn- och ungdomsvården samt vuxenområdet. Samtidigt bidrar lägre kostnader än förväntat för egna familjehem, ekonomiskt bistånd samt vakanser inom socialsekreterargruppen till att delvis motverka underskottet.

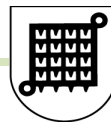
Inom ekonomiskt bistånd noteras en hög andel personer med sjukskrivning, vilket kräver samverkan med både hälso- och sjukvård samt Försäkringskassan för att säkerställa rätt stöd. För individer med arbetsförmåga är det avgörande att Arbetsmarknadsenheten fortsätter arbeta aktivt med målgruppen för att möjliggöra övergång till egen försörjning och på så sätt minska biståndsbehovet.

Inom vuxenområdet – särskilt missbruk, beroende, socialpsykiatri samt våld i nära relation – bedrivs ett aktivt öppenvårdsarbete, men i vissa fall har placeringar varit nödvändiga på grund av omfattande problematik. Särskilt inom socialpsykiatri överstiger kostnaderna budgeten. Det pågår dock planering för att kunna avsluta vissa av dessa placeringar. Förutsatt att samverkan kan etableras med hälso- och sjukvård samt psykiatri finns möjlighet att flytta hem personer med omfattande behov till lösningar på hemmaplan, vilket i förlängningen skulle kunna minska kostnadstrycket.

När det gäller barn och unga är antalet HVB-placeringar fortsatt lågt, men de individer som är placerade innebär höga kostnader. I ett fall planeras flytt till familjehem i kombination med öppenvård, vilket skulle minska kostnaden väsentligt. Kostnaderna för placeringar i konsulentstödda familjehem ligger för närvarande under budget. Det finns även en möjlighet att den ungdom som för närvarande är placerad vid en statlig institution kan komma att övergå till sluten ungdomsvård efter domstolsbeslut, vilket skulle innebära att kostnaden för den nuvarande placeringen upphör.

Omsorgskontoret

För närvarande redovisar Omsorgskontoret överskott vilket huvudsakligen kan hänföras till lägre volymer för bostadsanpassningar än vad som ursprungligen budgeterats. Denna minskning i volymer har medfört att kostnaderna för bostadsanpassningar har hållits under de prognostiserade nivåerna.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

För att hantera nuvarande utmaningar och säkerställa en förbättrad ekonomisk situation på de olika enheterna har flera åtgärder påbörjats och planeras för framtiden.

Ytterligare en kostnadsdrivande faktor är konsekvenserna av det nya avtalet med Kommunal som från 1 april innebär att fyllnadslön tas bort, vilket medför att deltidsanställda erhåller övertidsersättning när de arbetar utöver sitt ordinarie schema. I verksamheter med stor andel deltidsanställda, och där det saknas utrymme för att utöka tjänstgöringsgrader, innebär detta en ökad ekonomisk belastning – särskilt vid frånvaro eller brist på vikarier.

Äldreomsorgen

På Lillågården har arbetet redan inletts med att minska sjukfrånvaron, där chefen har samtal med personalen redan första sjukdagen för att fånga upp frånvaron tidigt och arbeta proaktivt. Vidare ska försäljningen av korttidsplatser fortsätta så länge möjligheten finns. Ett förbättrat flöde för korttidsplatser eftersträvas där samverkan är en nyckel.

På Solgården är åtgärderna inriktade på att aktivt arbeta med rekrytering av fler vikarier för att minska behovet av att deltidsanställda arbetar extra. Detta ska bidra till att minska belastningen på personalen och öka verksamhetens flexibilitet. Arbetet för att minska sjukfrånvaron pågår också här, med samtal mellan chef och personal redan vid första sjukdagen för att snabbt kunna agera.

Håvestensgården har inlett en omfattande översyn av schema och bemanning för att förenkla arbetet, tydliggöra ansvarsområden och förbättra den ekonomiska situationen. Detta arbete är fortfarande i ett tidigt skede, men målet är att det ska leda till högre effektivitet och en sundare ekonomi genom att personalen ska kunna arbeta över hela verksamheten istället för att vara begränsade till en enhet. En viktig del i detta arbete är att minska beroendet av timanställda, vikarier och övertid. Sjukfrånvaron hanteras kontinuerligt genom samtal och uppföljning, där HR-avdelningen är involverad i arbetet. Om sjukfrånvaron kan reduceras med 50 % bedöms en besparing på cirka 330 tkr kunna uppnås. Samtidigt finns osäkerhet kring hur snabbt full effekt kan uppnås under 2025.

Inom hemtjänsten ser vi att införandet av den nya socialtjänstlagen innebär en betydande omställning och utmaning för verksamheten, inte minst vad gäller möjligheterna att förutse kostnadsutvecklingen för både biståndsbedömda och ej biståndsbedömda insatser. Den nya lagen öppnar för ett mer förebyggande och behovsanpassat arbetssätt, men samtidigt skapar det en osäkerhet kring i vilken omfattning och form vissa traditionella insatser fortsatt behöver erbjudas.

Förvaltningen ser därför över vilka insatser som är möjliga att omforma eller effektivisera. Insatser som skulle kunna utföras på annat sätt eller slutas göra skulle kunna vara daglig leverans av varm mat, städning och fönsterputs behöver erbjudas i nuvarande omfattning. Förvaltningen ser även behov av att, tillsammans med biståndsenheten, att det är av vikt att insatser prioriteras utifrån brukarnas behov – men också utifrån en hållbar resursanvändning.

För att på sikt säkerställa en mer kostnadseffektiv organisation ser vi över möjligheten till ett ökat samarbete med Arbetsmarknadsenheten (AMI) vad gäller vissa serviceinsatser. Detta kan potentiellt frigöra resurser inom hemtjänsten och samtidigt erbjuda arbetsmarknadsnära insatser för personer i behov av stöd.

Samtidigt fortsätter vårt arbete för att minska både kort- och långtidssjukfrånvaro, genom en tydlig rehabiliteringsplanering och arbetsmiljöinsatser. Vi ser också ett behov av att göra en översyn av grundbemanningen inom hela hemtjänsten – i takt med att brukarnas behov ökar, krävs att vi säkerställer rätt kompetens och bemanning för att möta efterfrågan på ett tryggt och säkert sätt.

En viktig del i effektiviseringsarbetet är även att utveckla planeringsarbetet med befintliga resurser. Här pågår ett kontinuerligt arbete tillsammans med planerare för att optimera rutter och insatser. I vissa fall kan det också bli aktuellt att diskutera boendemiljö och adressval i samband med insatser, för att reducera restider, höja effektiviteten och samtidigt förbättra arbetsmiljön för

vår personal.

Enheten för stöd och service

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadseffektiviteten i verksamheterna. Detta görs bland annat genom att se över och korta ner vikariepass, samt att på olika sätt effektivisera insatserna till brukarna. Trots dessa åtgärder finns utmaningar då verksamheterna är små och därmed sårbara – vilket innebär att personalfrånvaro ofta måste ersättas fullt ut för att garantera kvalitet och säkerhet i omsorgen.

Samtidigt ses en tydlig ökning av behovet av stödinsatser, både på serviceboendet och inom socialpsykiatri. Detta ställer ytterligare krav på flexibilitet och tillgängliga resurser. För att kunna möta detta ökade behov på ett hållbart sätt använder man i dagsläget timvikarier, främst för att täcka de mest kritiska tidpunkterna i verksamheten. Målet är att fortsatt säkra en god kvalitet i omsorgen, samtidigt som man hanterar ökade krav inom befintliga ekonomiska ramar.

Kommunal primärvård

Rehabiliteringsverksamheten förväntas göra ett positivt resultat för helåret. Dock kommer sommarens bemanning att påverka resultatet negativt, då bemanningsföretag planeras att användas under sex veckor. Den exakta omfattningen av denna bemanning är fortfarande under diskussion, men det förväntas att detta negativa utfall kommer att balanseras upp under de återstående månaderna av året, vilket gör att helårsprognosen fortfarande är positiv. Hjälpmedelsverksamheten löper enligt plan och påverkar inte budgeten i någon större utsträckning.

När det gäller hemsjukvården har behovet av timvikarier och övertid varit fortsatt högt, särskilt inom sjuksköterskegruppen under första kvartalet. För att hantera detta planeras en omorganisering av sjuksköterskegruppen i maj, med målet att skapa bättre förutsättningar för samarbete och ökad flexibilitet. Genom att personalen i högre grad kan täcka upp för varandra och erbjuda stöd i det dagliga arbetet, förväntas arbetsbelastningen att jämnas ut. Det tros leda till minskad användning av timvikarier och lägre övertidsuttag, vilket kommer att bidra till att sänka kostnaderna på sikt. Implementeringen av denna nya organisation påbörjas under kommande kvartal och kommer att följas upp noggrant för att säkerställa att målen för effektivisering uppnås.

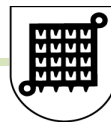
För sommarbemanningen inom hemsjukvården kan individuella överenskommelser om högre ersättning för att täcka vakanser medföra en negativ påverkan på budgeten, vilket innebär att dessa kostnader kommer att behöva följas upp och hanteras för att inte påverka helårsresultatet för negativt.

Individ och familjeomsorgen

För att uppnå en budget i balans har IFO (Individ- och familjeomsorgen) identifierat flera viktiga åtgärder. Målet är att minska antalet placeringar vid HVB (hem för vård eller boende) samt förkorta placeringarnas längd. Samtidigt ska resurserna för öppenvårdsinsatser inom målgrupperna vuxna, barn/unga och socialpsykiatri utökas. För att stödja dessa insatser planeras en förstärkning av öppenvården med två ytterligare personal, varav en redan är inbokad i budgeten men för närvarande vakant. Ett ökat samarbete mellan socialpsykiatrins dagliga sysselsättning och boendestöd är också en prioriterad åtgärd, vilket förväntas leda till både högre kvalitet och bättre resultat i öppenvårdsinsatserna.

I enlighet med intentionerna i den nya Socialtjänstlagen (SOL), som betonar förebyggande arbete, kommer öppna insatser att erbjudas för både barn/unga och vuxna samt vissa insatser inom socialpsykiatri utan föregående biståndsbedömning. Denna förändring förväntas frigöra tid för socialsekreterare inom myndighetsutövningen, vilket ger möjlighet att hantera ärenden mer effektivt.

För barn och unga kommer "Backa Barnet"-initiativet att ge tidigare insatser, vilket minskar behovet av mer kostsamma och ingripande åtgärder i ett senare skede. Skolsociala teamet kommer att kunna agera direkt utifrån skolans observation och bedömning av barns behov, vilket säkerställer att insatser ges så tidigt som möjligt för att stödja barnens välmående.

Ett ytterligare initiativ är samverkan med kyrkans öppna förskola, där en familjebehandlare nu medverkar en förmiddag per vecka. Detta syftar till att fånga upp föräldrar i behov av stöd i ett tidigt skede och erbjuda dem möjligheten att delta i föräldrautbildningen ABC, vilket kan bidra till förebyggande arbete och bättre förutsättningar för familjerna.

Omsorgskontoret

Utvecklar uppföljning av beslut kopplat till verkställigheten framför allt inom hemtjänsten. Revidering av riktlinjer inom äldreomsorgen kopplat till nya socialtjänstlagen samt att möta samtiden. Översyn av bostadsanpassningen samt utreda gällande utförande av beslutad anpassning för att få ett snabbare genomförande.

**SN § 47
Kvartalsrapport 2025**

Dnr 2025/3

Socialnämnds beslut

Socialnämnden ser allvarligt på det ekonomiska läget och uppmanar förvaltningen till att fortsätta att ta fram effektiviseringsförslag.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden prognoserar ett underskott under 2025 på ca 14 550 tkr. Underskottet finns inom alla verksamheter. Åtgärder planeras och genomförs för att minska underskottet. Dock krävs politisk styrning och inriktning av hur verksamheterna ska vara lokaliserade för att komma till rätta med det totala underskottet.

Ärendebeskrivning

Omsorgens totala ekonomiska läge visar både utmaningar och möjligheter.

Äldreomsorgen prognostiserar ett underskott, främst till följd av hög korttidsfrånvaro, kostnader för vikarier samt problem med fordonstillgång inom hemtjänsten. Inför sommaren väntas ytterligare kostnadspåverkan kopplat till semesterlöner och introduktion av sommarvikarier.

Enheten för stöd och service redovisar ett överskott, drivet av statlig ersättning för personlig assistans och lägre kostnader för korttidsvistelse. På sikt planeras investeringar i gruppboheter för att kunna avsluta externa vuxenplaceringar.

Inom kommunal primärvård ses ett underskott, inom hemsjukvården, på grund av ökat vårdbehov och höga vikarie- och övertidskostnader. Däremot förväntas rehabiliteringen visa ett positivt resultat på helårsbasis.

Individ- och familjeomsorgen visar ett underskott, framför allt beroende på kostsamma externa placeringar, även om vissa delar – som ekonomiskt bistånd och egna familjehem – bidrar positivt. Åtgärder pågår för att möjliggöra hemmaplanslösningar.

Omsorgskontoret redovisar ett överskott till följd av lägre volymer av bostadsanpassningar än beräknat.

Beslutsunderlag

Kvartalsrapport

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Socialnämnd

Sändlista
Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen

Justering

Utdragsbestyrkande

**UN § 42 Dnr 2025/3
Kvartalsrapport Q1 2025**

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna kvartalsrapport Q1 för 2025, men uppdrar till sektorchef att vidta åtgärder för att nå en budget i balans. Åtgärderna och utfall ska rapporteras löpande till utbildningsnämnden. De åtgärder som kräver beslut av utbildningsnämnden ska beredas på sedvanligt sätt.

Rapporten lämnas vidare till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Genomgång vid presidiummöte 2025-04-15
Information FÖSAM 2025-04-24

Sammanfattning av ärendet

Enligt gällande rutiner ska kvartalsrapport för perioden januari – mars sammanställas. Detta har skett och rapporten återfinns i bilaga 1. Av denna framgår att periodens utfall avviker mot budget med – 3 219 tkr.

Prognosen för helåret visar på ett underskott på -14 430 tkr. Orsaken till detta är främst minskad tilldelning på 11 miljoner kronor som skedde till år 2024. Verksamheten har sedan dess inte kunnat anpassas till de nya förutsättningarna.

Arbete med framtagande av åtgärder för budget i balans pågår. Under 2025 vidtas följande åtgärder för att minska underskottet:

- Uppsägning av förskolemodul i Ödeborg – lämnas i september
- Uppsägning av tjänster i förskola - verkställt
- Avslut – visstidstjänster samt ej tillsätta tjänst när övrig personal kan nyttjas – pågår
- Effektivisering fritidshem – utredning pågår
- B-form där det är lämpligt och möjligt – utredning pågår
- Avsluta tjänst inom modersmål på grund av bristande underlag - pågår
- Effektivisera administrationen inklusive rutiner - pågår

Enligt de beräkningar som görs innebär åtgärderna en besparing på ca 3 800 tkr under 2025. Som framgår ovan är en del av åtgärderna redan verkställda, medan några kräver ytterligare utredning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-04-22

Sändlista

Rektorer

Sektorekonom

Ekonomiavdelningen
Tf ekonomichef
Stefan Tengberg

Tjänsteskrivelse
2025-05-05
2025/162

Kommunstyrelsen

Kvartalsrapport (Q1 2025) inklusive prognos 2025 - Kommunstyrelsen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen visar ett överskott för första kvartalet med + 1 292 tkr, och prognostiserar ett överskott på + 500 tkr för 2025. Sammanfattningsvis ser kommunstyrelsen ut att göra ett överskott under 2025, men det finns verksamheter som kräver åtgärder för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

Verksamheter med största avvikelser är Tekniska enheten (-2 600 tkr), dessa underskott kan bara hanteras genom att höja internhyran innevarande år, vidta åtgärder inom fjärrvärmen som påbörjats (eventuell försäljning), samt IT-avdelningen (-1 600 tkr) som enligt 2024 årsbokslut är underfinansierad.

För att undvika att höja internhyran och utdebitering av IT-kostnader till övriga nämnder föreslås att underskottet hanteras inom KS övriga verksamheter 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens ekonomiska läge är i dagsläget i balans, men det finns områden som behöver åtgärdas.

Politisk verksamhet – Kommunstyrelsens ofördelade medel förbrukas inte och bidrar till KS totala överskott, fortfarande finns ofördelade medel kvar.

Kommunledning – Sammanslagning av Räddningsförbunden NÄRF och Mitt Bohuslän, bidrar till lägre förbundsavgifter redan 2025.

IT-avdelningen – Samverkan från 1 april med Bengtsfors och Åmåls kommuner bidrar inte till ökade kostnader för Färgelanda 2025, utan problemet kvarstår sedan bokslutet 2024.

Tekniska enheten – Stor osäkerhet finns kring fastigheter beroende på den tekniska statusen på kommunens byggnader. Vägföreningsavgifter och vinterväghållningen minskar dock underskottet.

Kommersiell verksamhet (skogsverksamhet) – Överskott på skogsavverkning.

Beslutsunderlag:

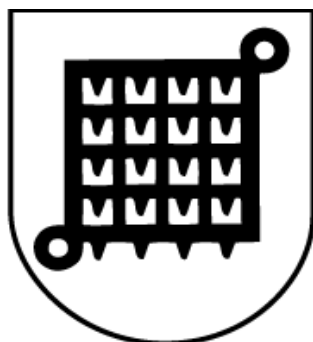
Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-05

Kvartalsrapport KS (Q1) dat 2025-05-05

Sändlista:

Kommunfullmäktige

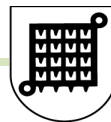
Ekonomichef

Kvartalsrapport (Q1 2025)

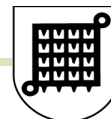
Kommunstyrelsen

Mar 2025

Innehållsförteckning

Utfall per sektor	3
<i>Resultaträkning</i>	3
<i>Ekonomiskt utfall</i>	3
Slutsats	6
<i>Politisk verksamhet</i>	6
<i>Kommunledning</i>	6
<i>Ekonomiavdelning</i>	6
<i>Administrativa avdelningen</i>	6
<i>HR-och löneavdelning</i>	6
<i>IT-avdelning</i>	7
<i>Plan-och bygg enheten</i>	7
<i>Tekniska enheten</i>	7
<i>Arbetsmarknad-och integrationsenheten</i>	7
<i>Samhällsutveckling- och näringsliv</i>	7
<i>Lokalvårdsenheten</i>	7
<i>Måltidsenheten</i>	7

Utfall per sektor

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	23 227	24 778	-1 551
Kommunbidrag	21 840	21 840	0
Summa intäkter	45 067	46 618	-1 551
Personalkostnader	-15 681	-17 098	1 417
Övriga kostnader	-27 214	-28 663	1 449
Finansiella kostnader	-880	-857	-23
Summa kostnader	-43 775	-46 618	2 843
Periodens resultat	1 292	0	1 292

Ekonomiskt utfall

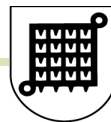
Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunstyrelse	787	1 155	368	4 621	1 500
Kommunledning	4 930	5 421	491	21 685	1 800
Ekonomiavdelning	2 252	2 350	98	9 401	0
Administrativa avdelningen	3 743	3 836	93	15 344	0
HR-och löneavdelning	1 725	2 182	457	8 729	0
IT avdelning	2 256	1 874	-382	7 498	-1 600
Plan-och bygg enheten	1 287	1 009	-278	4 034	1 000
Tekniska enheten	2 864	2 719	-145	10 877	-2 600
Arbetsmarknad-och integrationsenheten	391	848	457	3 601	400
Samhällsutveckling-och näringsliv	424	445	21	1 782	0
Lokalvårdsenheten	-52	0	52	0	0
Måltidsenheten	-60	0	60	0	0
Totalt	20 547	21 839	1 292	87 572	500

Analys och prognos

Sammanfattningsvis ser den ekonomiska situationen överlag stabil ut, men det finns vissa områden som kräver extra uppmärksamhet och åtgärder för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

Prognosen för helåret är ett överskott 500 tkr.

Politisk verksamhet

Utredningskostnader +1500 tkr. Utöver utredningsbudgeten kvarstår 800 tkr i ofördelat.

Kommunledning

Kommunledningen har följt budgeten för första kvartalet, och prognosen visar ett överskott på +1800 tkr, vilket kan härledas till minskade kostnader för Räddningstjänsten

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen har som uppdrag att stödja enhetschefer och politiker genom att tillhandahålla analyser och beslutsunderlag. Dessutom ansvarar avdelningen för den löpande redovisningen, inklusive hantering av kund- och leverantörsfakturer för hela kommunen. För närvarande kan dessa uppdrag utföras med hjälp av en timanställd konsult som fungerar som ekonomichef fram till sommaren. Avdelningen har följt budgeten för första kvartalet, och prognosen visar ett nollresultat för året.

Administrativa avdelningen

Avdelningen har visat ett mindre överskott inom samtliga verksamhetsområden under första kvartalet. Budgetföljsamheten är god och prognosen visar ett nollresultat.

HR-och löneavdelning

HR- och löneavdelningen är en strategisk resurs för kommunen när det gäller samordning och utveckling av personalfrågor samt löneadministration. Inför 2025 har avdelningen fått förstärkning med ytterligare en HR-funktion, då kommunen står inför flera strukturella förändringar och utmaningar med framtida kompetensförsörjning. Efter att den tidigare chefen för avdelningen valt att säga upp sig, har avdelningen anlitat en extern konsult. Trots att uppdragen kan uppfyllas med nuvarande bemanning, är framtiden osäker eftersom en HR-strateg har sagt upp sig och chefsuppdraget är tillfälligt. För närvarande är budgetföljsamheten god och prognosen visar ett nollresultat.

IT-avdelning

IT-avdelningen har inlett arbetet med att ingå i den gemensamma IT-organisationen för Åmål-Bengtsfors och Färgelanda. I det initiala arbetet har första kvartalet inneburit att man bland annat nyttjat konsultstöd för att flytta delar av servermiljön till extern aktör. Detta för att säkerställa säkerhet och tillgänglighet för medarbetarna i Färgelanda.

Gemensamt har man också gått ut i upphandling kring licenser- och programvaror, datacenter och klientutrustning. Nödvändiga upphandlingar för att verksamheterna skall kunna köpa in programvaror, licenser och IT-utrustning till konkurrenskraftigt pris.

Inom kraftsamling för Handslaget (nationellt initiativ via SKR) har man också påbörjat implementering av Digital post samt Säker digital kommunikation. Viktiga förutsättningar för att verksamheterna skall kunna nyttja digitala tekniker som ger effekter i framförallt välfärdssektorerna.

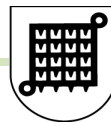
Plan-och byggenheten

Trots kostnader som lantmäteriförrättning för väg vid Gatersbyn och eftersläpning i fakturering från karttjänstleverantör, beräknas ett överskott på cirka 1 000 tkr. Detta beror dels på att skogsintäkterna förväntas bli något högre på grund av en större avverkning än planerat, och dels på ett pågående detaljplanearbete med extern finansiering som ska faktureras under året.

Tekniska enheten

Under året har vinterväghållningen hittills resulterat i ett överskott jämfört med budget. Prognosen för helåret visar ett överskott på +400 tkr, men det finns en stor osäkerhet beroende på behovet av vinterväghållning under årets slut.

Vägföreningsavgifterna förväntas bli lägre än budgeterat, vilket innebär att verksamhetsområdet gator och vägar förväntas gå med ett överskott på +500 tkr.

Fjärrvärmen förväntas visa ett underskott på -1 200 tkr på grund av skillnaden mellan kommunens kostnader och den taxa som tas ut samt värmeförluster i fjärrvärmenätet.

Internhyresfastigheter förväntas gå med ett underskott på -2 300 tkr baserat på tidigare års kostnader. Det finns dock en stor osäkerhet kring detta beroende på den tekniska statusen i kommunens byggnader.

Ambitionsnivåerna för gång- och cykelvägar bedöms kunna minskas under året.

Utomhusanläggningar förväntas kunna visa ett mindre överskott under året.

Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Ett överskott på AMI förväntas på cirka 400 tkr. Detta beror dels på lägre personalkostnader än budgeterat på grund av sjukfrånvaro samt dels bidrags intäkter från Migrationsverket.

Samhällsutveckling-och näringsliv

Budgetföljsamheten är god och prognosen visar ett nollresultat

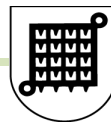
Lokalvårdsenheten

Enheten följer budget och enligt plan. Bland annat har en ny tjänst tillsatts i mars där en i personalen arbetar utan fast schema. Därigenom kan kostnaden för timvikarier minska och det är lättare att beräkna kostnader efter fasta utgifter. Leverans av lokalvårdens tjänster kan även lättare garanteras vid frånvaro av ordinarie personal.

Måltidsenheten

Hittills under året har det varit vissa bemanningsproblem, men dessa har kunnat hanteras med hjälp av vikarier. Under 2025 kommer enheten att fakturera sektor Omsorg för måltidsproduktionen på våra särskilda boenden samt hemdistribution av mat som en insats enligt SoL. Avgiften baseras på bedömning av beläggningen på särskilda boenden och beslut om hemdistribution av mat. Om beläggningen har varit lägre eller högre än budgeterat påverkar det inte verksamhetens kostnader i större grad, då verksamhetens struktur gör att de fasta kostnaderna är desamma oavsett boenden och brukare inom omsorgen.

Prognosen visar ett nollresultat.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Stabilitet: De flesta avdelningar visar stabilitet med nollresultat eller mindre överskott, vilket är ett tecken på god ekonomisk kontroll och planering.

Utmaningar: De underskott som finns inom fjärrvärme och internhyresfastigheter pekar på områden som kräver särskild uppmärksamhet. För fjärrvärme kan det vara nödvändigt att se över prissättningen och minska värmeförluster. För internhyresfastigheter kan det behövas investeringar i underhåll och förbättringar för att undvika framtida underskott. För IT-verksamheten finns det en plan för framtiden

Framtida åtgärder: För att bibehålla ekonomisk stabilitet kan det vara nödvändigt att genomföra mer detaljerade analyser av de områden som visar underskott och utveckla strategier för att hantera dessa utmaningar.

Politisk verksamhet

För att Kommunstyrelsens prognos ska hålla, bör KS inte nyttja sina budgeterade kostnader för utredningar, utan använda sina ofördelade medel (800 tkr) i första hand.

Kommunledning

Kommunledningen prognostiserar ett överskott med +1 800 tkr vilket kan härledas till minskade kostnader för Räddningstjänsten. 2025 fick verksamheten ett till skott om 3 000 tkr, vilket visar sig att verksamheten inte behöver i samband med sammanslagningen av Norra Älvsborgs Räddningsförbund och Mitt Bohuslän.

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen prognostiserar en god budgetföljsamhet för 2025. Trots detta finns det vissa oklarheter kring hur avdelningen ska organiseras under hösten och framåt, med tanke på den nuvarande vakansen på ekonomiavdelningen. Det är viktigt att dessa frågor klagörs för att säkerställa en effektiv ekonomisk styrning framöver. Rekrytering av ersättningsfunktion kommer att genomföras inom kort

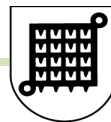
Administrativa avdelningen

Allt tyder på att budgetföljsamheten 2025 är god, och kommer följas.

HR-och löneavdelning

När kommunen står inför ekonomiska utmaningar väcker det oro bland flera personalgrupper. Det är viktigt att hantera denna oro för att säkerställa att personalen känner sig trygg och kan fortsätta göra ett bra jobb för kommunens invånare. Dessutom behöver de ökade kostnaderna för företagshälsovård analyseras, eftersom dessa inte har följt budgeten de senaste åren.

HR-och löneavdelningen kommer att få vakanser under hösten, dessa behöver också tas om hand för att erbjuda bästa stöttning i organisationen, då kommunen står inför tuffa ekonomiska utmaningar framöver. Rekrytering av ersättningsfunktioner kommer att genomföras inom kort

IT-avdelning

Från och med 1 april ingår Färgelandas IT-avdelning i den gemensamma IT-organisationen där samverkan sker med Åmål och Bengtsfors kommuner. Prognosen visar trots tillskott om 2 000 tkr i budget 2025, ett underskott om -1 600 tkr, helt i linje med bokslutet 2024. Den gemensamma IT-organisationen har flaggat för att vissa "puckelkostnader" kommer uppstå som engångskostnader, innan den nya organisationen helt är satt.

I takt med att man ökar sin IT- och digitaliseringsförmåga i samverkan kommer investeringsmedel att nyttjas i mindre utsträckning och eventuellt öka driftskostnad.

Plan-och bygg enheten

Planerat budgetöverskott om 1 000 tkr, dessa kan helt hänföras till försäljning av skog.

Tekniska enheten

De verksamhetsområden som beräknas gå med ett överskott bidrar till att minska underskottet för enheten. Vissa ambitionsminskningar kan göras för gång- och cykelvägar för att bidra till helheten.

Trots det som kan göras inom enhet förväntas enheten gå med ett underskott på cirka -2 300 tkr kopplat till interhyresfastigheter vilket inte kan hanteras inom enheten då fastighetsverksamheten helt finansieras av internhyra. Enda sättet att inte gå med underskott är då att höja hyran innevarande år, i annat fall behöver detta hanteras inom Kommunstyrelsens övriga verksamheter.

Fjärrvärmeverksamheten och framtida avtal håller på att ses över, effekt av åtgärder kommer dock förmodligen inte få genomslag under innevarande år.

Arbetsmarknad-och integrationsenheten

Planerat överskott med 400 tkr, och detta innebär att integration gör fortsatt överskott.

Verksamheten ses över vad gäller arbetsmarknadsåtgärder i fråga om vart verksamheten lämpligen ska bedrivas, både organisatoriskt och lokalmässigt.

Samhällsutveckling- och näringsliv

Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Lokalvårdsenheten

Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Måltidsenheten

Budgetföljsamheten god, prognostiserar nollresultat.

Kommunledningskontoret
Tf ekonomichef
Stefan Tengberg

Tjänsteskrivelse
2025-05-07
2025/6

Kommunstyrelsen

Mål-och resursplan 2026–2029 Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att

1. Fastställa skattesatsen för år 2026 till 22,91 procent.
2. Fastställa de finansiella målen:
 - a) Årets resultat ska som ett genomsnitt uppgå till minst 12 mnkr per år för perioden 2023–2035.
 - b) Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 34 % (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2023–2035.
3. Utifrån de i MRP 2026–2029 ingående ramar och anvisningar ska respektive nämnd senast i oktober 2025 fastställa verksamhetsplan med detaljbudget.
4. Respektive nämnd ska, i samband med att nämnderna under hösten 2025 utarbetar verksamhetsplanen för 2026, även ser över vilka verksamhetsmål som ska finnas för 2026. Nämndernas förslag på verksamhetsmål för 2026 antas av kommunstyrelsen under hösten 2025.
5. 2025 års förstudier ska genomföras enligt MRP:s tidsplan och påbörjas efter kommunfullmäktiges beslut om MRP 2026–2029.
6. I övrigt besluta om innehållet i MRP 2026–2029.
7. Färgelanda kommuns totala låneutrymme får under planperioden 2026–2029 uppgå till maximalt 95 mnkr.
8. Omsätta och ta upp nya lån under budgetåret 2026:
 - a) Kommunstyrelsen under år 2026 har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under år 2026, med totalt 10 mnkr. Delegat medges teckna dessa lån.
 - b) Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

Sammanfattning av ärendet

Budgeten för Färgelanda kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2023–2035 uppfylla de finansiella mål som är antagna för Färgelanda kommun.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, volymtillväxt samt kvalitetsnivåer inom verksamheterna.

Denna budget, som avser planeringsperioden 2026–2029, anger en tydlig och nödvändig inriktning för att anpassa kommunens driftkostnader efter tillgängliga ekonomiska resurser. En nödvändig åtgärd är även att senast år 2029 påbörja arbetet med att ytterligare anpassa driftkostnaderna så att de bättre är i samklang med de tekniska ramarna enligt prispallsmodellen och därmed skatteutjämningsystemet.

En utförlig beskrivning av budgetens intentioner framgår av MRP 2026–2029.

Ärendebeskrivning

Budgetprocessen började med en omvärlds/planeringsdag i januari månad. Omvärlds/planeringsdagen gav information till kommunstyrelsen, nämndspresidier, kommunala tjänstemän, fackliga organisationer samt kommunens bolag. Informationen bestod av omvärldens påverkan på kommunen, kommunens ekonomiska läge, kvalitetsjämförelser med liknande kommuner i landet, information från de kommunala bolagen. information från Kommuninvest AB mm.

Bokslutsdagen den 17 februari är en del av budgetprocessen.

Under perioden februari till april har kommunstyrelsens budgetberedning diskuterat förutsättningar för och utformande av kommunens Mål- och resursplan (MRP) 2026–2029.

Facklig samverkan avseende kommunstyrelsens beslutade MRP 2026–2029 kommer att äga rum den 19 maj (information) och facklig förhandling den 2 juni.

Slutligt beslut kommer att ske i kommunfullmäktige 2025-06-18.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-05-06
MRP 2026-2029, dat 2025-05-06

Sändlista:

Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

Socialnämnden

Ekonomichef

**Färgelanda
kommun**

Mål- och resursplan 2026–2029

Kommunstyrelsen 2025-05-14 §??

Ingress MRP 2026-2029

Socialdemokraternas förslag till Mål och resursplan 2026- 2029 bygger på att under planperioden få en budget i balans. Budgeten är även utformad för att anpassa verksamheterna efter den vikande befolkningsprognosen vi står inför fram till 2035, med vikande antal unga och ökat antal äldre.

För att kunna satsa på kvalitet för våra kommuninvånare och inte kvantitet i form av byggnader. Vårt förslag bygger på att minska antalet enheter både vad det gäller skolor, äldreboenden och förvaltningsbyggnader. Det är inte byggnaderna isig som kostar utan det är små enheter som driver upp kostnaderna och sänker kvalitén.

I dag har kommunen 6 skolor varav 2 friskolor, dessa tillsammans rymmer 900 elever med vi har 600 elever totalt alltså en överkapacitet på 300 elever. Det är även viktigt att beakta att befolkningsprognosen säger att antalet invånare kommer minska ytterligare. För att kunna satsa på kvaliteten för våra barn och ungdomar kommer vi föreslå färre skolenheter. Dessutom är vissa byggnader i dåligt skick och kräver stora underhållskostnader och för att renovera våra skolor till dagens standard finns en beräkning som visar att denna kostnad skulle uppgå till ca 400 miljoner. Detta bör sättas i relation till att bygga nytt och sedan ha en underhållsplan där vi förvaltar våra byggnader väl.

Vad det gäller äldreboende har vi i dagsläget 3 enheter varav vi äger ett och hyr två, en av enheterna är väldigt liten och driver kostnaderna uppåt. Vi ser att det både kvalitetsmässigt och kostnadsförmått kommer att vara bättre att ha ett äldreboende i kommunen. Antigen genom att bygga till ett av boendena eller bygga nytt.

Även vad det gäller förvaltningsbyggnader som i dag är 4 till antalet varav en som vi hyr är också stora underhållsbehov på. Vi ser framåt att dessa skulle kunna minskas ner och behålla de som är minst underhållsbehov på.

Med denna Mål och resursplan vill vi skapa bästa kvalitén för våra kommuninvånare unga som gamla och alla där emellan.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Finansiella mål.....	5
2.2	Mål och uppdrag.....	6
2.2.1	Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024-2026.....	6
2.2.2	Verksamhetsmål.....	6
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och prognos.....	10
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	11
3.2.1	Bokslut 2024	11
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	12
3.2.3	Förutsättningar	14
3.3	Finansiell analys	15
	Resultat.....	15
	Kapacitet.....	17
	Risk.....	18
	Kontroll.....	18
4	Budget 2026-2029	20
4.1	Övergripande effekt av "MRP 2026-2029" samt "inriktning 2030-2035"	20
4.2	Övergripande driftbudget 2026 med plan 2027-2029.....	22
4.2.1	2026-2029 års uppdrag till nämnderna.....	23
4.3	Investeringar	27
4.3.1	Sammanfattande beskrivning.....	27
4.3.2	Kommentarer till investeringsplanen exkl fastighetsinvesteringar	28
4.3.3	Kommentarer till investeringsplanen för fastighetsinvesteringar	29
4.4	Resultatbudget.....	33
4.5	Kassaflödesanalys	33

I Inledning

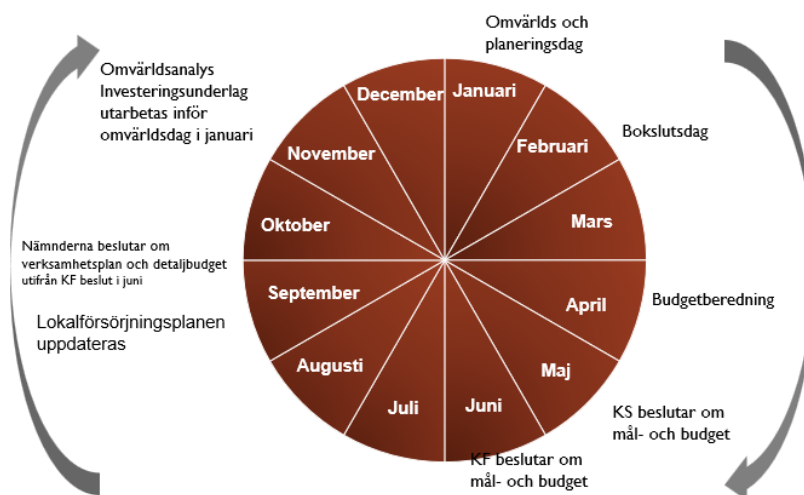
Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015-534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2024-2026 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft.

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

Årshjul för mål- och resursplan (MRP)

Årshjulet illustrerar kommunens samlade budgetprocess. Genom att arbeta i enlighet med processen gynnas ett långsiktigt förhållningssätt och möjligheterna till en god ekonomisk hushållning där såväl verksamhetsmål som finansiella mål uppnås.

2 God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Kommunallagen anger att kommuner ska ha "en god ekonomisk hushållning" i sin verksamhet, vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Vad ska kommunen då göra? Kommunallagen sammanfattar:

- "För **verksamheten** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning”

Vad är god ekonomisk hushållning för Färgelanda kommun?

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen förvaltar mänskliga och materiella resurser så att en ekonomisk hållbarhet uppnås.

Det innebär att kommunens verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det innebär också att kommunen förvaltar sin egendom väl, har långsiktigt hållbara resultat- och investeringsnivåer samt hållbar personal- och kompetensförsörjning. Det ställer krav på ett gemensamt ansvarstagande, kontinuerlig omprioritering och ständig förnyelse av verksamhetens innehåll och inriktning.

Överskott är nödvändigt

Kommunens verksamhet har inte som syfte att generera vinst, men överskott är absolut nödvändigt för att långsiktigt kunna driva bra verksamhet. Att visa överskott på grund av tillfälliga realisationsvinster eller dylikt är dock inte långsiktigt hållbart sätt att bygga en budget. God ekonomisk hushållning är *inte* att förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov, och *inte* att finansiera driftskostnader med lån.

Det omtalade så kallade balanskravet innebär ”att klara nollan” och det ska ses som en miniminivå för vad kommunen ska prestera. Noll är dock för lite av flera anledningar. Det gäller att ha beredskap för det oväntade, eftersom det alltid tendera att inträffa. Ett nollresultat innebär dessutom att det saknas utrymme för att exempelvis bygga en ny skola när en gamla är utsliten, eftersom det är betydligt mycket dyrare nu än för 50 år sedan med nya investeringar som att bygga en skola eller en ny friidrottshall.

Men god ekonomisk hushållning är inte bara det ekonomiska resultatet. Genom att sätta mål och riktlinjer för de olika verksamheterna och sedan följa upp dem, synliggörs vad som faktiskt görs och vad kommunens invånare får för pengarna.

2.1 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Färgelanda kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2026	Beskrivning
12 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 12 mnkr per år för perioden 2023-2035.
Genomsnittlig soliditet ej under 34 %	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 34 % (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2023-2035.

Syftet med dessa två finansiella mål är att upprätta en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 12 mnkr samt en soliditetsnivå som ej understiger 34 % möjliggörs en genomsnittlig investeringsnivå under tidsperioden 2023-2035 på 55 mnkr per år (*exklusive investeringar för taxefinansierad verksamhet*).

2.2 Mål och uppdrag

2.2.1 Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024-2026

Prioriterad inriktning	Destinerad nämnd
Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden
God omsorg med individen i fokus	Socialnämnden Kommunstyrelsen
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen
Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete	Alla nämnder

2.2.2 Verksamhetsmål

Enligt Styr- och ledningssystem för Färgelanda kommun (KF 2016-06-22, § 86) utgår verksamhetsmål från prioriterad riktning som arbetas fram i samverkan mellan politik och förvaltning. Målen ska vara rimliga till givna resurser och följas upp i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Målen kan vara kort- och/eller långsiktiga och beslutas av kommunfullmäktige efter beredning i nämnderna.

Mål måste, enligt samma styrdokument, för att ha en styrande effekt i en resultatstyrningsmodell – vara *mätbara* och *bygga på sakliga fakta*. När mål ska prioriteras bör diskussionen utgå från vad man vet och vad som är de strategiskt viktiga problemen/frågeställningarna inom verksamheten. Utifrån de prioriteringar som görs sätts mål som utgår från fakta om hur det ser ut just nu, då finns en utgångspunkt för att kunna se hur man lyckas med målen över tid. Till målen kopplas resultatindikatorer som bör vara stabila och byggda på fakta samt kunna följas över tid.

Målen ska formuleras enligt SMART-modellen.:

- *Specifikt* – Det ska vara tydligt vad som ska uppnås
- *Mätbart* – Vid målsättning ska det beslutas om hur man mäter att man lyckats.
- *Acceperat* – Delaktighet i framtagandet av målen är ett viktigt nyckelord
- *Realistiskt* – Det ska vara faktiskt möjligt att uppnå målet.
- *Tidsbundet* – Det ska finnas en tydlig deadline

2.2.2.1 Färgelanda kommuns verksamhetsmål för perioden 2025-2027

Prioriterad inriktning	Ansvarig nämnd	Verksamhetsmål	Nuläge	Mått	Målet anses uppfyllt
Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen	Ökad andel nöjda medarbetare	HME 76 (2023)	HME (mäts vartannat år)	När HME överstiger 77
		Minskad sjukfrånvaro	9,1 %	Sjukfrånvaro	När sjukfrånvaron understiger 8 %
		Minskad personalomsättning	15 %	Personalomsättning	När personalomsättningen understiger 10 %
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden	Öka elevernas måluppfyllelse	204	Meritvärde i år 9 inför gymnasiet	210
			90 % 82 % 78 %	Andel godkända elever – nationella prov - år 9 Svenska Matematik Engelska	90 %
			90% 82% 78%	Andel godkända elever – nationella prov - år 6 Svenska Matematik Engelska	90 %
			89% 86%	Andel godkända elever – nationella prov år 3 Svenska Matematik	90 %
		Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	76%	Andel elever behöriga till yrkesprogram	85 %
		Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö och ha studiero	Enkäten för trygghet och studiero kommer gå ut till alla barn och elever från förskolan till år 9 i slutet av februari.	Mäts genom en enkät För yngre barn svarar vårdnadshavare	100% upplever trygghet 100% upplever studiero

God omsorg med individen i fokus	Kommunstyrelsen	Öka antalet individer i verksamheten som er-håller kvalitativ sysselsättning efter avslutad AMI-insats (anställning och utbildning)	22 deltagare skrevs in under 2022. 60% kom ut i studier eller arbete.	Antal deltagare som går vidare till anställning eller studier	Antalet deltagare som går vidare till anställning eller studier ska öka med 5 procentenheter
	Socialnämnden	Graden av nöjdhet bland kunderna på särskilda boenden ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2023 års mätning Färgelanda 70% (Riket 78 %)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet
		Graden av nöjdhet bland kunder som har hemtjänst ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2023 års mätning Färgelanda 97% (Riket 86%)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet
		Graden av nöjdhet bland brukare i LSS verksamheten ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	Ingen mätning gjord	Mäts genom Socialstyrelsens nationella brukarundersökning avseende daglig verksamhet	Kan inte mätas
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen	Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter	Ingen mätning gjord	Genomförd mätning av andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Andelen nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet överstiger 60%
Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete	Kommunstyrelsen	Matsvinnet ska minska	49 g/dag och portion	g/portion, Mäts under en vecka 6 ggr/år	Max 35 g/dag och portion (skola och förskola) Max 100 g/dag och portion (äldreomsorg)
	Kommunstyrelsen	Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska	2 956 Mwh	Årsförbrukning	Förbrukningen skall minska med 5 % per år under perioden.
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antal dialogträffar med berörda grupper	Minst 2 st. dialogträffar per nämnd
			Ingen plattform finns idag	Kontroll av det finns en plattform för klimatdialog	Inrättad plattform
	Kommunstyrelsen	Näringslivets utsläpp ska minska	Ingen mätning finns av ev. genomförda insatser	Antal insatser tillsammans med näringslivet	Minst en insats per år
	Kommunstyrelsen	Samarbetet tillsammans med lantbruket inom	Ingen mätning finns av	Antalet dialogträffar mellan kommunen, gröna	Minst två gånger/år

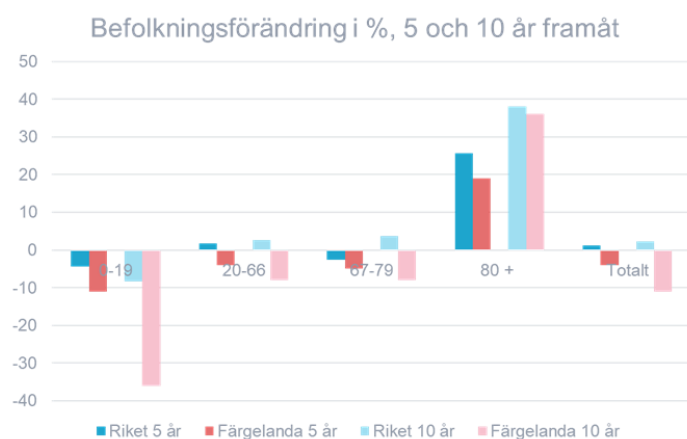
		kommunens klimatomställning ska öka	genomförda dialogträffar	närings- och övrigt näringsliv	
			Ingen mätning finns av ev. genomförda projekt	Antal projekt för att minska utsläpp	Minst ett projekt under åren 2025–2026
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar livslängden på elektronik	Ingen mätning finns av antal livslängdsökande	Antal nya livslängdsökande åtgärder per år	Minst ytterligare en livslängdsökande åtgärd/ år
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar användandet av cirkulära möbler	Finns ingen inventering gjord	Antal kontor/ arbetsplatser med cirkulära möbler och inredning	Genomförd inventering
	Kommunstyrelsen		Inget stadfast system för cirkulära möbler finns	Kontroll av system för cirkulära möbler	Infört och stadfast system för cirkulära möbler

Verksamhetsmålen ska ses över för att vara mer styrande för att uppnå de prioriterade inriktningarna. Respektive nämnd får i uppdrag att i samband med att nämnderna under hösten 2025 utarbetar verksamhetsplanen för 2026 även ser över vilka verksamhetsmål som ska finnas för 2026. Nämndernas förslag på verksamhetsmål för 2026 antas av kommunstyrelsen under hösten 2025.

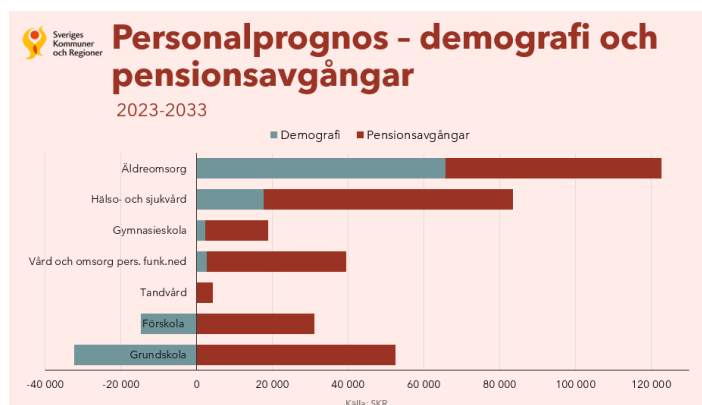
3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och prognos

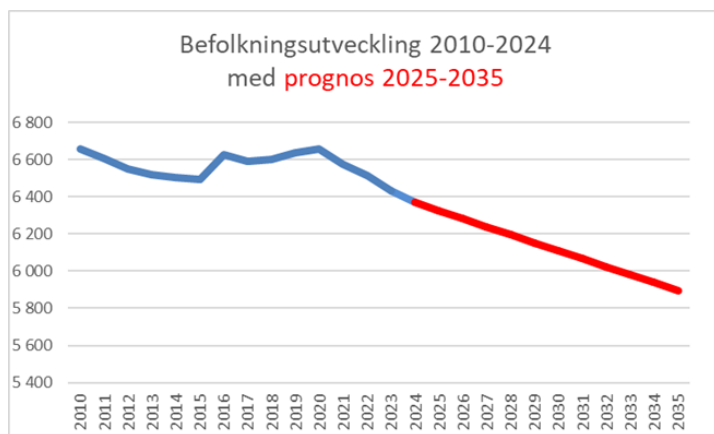
Den demografiska utvecklingen i Färgelanda kommun kommer att ställa stora krav på kommunens arbete med att anpassa verksamheterna efter denna förändring. Prognosen visar en större andel äldre och en kraftig minskning av andelen invånare i åldersgruppen 0-19 år.

En utmaning blir att omfördela ekonomiska resurser från verksamhet för yngre åldersgrupper till äldreomsorg. Enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) beräkningar kommer landets kommuner att ställas inför utmaningen att få behörig personal till sina verksamheter. Störst utmaning blir inom äldreomsorg vilket ska ställas i förhållande till förskola/grundskola som kommer att få vakanta tjänster som följd av den demografiska utvecklingen. För Färgelandas del blir utmaningen större än för riket avseende förskola och grundskola i och med att den demografiska förändringen är större i Färgelanda än i riket.

Enligt framtagna prognos kommer antalet invånare i Färgelanda kommun vara 5 895 år 2035, vilket innebär en minskning med 474 invånare i förhållande till år 2024.

Av nedanstående tabell framkommer att en stor förändring som har skett under 2000:talet är att födelseöverskottet och flyttnettot har blivit negativt och prognosen är att denna tendens fortsätter.

	1980	1990	2000	2023	2024	2035
Födda	79	82	65	45	54	49
Döda	98	88	82	85	85	83
Födelseöverskott	-19	-6	-17	-40	-31	-34
Inflyttade	349	394	253	355	355	368
Utflyttade	281	362	302	394	389	378
Flyttnetto	68	32	-49	-39	-34	-10
Folkökning	49	26	-66	-79	-65	-44
Folkmängd	7 373	7 580	7 020	6 434	6 369	5 895

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2024

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Kommunfullmäktige	2 829	235
Kommunstyrelsen	111 429	-15 367
Utbildningsnämnden	191 338	-14 840
Socialnämnden	187 712	-24 018
Totalt	493 308	-53 990

Som en viktig grund för MRP 2026-2029 blir att omhänderta den underliggande obalans som finns i redovisningen för 2024 års verksamhet, en obalans som kräver åtgärder i form av verksamhetsförändringar.

Kommunfullmäktige beslutade i december månad om övergripande åtgärder som behöver göras för att åtgärda 2024 års underskott. Dessa åtgärder har varit en viktig grund för arbetet med MRP 2026-2030 för att skapa en långsiktigt hållbar god ekonomi i Färgelanda kommun.

För att klara dessa åtgärder är det av stor vikt att ställa budget i förhållande till önskade verksamhets- och kvalitetsmål. Om inte uppställda mål kan uppnås med budgeterade medel måste målen ses över alternativt att öka budgetanslagen.

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Kommunens budgetarbete påverkas i hög grad av den statliga styrningen. I regeringens vår- och höstproposition framgår hur statliga beslut kommer att påverka kommunerna, och därmed Färgelanda kommuns budgetarbete.

Turbulent omvärld ger förlängd lågkonjunktur

Enligt SKR:s cirkulär 21:35.

- Återhämtningen avstannar, lågkonjunkturen blir mer utdragen.
- Svag arbetsmarknad i år och nästa år.
- Skatteunderlaget växer i genomsnittlig takt 2025–2026.

Våren 2025 har börjat minst sagt turbulent ur ett ekonomiskt perspektiv. Några av de risker som vi tidigare sett framför oss har realiserats, inte minst i form av en eskalerande global handelskonflikt. Hela den internationella ekonomiska spelplanen är plötsligt i gunning. Detta dämpar den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i vår omvärld i närtid. Den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid.

Turbulensen beror inte främst på de faktiska tullarna. Det beror snarare på den kraftigt förhöjda osäkerheten, vilken bland annat gett svallvågor in i de finansiella marknaderna globalt. Stora börsfall och ökad finansiell volatilitet påverkar hushållens tillgångar och framtidstro negativt. Trots en något expansiv finans- och penningpolitik i Sverige i år medför osäkerheten att hushållen blir mer avvaktande och den privata konsumtionen dämpas. Även företagen blir avvaktande, vilket dämpar investeringarna. Motverkande effekter är stora satsningar inom grön omställning och militär upprustning i Sverige och EU. Svagare aktivitet även i vår omvärld dämpar den svenska exporten i närtid. Utvecklingen vi nu ser leder sammantaget till en relativt svag BNP-tillväxt i år som tar bättre fart först nästa år.

En svagare konjunktur i år har en dämpande effekt även på sysselsättningen, dock inte lika stor som på produktionen. Bedömningen är att denna osäkerhet blir kortvarig och ebbar ut under 2025. Företagen väntas därför i stor utsträckning behålla sina anställda. Sysselsättningen, och arbetade timmar, ökar svagt i år men tar mer fart nästa år. Arbetslösheten bedöms stiga till 8,6 procent i år innan den vänder ner under 2026.

Inflationen har överraskat på uppåtsidan under inledningen av 2025 och kommer vara något över inflationsmålet på 2 procent i år. Men den svaga konjunkturen ger inget pristryck uppåt och vi bedömer att KPIF-inflationen (KPI-inflation med fast ränta) minskar till 1,8 procent nästa år. Det ger den samlade bedömningen att Riksbanken kommer att sänka styrräntan ytterligare i år för att mildra lågkonjunkturen.

Övergripande är den ekonomiska aktiviteten nedreviderad i år och nästa år, vilket bland annat noteras i en lägre BNP-tillväxt och en högre arbetslöshet (se tabell 2). Det beror främst på

försämrade förutsättningar globalt, höjda tullar och ökad osäkerhet. Nedan nämns några större orsaker till revidering.

SCB har publicerat en ny befolkningsframskrivning som visar en lägre tillväxt i den arbetsföra befolkningen. Detta får en negativ effekt på antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar jämfört med tidigare prognos. Arbetsmarknadsutfallen i AKU-statistiken för årets tre första månader har varit ovanligt volatila men bedömningen är att dessa pekar mot en högre arbetslöshet under inledningen av året.

Tabell 2. Revideringar av den makroekonomiska prognosen

Procentenheter

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP	0,4	-0,9	-0,3	0,7	0,3
Arbetade timmar	0,1	-0,4	-0,4	0,2	0,3
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	0,0	0,3	0,4	0,1	-0,1
Befolkning, 15-74 år	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	0,2	-0,2	-0,6	0,2	0,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Inflation, KPIF	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Inflation, KPI	0,0	0,2	-0,4	0,1	0,1
Inflation, KPI, juni	0,0	0,5	-0,8	0,1	0,1
Prisbasbelopp, tkr	0,0	0,0	0,3	-0,2	-0,1
Inkomstbasbelopp, tkr	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,0
Styrränta, värde vid årets slut, procent	0,00	-0,25	-0,25	-0,15	-0,15

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15-74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Budgetpropositionen

Den 15 april presenterade regeringen 2025 års ekonomiska vårproposition (2024/25:100) och Vårändringsbudget för 2025 (2024/25:99).

Vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2025-2027. När regeringen presenterar den ekonomiska vårpropositionen lämnar den samtidigt en ändringsbudget för det pågående budgetåret, Vårändringsbudget för 2025. Nedan sammanfattas några av förslagen.

- Inga tillkommande generella medel till kommuner och regioner.
- 4,3 miljarder kronor 2025 till förstärkning av ROT-avdraget (berör inte kommuner).
- 0,5 miljarder kronor 2025 till förstärkning av den specialiserade psykiatriska vården (berör regioner, inte kommuner).
- 0,3 miljarder kronor 2025 för ökad skolsäkerhet. Beslut om förslagen nedan fattas av riksdagen i juni 2025 enligt plan.

Däremot ingår förändring på vissa riktade statsbidrag men i en mindre omfattning och några av dessa är (beloppen avser anslaget till samtliga kommuner):

- Regeringen föreslår nya obligatoriska uppgifter för huvudmännen för att stärka skolsäkerheten

och tryggheten i landets skolor. Till detta avser man att tillskjuta 68 miljoner kronor årligen för finansiering. För 2025 föreslås 53 miljoner för resterande delen av året.

- Förstärkning av statsbidrag till skolsociala team med ytterligare 50 miljoner kronor under 2025.
- Till följd av den försämrade konjunkturen och negativa konsekvenser för arbetsmarknaden föreslår regeringen 200 miljoner kronor för att ge vuxna ökad tillgång till gymnasial yrkesutbildning på Komvux. Regeringen föreslår också 320 miljoner kronor för att förbättra möjligheterna till omställning och kompetenshöjning genom ökad tillgång till korta yrkeshögskoleutbildningar.
- Regeringen satsar 250 miljoner kronor för sommarjobb och jobb för ungdomar i kommuner med hög arbetslöshet. De kommuner som är aktuella för att ta del av medlen är de kommuner som under 2024 hade en arbetslöshet i nivå med, eller högre än, medianen för Sveriges kommuner.
- Regeringen föreslår att anslagen till utveckling av socialt arbete ska öka med 125 miljoner kronor. Av dessa medel ska 100 miljoner kronor avsättas för kostnader avseende placeringar inom barn- och ungdomsvården. Medlen är en förstärkning av de 400 miljoner kronor som avsattes i Budgetpropositionen för 2025.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2026 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 6 326 invånare år 2026 för att sjunka till 6 195 år 2029.
- Skattesatsen är 22,91 % för hela planperioden.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn tagen till demografiförändringar för berörda nämnder.
- Löneökningar för fast personal är kompenserad till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras på respektive verksamhet
- Färgelanda kommuns totala låneutrymme får under planperioden 2026-2029 uppgå till maximalt 95 mnkr. Färgelanda kommun har rätt att uppta lån för 65 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

3.3 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

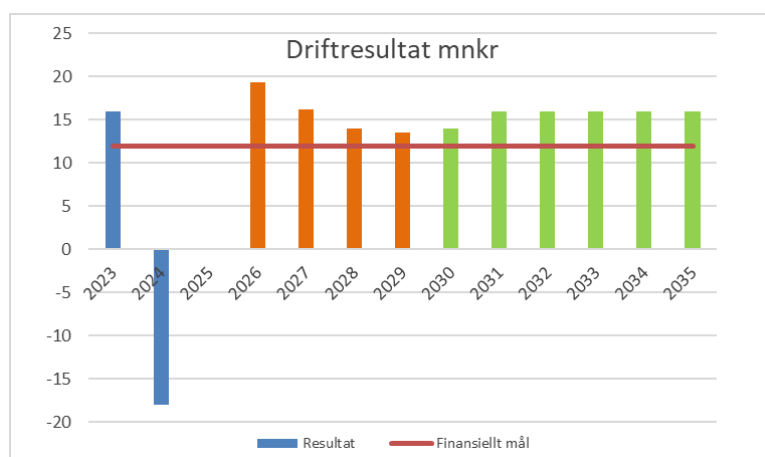
Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat i genomsnitt ska uppgå till minst 12 mnkr per år för perioden 2023-2035, är satt för att styra kommunens investeringsnivå för samma period. Det här innebär att årsresultaten kommer att variera mellan åren.

Utmaningen för planeringsperioden 2026-2029, men även perioden 2030-2035 som är kopplad till de finansiella målen, blir att anpassa verksamheten så att de finansiella målen uppnås för perioden 2023-2035. Utifrån budget och plan 2026–2029 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2035, kommer de finansiella målen för resultatet att uppnås vilket kommer att kräva ytterligare driftsänkningar. Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till maximalt 55 mnkr som genomsnitt (exklusive taxefinansierad verksamhet).

Med det finansiella målet att resultatet ska uppgå till 12 mnkr som genomsnitt omhändertas även 2024 års underskott på 17,5 mnkr vilket är ett krav utifrån kommunallagen.

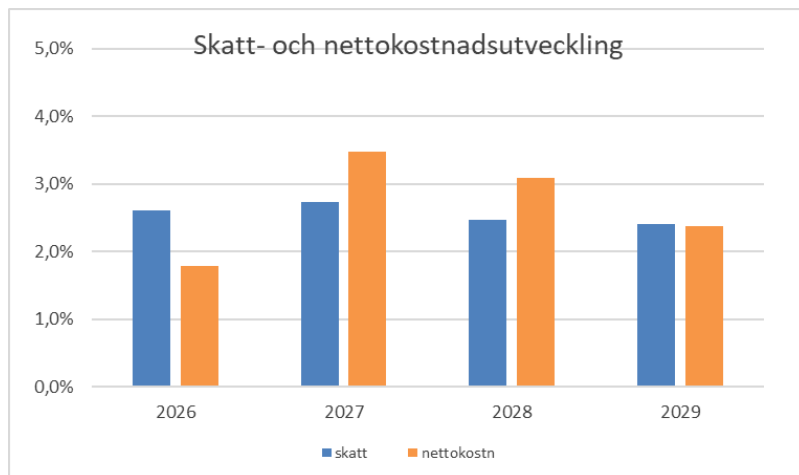

I underlaget för budget 2026 och plan 2027-2030 ingår en oförändrad skattesats med 22,91 procent.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka med mellan 2,4 och 2,7 procent per år under åren 2026-2029. Den varierande ökningstakten beror på befolknings- och skatteunderlagsökning. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att nettokostnaderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Följande diagram visar förändringen varje år av nettokostnaden respektive skatteintäkter.

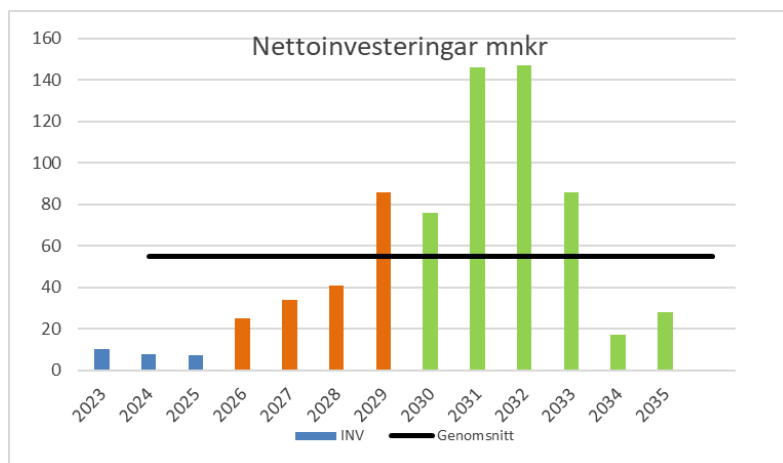
År 2026 ökar skatteintäkterna mer än nettokostnaderna, men från och med 2027 är ökningsnivå för nettokostnaderna högre än ökningstakten för skatteintäkterna. Det är viktigt att bevaka så att inte nettokostnaderna fortsätter att öka mer än skatteintäkterna åren därefter och nödvändigheten av att sänka nettodriftkostnaderna/höja skatten.

Investeringsnivån

Nedanstående diagram visar en genomsnittlig investeringsnivå på 55 mnkr för perioden 2023–2035 (exklusive investeringar för taxefinansierad verksamhet). Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Investeringsnivå för perioden 2023–2035 innebär att soliditeten för samma period kommer att uppgå till som genomsnitt 34 procent, vilket är i nivå med det finansiella målet.

Nedanstående diagram ger en bild av investeringsnivåerna fram till år 2035. De finansiella målen möjliggör en investeringsnivå på i genomsnitt 55 mnkr/år och i och med att investeringsnivån är högre under åren 2029-2033 måste investeringsnivån därefter ligga på en lägre nivå för att kommunens grundeckonomi kan bibehållas på en godtagbar nivå. I denna beskrivning ingår investeringsobjekt som kommer att föregås av en förstudie vilket innebär att beloppen per år kan komma att ändras men den genomsnittliga nivån får inte överskrida 55 mnkr/år.

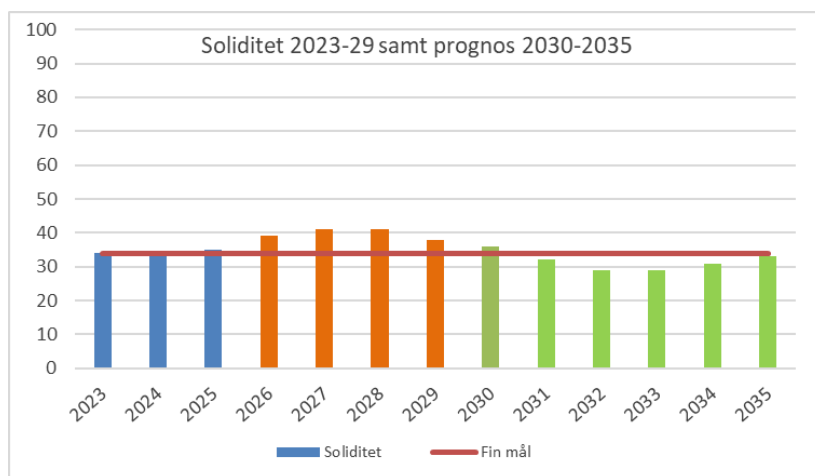
Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.

Det andra finansiella målet, att kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 34 procent per år exklusive pensionsåtaganden, uppnås för perioden 2023–2035 förutsatt att investeringsnivån under perioden inte ligger över 55 mnkr (exklusive taxefinansierade investeringar) per år i genomsnitt samt att resultatmålet 12 mnkr uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kommer kommunens lånebehov under perioden 2023–2029 att uppgå till cirka 65 mnkr och den totala

låneskulden beräknas till ca 95 mnkr per 2029-12-31. Lånebehovet är en följd av investeringsnivåerna och utgör inget problem så länge de finansiella målen uppnås.

Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. För Färgelanda kommun ligger kassalikviditeten under hela perioden högt speciellt om man även räknar in den outnyttjade checkräkningskrediten på upptill 12 mnkr, en kassalikviditet på 50-80% är tillräcklig för kommunen. Kommunen har därmed en god likviditet, och har dessutom bra möjligheter att förstärka den ytterligare om det skulle behövas.

Finansiell risk

Kommunen har en låg skuldsättning om inte leasingskulden för äldreboendet Håvesten beaktas men med denna leasingskuld är låneskulden hög. De lån som finns i dag är bundna på olika ränteförfall och därmed bedöms ränterisken som låg.

Kommande investeringar kommer att kräva nyupplåning vilket är möjligt att göra under förutsättning att de finansiella målen uppnås. Även om nya lån upptas de kommande åren innebär detta i kombination med den outnyttjade checkräkningskrediten att den finansiella risken hanterbar.

Pensionsåtagande

Pensionskostnaden beräknas till 33 mnkr per år 2026 till 2029. Den totala pensionsskulden beräknas minska från 139 mnkr år 2025 till 121 mnkr år 2029. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2026–2029 kommer att sjunka med ca 220 personer enligt kommunens befolkningsprognos.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader, vilket innebär att de i budget och plan ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

MRP 2026-2029 samt scenariot för perioden 2030-2035 baseras på de finansiella målen vilket innebär att balanskravet uppnås för åren 2026-2035.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet måste förbättras utifrån de resultat som redovisades i bokslut 2024. MRP 2026-2029 ger förutsättningar för en god ekonomisk hushållning förutsatt att de finansiella målen uppfylls men kräver även en löpande dialog mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Efter en översyn av de i budgeten ingående verksamhetsmålen finns även förutsättningar för ett effektivt arbete med uppföljning av målen.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Färgelanda kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2023-2035 uppfylla de finansiella mål som är antagna för Färgelanda kommun. Detta innebär i sin tur att kommunen under dessa år också beräknas uppfylla balanskravet.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, volymtillväxt samt kvalitetsnivåer inom verksamheterna.

Denna budget, som avser planeringsperioden 2026-2029, anger en tydlig och nödvändig inriktning för att anpassa kommunens driftkostnader efter tillgängliga ekonomiska resurser. En nödvändig åtgärd är även att senast år 2029 påbörja arbetet med att ytterligare anpassa driftkostnaderna så att de bättre är i samklang med de tekniska ramarna enligt prispallsmodellen och därmed skatteutjämningsystemet.

4 Budget 2026-2029

4.1 Övergripande effekt av "MRP 2026-2029" samt "inriktning 2030-2035"

Utbildningsnämnden

Utifrån ett minskat antal barn och elever under planperioden behöver åtgärder genomföras för att möta förändringen. Omställningen på förskolan är redan gjord i form av neddragning av tre avdelningar (flytt av Höjdens förskola med 4 avdelningar till Kyrkvägens förskola med 2 avdelningar och uppsägning av modul i Ödeborg) samt minskning av 10,5 tjänster inför hösten 2025.

Den gemensamma utgångspunkten är att det ska erbjudas förskola på de tre orterna. En förstudie får visa på var verksamheten ska erbjudas i Färgelanda, där verksamhet idag bedrivs på två ställen, samt i Ödeborg där lokalerna är i stort renoveringsbehov.

Effekten av färre födda barn i kommunen börjar snart få konsekvenser även för grundskolan och främst F-6. Effekten för 7-9 kommer något senare under perioden. Utifrån befolkningsprognosen kommer det på sikt att finnas underlag för en verksamhet med två klasser i varje årskurs. För närvarande finns det vissa årskurser där eleverna är organiserade i fyra klasser vid tre olika enheter och där klasserna vid enheterna är små.

I och med att nuvarande lokaler både har stora renoveringsbehov och till övervägande del inte är ändamålsenliga krävs stora åtgärder.

Med hänsyn till kommande elevantal och ekonomiska förutsättningar förordas en organisation där det bedrivs en F-9 skola i kommunen med två klasser i varje årskurs. Det betyder att all skolverksamhet koncentreras till en enhet på så sätt att varje årskurs finns bara vid en enhet. Det är den mest effektiva organisationen resursmässigt och ökar förutsättningarna för en kvalitativ verksamhet. En förstudie får visa om skolan ska vara en samlad enhet eller om den ska delas på flera, exempelvis F-6 och 7-9.

Att bygga en helt ny skola på en geografisk plats där det idag inte finns någon verksamhet innebär en stor fördel på så sätt att någon evakuering av verksamhet inte behöver ske. Nuvarande verksamhet kan pågå till dess att en ny skola är färdigställd. Därutöver lyfts följande fördelar med denna nya skolorganisation:

- Ökade förutsättningar att differentiera undervisningen och kunna erbjuda särskilt stöd till elever utifrån olika behov
- Ökade förutsättningar att höja resultat och måluppfyllelse när resurserna används till personal och inte till lokaler
- Ökad likvärdighet för barn och elever vad gäller undervisningens kvalitet
- Ökade förutsättningar att anställa pedagoger med legitimation och rätt behörighet
- Ökade möjligheter för elever att utveckla de sociala färdigheterna och förberedas för fortsatta studier
- B-form behöver inte användas eftersom elevgrupperna i varje årskurs blir tillräckligt stora för att driva verksamheten för varje åldersgrupp
- Pedagoger och förstelärare koncentreras till färre enheter och det kollegiala utbytet blir större

- Ökad flexibilitet inom enheten vid frånvaro – lägre vikariekostnader
- Ökade förutsättningar att bedriva utvecklingsarbete och rektor har förutsättningar att vara pedagogisk ledare
- Bättre utnyttjande av elevhälsans olika professioner vilket innebär minskade kostnader
- Effektivare kosthantering
- Färre enheter som behöver fastighetsskötsel och lokalvård
- Minskad administration och ledningsresurs vilket innebär minskade kostnader och bättre arbetsmiljö för rektorer med färre enheter i kommunen
- Kommunen blir en attraktiv arbetsgivare när arbetsmiljön och arbetsbelastningen förbättras

Socialnämnden

För att möta framtidens demografiska utmaningar, där en åldrande befolkning ställer ökade krav på kommunens omsorgstjänster, behöver verksamheten genomgå en anpassning och organiseras under ett gemensamt tak. Genom att samla flera olika professioner i en gemensam struktur, där möten och samverkan sker enkelt och kontinuerligt, skapas förutsättningar för en mer effektiv och sammanhållen service. Denna förändring bedöms ge stora vinster både för kommuninvånarna, genom ökad kvalitet och tillgänglighet, och för verksamheten, genom ökad flexibilitet och resurseffektivitet.

En viktig effekt av denna omorganisation är att förvaltningen får möjlighet att i högre utsträckning flytta resurser mellan hemtjänst och särskilt boende på daglig basis, i takt med att behoven förändras. Detta innebär att vi kan arbeta mer behovsstyrt och dynamiskt, vilket stärker vår förmåga att ge rätt insats vid rätt tidpunkt och därigenom ökar både kvaliteten på omsorgen och nyttjandet av våra resurser.

Vidare ser förvaltningen ett stort behov av en om- och tillbyggnation av det befintliga LSS-boendet vid Soläng. Genom att investera i en sådan utbyggnad kan vi i större utsträckning möta efterfrågan på insatser inom kommunen och därmed minska behovet av externa placeringar, vilket innebär både en ekonomisk besparing och en kvalitetsförbättring för individen. Att kunna erbjuda insatser inom den egna kommunen stärker också den sociala sammanhållningen och ger brukarna en tryggare och mer sammanhållen livssituation.

Sammanfattningsvis är dessa förändringar avgörande för att vi långsiktigt ska kunna säkerställa en hållbar, flexibel och kvalitativ omsorg som möter framtidens krav och behov.

4.2 Övergripande driftbudget 2026 med plan 2027-2029

DRIFTBUDGET (Tkr)						
	BUDGET 2024	BUDGET 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Kommunfullmäktige	0	1 277	1 292	1 327	1 362	1 399
Revision	0	603	711	728	745	763
Överförmyndare	0	861	1 013	1 037	1 062	1 087
Valnämnd	0	0	300	0	0	0
Bygg-och trafiknämnd	0	113	81	85	88	91
Kommunstyrelsen	0	87 572	90 641	95 076	97 989	93 836
Utbildningsnämnden	0	198 363	200 010	207 360	214 032	221 367
Socialnämnden	0	180 542	193 294	199 784	206 151	212 596
TOTALT NÄMNDER	0	469 331	487 343	505 398	521 430	531 140
FINANSFÖRVALTNING	0	-481 491	-506 635	-521 565	-535 385	-544 671
ÅRETS RESULTAT	0	12 160	19 292	16 167	13 955	13 531

Förändringar under planperioden 2026-2029

Sammanfattning av förändringar för respektive år i förhållande till år 2025 (tkr).

	2026	2027	2028	2029
<u>Kommunfullmäktige</u>				
• Justering teknisk ram *				
• Effektivisering	-33	-33	-33	-33
• Övrigt	540	240	240	240
<u>Kommunstyrelsen</u>				
• Justering teknisk ram *	3 189	2 415	2 913	147
• Effektivisering	-3 840	-4 840	-4 840	-6 340
• Övrigt	2 620	1 800	1 800	-200
<u>Utbildningsnämnden</u>				
• Justering teknisk ram *	3 412	1 350	1 372	1 835
• Effektivisering	-15 996	-15 996	-15 996	-15 996
• Övrigt				
<u>Socialnämnden</u>				

• Justering teknisk ram *	5 663	7 132	9 014	10 224
• Effektivisering	-3 580	-3 855	-4 005	-4 145
• Övrigt				
Total effektivisering i förhållande till budget 2025	-23 449	-24 724	-24 874	-26 513
Totalt övrigt	3 180	2 040	2 040	40

*= Demografi, pris- och lönejustering

4.2.1 2026-2029 års uppdrag till nämnderna

Nämnd Tkr	Budget 2025	Förändring demografi, pris och avtal	Effektiviseringar	PRIO politiska beslut	Ramjustering	Budget 2026
KF	2 853	37	-33	540		3 397
Kommunstyrelse	87 572	3 189	-3 840	2 620	1 100	90 641
Utbildningsnämnd	198 363	3 412	-15 996	.	14 231	200 010
Socialnämnd	180 542	5 663	-3 580		10 669	193 294
Total	469 330	12 301	-23 449	3 160	16 000	487 342

Ovanstående sammanställning visar hur 2025 års budgetram har förändrats fram till budget 2026. Kolumnen "politiska beslut" kommenteras nedan. Kolumnen "Ramjustering" visar vilket belopp som verksamheten har blivit kompenserad för utifrån prognos för 2025 års verksamhet. Det är denna del av ramarna som på sikt måste minska ytterligare för att anpassa kostnaderna till skatteintäkterna. Kolumnen "effektiviseringar" är de åtgärder som har sänkt kolumnen "Ramjustering" i budget 2026.

Politiska uppdrag 2026-2029

- Genomlysning av sektor samhällsbyggnads verksamheter
 - Finns de möjligheter till effektiviseringar med bibehållen kvalitet undantaget fastigheter.
 - Finns möjligheter till samverkan med annan kommun där tjänsterna inte egentligen är en heltid.
 - Genomlysning av fordon mm.
- Påbörja uppdraget med att se över antal tillagningskök i kommunala verksamhetslokaler.
 - I dagsläget finns 9 tillagningskök samt ett mottagningskök. Detta bör i viss mån kunna göras redan nu trots att antal byggnader ännu ej reducerat.
- Utreda möjligheten att gå ur visit Dalsland AB för att få en mer effektiv verksamhet på hemmaplan.

Förändrade drifttramar 2026-2029

- Kommunfullmäktiges ram utökas 2026 med 300 tkr som följd av valår. Revisionens ram utökas med 100 tkr och anslag till överförmyndarverksamhet utökas med 140 tkr.
- Kommunstyrelsens ram justeras år 2026 med totalt –3 840 tkr vilket ökar till –6 340 tkr år 2029. Detta beror på flera faktorer:
 - Personalminskningar inom kommunledningskontoret avseende lednings- och stödfunktioner.
 - Översyn och reducering avseende övergripande system/förvaltningsstöd som en följd av IT-samverkan
 - Översyn och uppsägning av system och avtal inom kommunledningskontoret
 - Effektivisering genom gemensam fastighets- och fordonsförvaltning mellan kommunen och Valbohem
 - Anslag för KS ofördelade under KS politisk verksamhet sänks med 750 tkr till totalt 1 550 tkr.
 - Anslag till räddningstjänsten höjdes i budget 2025 och denna höjning kan nu tas bort (-3,0 mnkr).
- Kommunstyrelsens ram justeras år 2026 med totalt + 2 620 tkr vilket sjunker till 2 000 tkr år 2029 som följd av följande faktorer:
 - En tillfällig kostnadsökning år 2026 avseende räddningstjänst Fyrbodalen (0,3 mnkr).
 - Fr o m år 2026 är det tillfört 3 mnkr per år för kostnader i samband med avyttring av lokaler. Om t ex en skola ska avyttras (säljas eller rivas) innebär det eventuellt kostnader för avskrivning av bokfört värde och ev rivningskostnader.
 - I samband med förväntat förändringsarbete avseende primärt fastighets- och lokalhanteringen, tillförs en funktion som utredare (1,0 mnkr) för att möjliggöra önskade omdaning och i syfte att minska konsultberoende.
 - För att kunna nå en acceptabel nivå i lokalförsörjningsarbetet prioriteras en funktion som lokalförsörjningsstrateg (0,8 mnkr). En sådan funktion kan vara den som leder lokalförsörjningsarbetet på en övergripande nivå utifrån lokalförsörjningsplanen och håller denna plan uppdaterad.
 - Kommunen står inför flera utmaningar. Att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare kräver nytänkande och nya lösningar. Ekonomiska begränsningar innebär att kommunerna måste balansera resurser samtidigt som de upprätthåller kvaliteten på tjänster. Digitalisering är nödvändig för att effektivisera arbetet och möta medborgarnas förväntningar. Dessutom måste kommunerna följa globala trender och förändringar för att kunna planera långsiktigt och skapa hållbara lösningar som är ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara. I arbetet med gemensam IT-organisation i Dalsland kommer det att förekomma puckerlkostnader. Dessa puckerlkostnader kan handla om externa resurser för att slå samman IT-miljöerna, införande av t ex Digital post (olika initiativ som kommer

genom "Handslaget för välfärd/SKR"). Utökad kostnad med 1,5 mnkr för åren 2026-2028.

- Anpassning av budgeterad nivå för kommunens IT-verksamhet. Tidigare år har denna verksamhet gått med underskott och därav en anpassning av budgeten med 1,0 mnkr till den nivå som tidigare har redovisats.
- Utbildningsnämndens ram justeras år 2026 med totalt –15 996 tkr (ökar till 20 mnkr år 2031 och till 24,5 mnkr år 2032). Detta beror på flera faktorer:
Utbildningsnämnden har för perioden identifierat ett antal åtgärdsområden i syfte att effektivisera verksamheterna utifrån ett ekonomiskt perspektiv. En ekonomisk helårseffekt uppnås först år 2026 förutsatt att intentionerna lyckas.
Med hänsyn till demografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar behöver en omställning av organisationen av verksamheterna säkerställas. Gruppstorlekarna behöver förändras för att skapa ekonomiska förutsättningar för verksamheterna. Detta påverkar i sin tur möjligheterna för rektorerna att driva verksamheter där förutsättningarna att nå målen ökar. En god arbetsmiljö behöver säkerställas både för barn, elever och personal. Stödverksamheterna samt flera pedagoger har delade tjänster mellan enheterna vilket upplevs ineffektivt och negativt ur ett arbetsmiljöperspektiv.
 - Uppsägning av tjänster i förskola till följd av minskad volym - verkställs under hösten 2025 (5,3 mnkr).
 - Uppsägning av modul förskola - verkställs under hösten 2025 (0,6 mnkr).
 - Avslut av visstidstjänster där förutsättningar finns att lösa bemanningen på annat sätt eller där behovet upphört (1,1 mnkr).
 - Övertalighetsprocess - exempelvis upphörande av tjänster där behörigheter finns bland personal och förändrad tjänstgöring medför att vakanser inte behöver tillsättas (0,5 mnkr)
 - Verkställa beslut om organisation av fritidshemsverksamhet vid Valbo 4-6 och Höjdenskolan F-3 med innebörd att fritidshemsverksamhet erbjuds vid Höjdenskolan F-3 även för elever vid Valbo 4-6 (0,7 mnkr).
 - Utökad införande av B-form, det vill säga sammanslagning av grupper av elever från olika årskurser i syfte att skapa större klasser vilket innebär en effektivisering av personalresurser (1,2 mnkr).
 - Avsluta tjänst inom modersmål på grund av bristande underlag (0,3 mnkr).
 - Effektivisera administrativa processer och rutiner genom nya arbetssätt och arbetsformer (0,1 mnkr).
 - Sammanslagning av verksamheter i F-6 enheter i syfte att skapa större elevgrupper för att skapa effektivare verksamheter för att öka måluppfyllelsen, höjda kvaliteten och ge bättre förutsättningar för personalen ur ett arbetsmiljöperspektiv (6,3 mnkr).
- Socialnämndens ram justeras år 2026 med totalt –3 580 tkr vilket ökar till –4 145 tkr år 2029. Detta beror på flera faktorer:

Socialnämnden har för perioden identifierat ett antal åtgärdsområden i syfte att effektivisera verksamheterna utifrån ett ekonomiskt perspektiv. En ekonomisk helårseffekt uppnås först år 2026 förutsatt att intentionerna lyckas.

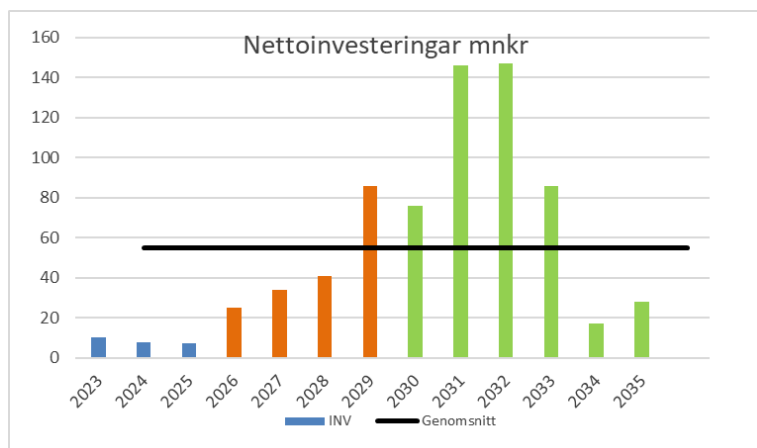
- Övertidsersättningar: Sektorn ser att övertidsersättningarna ökat och behöver reduceras. Nya arbetsmetoder och kartläggning över bemanningsbehov samt scheman behöver göras (1,4 mnkr som ökar till 2,0 mnkr).
- Köpta LSS-platser: Förvaltningen kommer arbeta aktivt för att möjliggöra hemtag av idag köpt plats inom LSS (1,2 mnkr).
- Översyn av fordonsflotta (0,1 mnkr).
- Inhyrd personal: Förvaltningen har sedan ett antal år ett visst beroende av konsulter i olika omfattning. En omställning är nödvändigt, tillika igångsatt, för att få en bredare kompetensbas i kommunens egen regi, vilket samtidigt behöver leda till lägre kostnader och ett minskat beroende av inhyrda konsulter och personal (0,5 mnkr).
- Socialpsykiatri: I dagsläget ett antal köpta platser som är mer eller mindre statiska. Framåt ser förvaltningen att hemtag av idag köpt plats kan vara möjlig (0,4 mnkr).
- Nya Socialtjänstlagen (SoL) som införs 1 juli 2025 kommer att påverka Socialnämndens verksamheter. Enligt nu gällande uppfattning kommer lagen vid ikraftträdandet ställa långtgående krav på insatser i ett tidigt skede och ett mer personcentrerat förhållningssätt, något som gäller samtliga verksamheter i sektorn. Detta görs inom befintlig ram.

4.3 Investeringar

4.3.1 Sammanfattande beskrivning

Investeringsnivåerna för perioden 2026-2029 är på en nivå, som tillsammans med planeringsperioden för åren 2030-2035, är möjliga att genomföra utifrån antagna finansiella mål. I samband med att MRP 2026-2029 antas av kommunfullmäktige, är dessa år direkt styrande för det långsiktiga arbetet. Åren 2030-2035 är mer osäkra i och med att de ligger längre fram i tiden men ytterst viktiga för planeringen i och med att det tar mellan 5-7 år att genomföra större investeringar i skolor mm.

Den genomsnittliga investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till 55 mnkr/år.

Nämnd/styrelse, tkr	Investeringsbudget 2026	Investeringsbudget 2027	Investeringsbudget 2028	Investeringsbudget 2029
Kommunstyrelse	27 880	32 330	39 885	85 370
-varav fastighetsinvesteringar	19 200	27 000	36 000	83 000
-varav grundram	4 180	5 330	3 885	2 370
-varav taxefinansierad	4 500			
Utbildningsnämnd, grundram	850	850	850	850
Socialnämnd, grundram	600	600	600	600
Summa årliga investeringar	29 330	33 780	41 335	86 820

Investeringsplaneringen med 10 års perspektiv kommer under kommande års budgetarbete med MRP vara av ytterst stor vikt för att säkerställa genomförandet och arbetet med god ekonomisk hushållning.

För att säkerställa att nya investeringar görs vid rätt tidpunkt och på rätt plats, ska varje investering vara resultat av ett väl planlagt utredningsarbete (benämns förstudie), där berörda förvaltningar bidrar

med sina perspektiv.

Den del i nedanstående tabell som benämns ”fastighetsinvesteringar” är investeringarna markerade med bokstäverna F, G, T samt O och har följande innebär:

Titel	Bokstav/färg	Beskrivning
Förstudie	F	Innan slutligt beslut sker om en investering ska göras krävs en förstudie. Förstudien ska ge svar på målbilden för investeringen, investeringens storlek och dess drifteffekter. Förstudien ska samla in information, åsikter och bedömningar i samråd med berörda verksamheter och förvaltningar.
Genomförande	G	Markerar tidsperioden för att genomföra byggnationen.
Tillträde	T	Markerar när lokalen/anläggningen är tillgänglig för verksamheten.
Omstrukturering	O	Där befintlig verksamhet kommer att avvecklas, eller redan är avvecklad, behöver det genomföras en utredning om lämpligt fortsatt förfarande för fastigheten. Det behöver utredas om byggnaden är lämplig att användas för annat ändamål än tidigare verksamhet, om byggnadens tekniska status tillåter det. Det finns även behov av att utreda om försäljning av fastigheten är ett lämpligt alternativ.

Kategori	Projektnummer	Objekt	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1. Förskolor	Projekt 1.1	Kyrkvägens förskola											
	Projekt 1.2	Håvestens förskola						F	O	T			
	Projekt 1.3	Högsåters förskola											
	Projekt 1.4	Ödeborgs förskola			O								
	Projekt 1.5	Ödeborgs förskola modul	O										
	Projekt 1.6	Stigens förskola		O									
	Projekt 1.7	Höjdens förskola		O									
	Projekt 1.8	Ny förskola			F	G	G	G	T				
	Projekt 1.9	Ombyggnation Ödeborg skola	F	G	T								
2. Grundskolor	Projekt 2.1	Höjdens skola F-3							O				
	Projekt 2.2	Högsäter skola F-6	F	G	T								
	Projekt 2.3	Ödeborgs skola F-6	O										
	Projekt 2.4	Valboskolan 4-9							O				
	Projekt 2.5	Sporshall						F	G	T			
	Projekt 2.6	NY SKOLA F-9			F	F	G	G	G	T			
3. Särskilt boende	Projekt 3.1	Lillgårdens							F	F	G	G	T
	Projekt 3.2	Solgårdens											O
	Projekt 3.3	Håvestensgårdens											O
	Projekt 3.4	Furåsen									O		
4. LSS-Boende	Projekt 4.1	Nytt SÄBO		F		F			G	G	T		
	Projekt 4.2	Soläng		F	G	T							
	Projekt 4.3	Hedekasvägen (Regnbågen)											
	Projekt 4.4	Renvägen 11											
5.	Projekt 5.1	Soläng tillbyggnad		F	G	T							
	Projekt 5.2	Kommunhuset											
	Projekt 5.3	Centrumhuset											
	Projekt 5.4	Kyrkskolan							O				
		Nytt kommunhus										F	G

Förstudien ska belysa ekonomiska, kvalitativa aspekter samt lokalisering. Efter att förstudien har utförts ska den antas av kommunstyrelsen och därefter kan investeringen påbörjas.

Investeringsnivåerna för perioden 2026-2029 är på en nivå, som tillsammans med planeringsperioden för åren 2030-2035, är möjliga att genomföra utifrån antagna finansiella mål.

Den genomsnittliga investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till 55 mnkr/år.

4.3.2 Kommentarer till investeringsplanen exkl fastighetsinvesteringar

- Kommunstyrelsen:

- Grundram: Maskiner och arbetsredskap som (0,6 mnkr/år) för kommunens skötsel behöver förnyas då den befintliga utrustningen är gammal och årligen genererar reparationskostnader. Avsaknad av adekvat utrustning skulle innebära att externa tjänsteleverantörer behöver anlitas vilket ger högre driftkostnader.
 - Grundram: Köksutrustningen (0,8 –0,6 mnkr per år under perioden) som finns i våra kök genererar service- och reparationskostnader samt vissa kök har bristande ergonomiska förutsättningar. För att minska kostnaderna finns det behov av att förnya utrustningen.
 - Grundram: Kommunövergripande IT-investeringar (år 2026 1,5 mnkr, år 2027 1,0 mnkr, år 2028 2,0 mnkr)
 - Utifrån nya lagkrav i renhållnings lagstiftningen från och med 2027 krävs det en investering i kärl med två fack och påhängningskärl (4,5 mnkr år 2026).
 - Investeringsanslag (3,5 mnkr/år) för befintliga lokaler fram till dess att de omstruktureras i enlighet med investeringsplanen.
- Utbildningsnämnden:
 - Grundinvesteringar för verksamheten
 - Socialnämnden:
 - Grundinvesteringar för verksamheten

4.3.3 Kommentarer till investeringsplanen för fastighetsinvesteringar

- Kommunstyrelsen:
 - Idag har kommunen handläggarpersonal och liknande i kommunhuset, Centrumhuset och Furåsen. I Furåsen inryms även kommunens utbildnings- och sessionssal. Alla lokalerna är bristfälliga. Kommunhuset och Furåsen är gamla och har eftersatt underhåll samt en låg funktionalitet, vilken behöver åtgärdas. Centrumhuset är betydligt nyare och är tekniskt fungerande, men brister i ändamålsenlighet då den till exempel saknar en reception för en trygg och säker offentlig arbetsplats
 - Kommunens förvaltningslokaler i kommunhuset, Centrumhuset och Furåsen samlokaliseras i ett nytt kommunhus, där man anammar ett flexibelt arbetssätt vilket präglar lokalerna. Vidare inhyser det nya kommunhuset även en större flexibel lokal som kan användas som både utbildningslokal och sessionssal m.m.
 - Det nya kommunhuset kan med fördel samlokaliseras med annan verksamhet, t.ex. ett nytt särskilt boende eller skola.
 - I samband med samlokaliseringen kan Centrumhuset frigöras för andra ändamål, medan Furåsen och kommunhuset kan avvecklas.
- Utbildningsnämnden:
Förskola

Sammanfattning:
 - Antalet födda barn har minskat och är ca 50 per år under planeringsperioden. Det betyder att för förskolans del har nedgången i födelsetalen redan inträffat.

- Förskolan gör omställningar för att anpassa verksamheten och en minskning med ca 10 tjänster görs från och med höstterminen 2025.
- Med hänsyn till att en hög andel av barnen i förskolorna har språkliga svårigheter har vid vakans av specialpedagog med ansvar att arbeta mot förskola en logoped istället anställts.
- Kommunen har fyra förskolor varav två är i de centrala delarna i Färgelanda. Dessutom finns det två fristående förskolor i kommunen samt en enskild pedagogisk omsorg. Utgångspunkten är att det inom perioden ska finnas tre kommunala förskolor i kommunen.
- Skollagens bestämmelse innebär att det är vårdnadshavarna som väljer verksamhet, det kan hemkommunen inte säga nej till. Ersättningen följer barnet till den valda verksamheten.

År 2025

- Uppsägning av modulen i Ödeborg har skett och den lämnas i september. Det innebär att från och med denna tidpunkt kommer det att bedrivas förskola i huvudbyggnaden med ca 40 barn. För närvarande finns det inte något barn i kö till förskolan.
- Förstudie inleds - nya förskolelokaler i Ödeborg

År 2026

- Beslut om hantering av de lämnade förskolelokalerna i Stigen och Höjden. Stigen lämnades redan 2023 och Höjden lämnades delvis i januari 2024 och helt under hösten 2024.
- Iordningställande av nya förskolelokaler i Ödeborg.
- Förstudie ny förskola

År 2027

- Nuvarande förskolelokalen i Ödeborg lämnas
- Tillträde nya lokaler i Ödeborg.
- Förstudie ny förskola.

År 2028-2030

- Byggnation ny förskola

År 2031

- Tillträde ny förskola.
- Kyrkvägens förskola lämnas.
- Håvestens förskola lämnas.

Grundskola och fritidshem

Sammanfattning:

Under planperioden kommer det minskade antalet barn i kommunen att få konsekvenser för grundskola och fritidshem. Omställningsprocessen måste påbörjas för att få en kvalitativ och ekonomiskt effektiv verksamhet.

År 2025

- Ödeborgs skola lämnas. Eleverna och personal fördelas på andra skolenheter i kommunen.
- Organisation av fritidshemsverksamheten Valbo 4-6 och Höjden F-3 effektiviseras.

År 2026

- Förstudie ny skola.
- Smärre renoveringsåtgärder Högsäter F-6.

År 2027

- Förstudie ny skola.
- Renoveringsåtgärder Högsäter F-6 klara.

År 2028-2030

- Byggnation ny skola.

År 2031

- Tillträde ny skola.
- Höjdensskolan F-3, Valboskolan 4-6 och 7-9 lämnas.

Anpassad grundskola

Sammanfattning:

Anpassad grundskola tar emot elever i årskurs 1-9. För de elever som har behov av fritidshemsverksamhet erbjuds även dessa i anslutning till skolan. Nämnden utför även verksamhet enligt LSS (korttidsstillsyn) för de elever som har behov av det på uppdrag av socialtjänsten.

Elever kan läsa ämnen eller ämnesområden beroende på funktionsnedsättningens omfattning. Om en elev har förutsättningar att läsa ämnen enligt grundskolans kursplan ska eleven göra det. Elever kan vara integrerade i en grundskoleenhet, men följa läroplanen för anpassad grundskola.

Verksamheten är lokaliserad i anslutning till Valbo 7-9.

År 2025

5 elever i årskurs 9 lämnar verksamheten och detta kommer att innebära att övervikten av eleverna är i de lägre åldrarna. Utifrån detta behöver lokalutnyttjande ses över.

År 2026-2030

Utgångspunkten är att verksamheten bedrivs i nuvarande lokaler. Detta gäller dock under förutsättning att elevantalet inte ökar markant.

År 2031

Tillträde ny skola.

• Socialnämnden:

Särskilt boende

Sammanfattning

Förslaget att skapa ett särskilt boende som även inrymmer hemtjänst och HSL-personal är en långsiktig lösning som kan bidra till effektivare planering och drift. Det kommer också förbättra

arbetsmiljön och ge brukarna bättre vård och omsorg. Men byggandet eller omställningen till ett sådant boende innebär en betydande investering, både ekonomiskt och organisatoriskt. Det krävs noggranna kalkyler för att säkerställa att besparingarna överväger de initiala kostnaderna

År 2026

- Förstudie nytt särskilt boende samt kommunens behov av förvaltningslokaler

År 2028

- Förstudie nytt särskilt boende.

År 2031

- Byggnation nytt särskilt boende.
- Förstudie Lillågården

År 2032

- Byggnation nytt särskilt boende.
- Förstudie Lillågården

År 2033

- Tillträde nytt särskilt boende.
- Byggnation trygghetsboende Lillågården
- Avveckling Solgården och Håvestesngården

År 2034

- Byggnation Lillågården

År 2035

- Tillträde Lillågården

LSS-boende

Sammanfattning

Kommunens boende vid Soläng, § 9:9 LSS har ett stort underhållsbehov. Lägenheterna är idag utrustade med 2 kokplattor och liten kyl med frysack sedan det byggdes 1994. Detta innebär att våra brukare inte har möjlighet att laga mat i sina lägenheter och där igenom blir det väldigt svårt att göra våra brukare självständiga som är målet med insatsen och LSS-lagen.

2026

- Förstudie Soläng

2027

- Renovering och till byggnation Soläng.

2028

- Tillträde Soläng

4.4 Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens nettokostnader I	-483 593	-491 562	-508 711	-524 381	-536 924
varav avskrivningar	-12 760	-11 601	-12 731	-13 281	-9 013
Skatteintäkter, gen statsbidrag och utjämning	499 203	511 834	525 858	539 316	552 410
Finansiella intäkter	550	1 650	1 650	1 650	1 650
Finansiella kostnader	- 4 000	-2 630	-2 630	-2 630	-3 605
Årets resultat	12 160	19 292	16 167	13 955	13 531

4.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Löpande verksamhet					
Årets resultat	12 160	19 292	16 167	13 955	13 531
Avskrivningar	12 760	11 601	12 731	13 281	9 013
Ökning av kortfristiga skulder					
Ökning långfristiga skulder					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24 920	30 893	28 898	22 236	22 544
Investeringsverksamhet					
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-22 910	-29 330	-33 780	-41 335	-86 820
Försäljning av materiella anläggningstillgångar					
Förvärv av finansiella tillgångar					
Avyttring av finansiella tillgångar					
Ökning kortfristiga fordringar					
Minskning långfristiga skulder					
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-22 910	-29 330	-33 780	-41 335	-86 820
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån	0	0	0	0	65 000
Amortering av skuld					
Medel från finansieringsverksamheten	0	0	0	0	65 000
Årets kassaflöde					

Likvida medel vid årets början	35 002	37 012	38 575	33 693	19 594
Likvida medel vid årets slut	37 012	38 575	33 693	19 594	20 318
Förändring av likvida medel	2 010	1 563	-4 882	-14 099	724

Mål- och resursplan 2026–2029

FÄRGELANDA

Viljeinriktning Färgelanda

Genom sitt geografiska läge med närhet till en vacker omgivning, är Färgelanda kommun det självklara valet för dem som vill bo och verka i Dalsland. Kommunen erbjuder, förutom svalkande bad om sommaren, även goda förbindelser till många orter, både i syd, väst och i nord. Färgelanda är framtidens kommun i Dalsland.

Vår ambition med kommunen är att den ska präglas av trivsel, god service, goda kommunikationer, tillgång till arbetstillfällen och valfrihet.

Färgelanda ska vara en trygg och attraktiv kommun att bo i. Människor har rätt att känna sig trygga och kunna vistas utomhus oavsett plats eller tidpunkt, trygghet och tradition ska stå i centrum.

För att erbjuda valfrihet, där den enskilde själv bestämmer i så stor utsträckning som möjligt över sin egen och sin familjs vardag, krävs alternativ och förutsättningar för att själv kunna styra sin ekonomi.

Grunden för ett fungerande samhälle är att alla som kan, bidrar till det efter egen förmåga. Med rättigheter kommer också skyldigheter. Självförsörjningsgraden ska hela tiden strävas mot att vara så hög som möjligt.

Kommunens verksamheter ska bedrivas med en bra spridning i kommunen för att gemenskapen och sammanhållningen i kommunen ska bevaras.

Kommunens skatteuttag ska strävas efter att sänkas för att lämna mer utrymme för medborgaren att styra sin ekonomi. Det kommunala skatteuttaget ska alltid vara i paritet med den välfärd vi bedriver.

Kommunen ska vara ett attraktivt alternativ till storstaden och framhäva sina fördelar för både företagare och familjer.

Kommunen ska aktivt jobba för att bibehålla sitt invånarantal på 6500 invånare 2035.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Finansiella mål.....	5
2.2	Mål och uppdrag.....	6
2.2.1	Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024-2026.....	6
2.2.2	Verksamhetsmål.....	6
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och prognos.....	10
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	11
3.2.1	Bokslut 2024	11
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	12
3.2.3	Förutsättningar	14
3.3	Finansiell analys	15
	Resultat.....	15
	Kapacitet.....	17
	Risk.....	18
	Kontroll.....	18
4	Budget 2026-2029	20
4.1	Övergripande effekt av "MRP 2026-2029" samt "inriktning 2030-2035"	20
4.2	Övergripande driftbudget 2026 med plan 2027-2029.....	22
4.2.1	2026-2029 års uppdrag till nämnderna.....	23
4.3	Investeringar	30
4.3.1	Sammanfattande beskrivning.....	30
4.3.2	Kommentarer till investeringsplanen exkl fastighetsinvesteringar	32
4.3.3	Kommentarer till investeringsplanen för fastighetsinvesteringar	32
4.4	Resultatbudget.....	37
4.5	Kassaflödesanalys	37

I Inledning

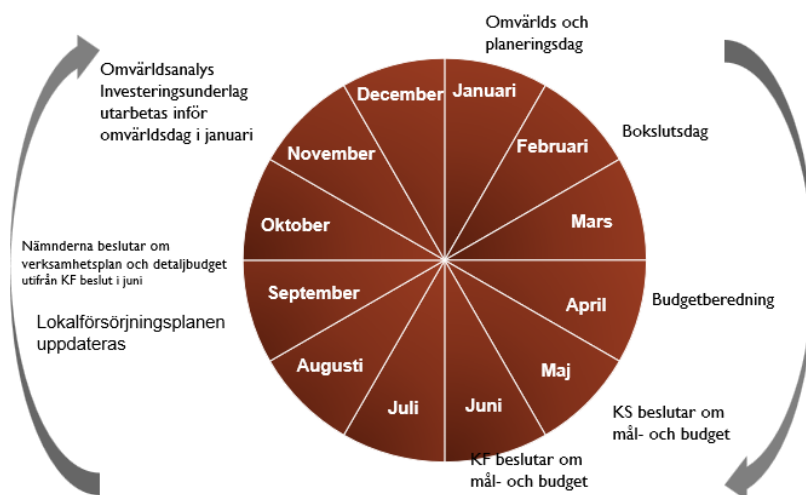
Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015-534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2024-2026 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft.

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

Årshjul för mål- och resursplan (MRP)

Årshjulet illustrerar kommunens samlade budgetprocess. Genom att arbeta i enlighet med processen gynnas ett långsiktigt förhållningssätt och möjligheterna till en god ekonomisk hushållning där såväl verksamhetsmål som finansiella mål uppnås.

2 God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Kommunallagen anger att kommuner ska ha "en god ekonomisk hushållning" i sin verksamhet, vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Vad ska kommunen då göra? Kommunallagen sammanfattar:

- "För **verksamheten** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning”

Vad är god ekonomisk hushållning för Färgelanda kommun?

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen förvaltar mänskliga och materiella resurser så att en ekonomisk hållbarhet uppnås.

Det innebär att kommunens verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det innebär också att kommunen förvaltar sin egendom väl, har långsiktigt hållbara resultat- och investeringsnivåer samt hållbar personal- och kompetensförsörjning. Det ställer krav på ett gemensamt ansvarstagande, kontinuerlig omprioritering och ständig förnyelse av verksamhetens innehåll och inriktning.

Överskott är nödvändigt

Kommunens verksamhet har inte som syfte att generera vinst, men överskott är absolut nödvändigt för att långsiktigt kunna driva bra verksamhet. Att visa överskott på grund av tillfälliga realisationsvinster eller dylikt är dock inte långsiktigt hållbart satt att bygga en budget. God ekonomisk hushållning är *inte* att förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov, och *inte* att finansiera driftskostnader med lån.

Det omtalade så kallade balanskravet innebär ”att klara nollan” och det ska ses som en miniminivå för vad kommunen ska prestera. Noll är dock för lite av flera anledningar. Det gäller att ha beredskap för det oväntade, eftersom det alltid tendera att inträffa. Ett nollresultat innebär dessutom att det saknas utrymme för att exempelvis bygga en ny skola när en gamla är utsliten, eftersom det är betydligt mycket dyrare nu än för 50 år sedan med nya investeringar som att bygga en skola eller en ny friidrottshall.

Men god ekonomisk hushållning är inte bara det ekonomiska resultatet. Genom att sätta mål och riktlinjer för de olika verksamheterna och sedan följa upp dem, synliggörs vad som faktiskt görs och vad kommunens invånare får för pengarna.

2.1 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Färgelanda kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2026	Beskrivning
12 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 12 mnkr per år för perioden 2023-2035.
Genomsnittlig soliditet ej under 34 %	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 34 % (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2023-2035.

Syftet med dessa två finansiella mål är att upprätta en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 12 mnkr samt en soliditetsnivå som ej understiger 34 % möjliggörs en genomsnittlig investeringsnivå under tidsperioden 2023-2035 på 55 mnkr per år (*exklusive investeringar för taxefinansierad verksamhet*).

Efter 2035 är målsättningen att öka soliditetsnivån.

2.2 Mål och uppdrag

2.2.1 Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024-2026

Prioriterad inriktning	Destinerad nämnd
Stärkt trygghet	Alla nämnder
Ökad självförsörjning	Alla nämnder
Familjevänlig kommun	Alla nämnder
Effektiv byråkrati	Alla nämnder
Prioriterad kärnverksamhet	Alla nämnder
Företagarvänlig kommun	Alla nämnder

2.2.2 Verksamhetsmål

Enligt Styr- och ledningssystem för Färgelanda kommun (KF 2016-06-22, § 86) utgår verksamhetsmål från prioriterad riktning som arbetas fram i samverkan mellan politik och förvaltning. Målen ska vara rimliga till givna resurser och följas upp i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Målen kan vara kort- och/eller långsiktiga och beslutas av kommunfullmäktige efter beredning i nämnderna.

Mål måste, enligt samma styrdokument, för att ha en styrande effekt i en resultatstyrningsmodell – vara *mätbara* och *bygga på sakliga fakta*. När mål ska prioriteras bör diskussionen utgå från vad man vet och vad som är de strategiskt viktiga problemen/frågeställningarna inom verksamheten. Utifrån de prioriteringar som görs sätts mål som utgår från fakta om hur det ser ut just nu, då finns en utgångspunkt för att kunna se hur man lyckas med målen över tid. Till målen kopplas resultatindikatorer som bör vara stabila och byggda på fakta samt kunna följas över tid.

Målen ska formuleras enligt SMART-modellen.:

- *Specifikt* – Det ska vara tydligt vad som ska uppnås
- *Mätbart* – Vid målsättning ska det beslutas om hur man mäter att man lyckats.
- *Accepterat* – Delaktighet i framtagandet av målen är ett viktigt nyckelord
- *Realistiskt* – Det ska vara faktiskt möjligt att uppnå målet.
- *Tidsbundet* – Det ska finnas en tydlig deadline

2.2.2.1 Färgelanda kommuns verksamhetsmål för perioden 2025-2027

Prioriterad inriktning	Ansvarig nämnd	Verksamhetsmål	Nuläge	Mått	Målet anses uppfyllt

Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen	Ökad andel nöjda medarbetare	HME 76 (2023)	HME (mäts vartannat år)	När HME överstiger 77
		Minskad sjukfrånvaro	9,1 %	Sjukfrånvaro	När sjukfrånvaron understiger 8 %
		Minskad personalomsättning	15 %	Personalomsättning	När personalomsättningen understiger 10 %
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden	Öka elevernas måltuppfyllelse	204	Meritvärde i år 9 inför gymnasiet	210
			90 % 82 % 78 %	Andel godkända elever – nationella prov - år 9 Svenska Matematik Engelska	 90 %
			90% 82% 78%	Andel godkända elever – nationella prov - år 6 Svenska Matematik Engelska	 90 %
			89% 86%	Andel godkända elever – nationella prov år 3 Svenska Matematik	 90 %
		Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	76%	Andel elever behöriga till yrkesprogram	85 %
		Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö och ha studiero	Enkäten för trygghet och studiero kommer gå ut till alla barn och elever från förskolan till år 9 i slutet av februari.	Mäts genom en enkät För yngre barn svarar vårdnadshavare	100% upplever trygghet
					100% upplever studiero
God omsorg med individen i fokus	Kommunstyrelsen	Öka antalet individer i verksamheten som erhåller kvalitativ sysselsättning efter avslutad	22 deltagare skrevs in under 2022. 60% kom ut i studier eller arbete.	Antal deltagare som går vidare till anställning eller studier	Antalet deltagare som går vidare till anställning eller studier ska öka med 5 procentenheter

		AMI-insats (anställning och utbildning)			
	Socialnämnden	Graden av nöjdhet bland kunderna på särskilda boenden ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2023 års mätning Färgelanda 70% (Riket 78 %)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet
		Graden av nöjdhet bland kunder som har hemtjänst ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2023 års mätning Färgelanda 97% (Riket 86%)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet
		Graden av nöjdhet bland brukare i LSS verksamheten ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	Ingen mätning gjord	Mäts genom Socialstyrelsens nationella brukarundersökning avseende daglig verksamhet	Kan inte mätas
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen	Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter	Ingen mätning gjord	Genomförd mätning av andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Andelen nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet överstiger 60%
Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete	Kommunstyrelsen	Matsvinnet ska minska	49 g/dag och portion	g/portion, Mäts under en vecka 6 ggr/år	Max 35 g/dag och portion (skola och förskola) Max 100 g/dag och portion (äldreomsorg)
	Kommunstyrelsen	Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska	2 956 Mwh	Årsförbrukning	Förbrukningen skall minska med 5 % per år under perioden.
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antal dialogträffar med berörda grupper	Minst 2 st. dialogträffar per nämnd
	Kommunstyrelsen		Ingen plattform finns idag	Kontroll av det finns en plattform för klimatdialog	Inrättad plattform
	Kommunstyrelsen	Näringslivets utsläpp ska minska	Ingen mätning finns av ev. genomförda insatser	Antal insatser tillsammans med näringslivet	Minst en insats per år
	Kommunstyrelsen	Samarbetet tillsammans med lantbruket inom kommunens klimatomställning ska öka	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antalet dialogträffar mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv	Minst två gånger/år

			Ingen mätning finns av ev. genomförda projekt	Antal projekt för att minska utsläpp	Minst ett projekt under åren 2025–2026
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar livslängden på elektronik	Ingen mätning finns av antal livslängdsökande	Antal nya livslängdsökande åtgärder per år	Minst ytterligare en livslängdsökande åtgärd/ år
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar användandet av cirkulära möbler	Finns ingen inventering gjord	Antal kontor/ arbetsplatser med cirkulära möbler och inredning	Genomförd inventering
	Kommunstyrelsen		Inget stadfast system för cirkulära möbler finns	Kontroll av system för cirkulära möbler	Infört och stadfast system för cirkulära möbler

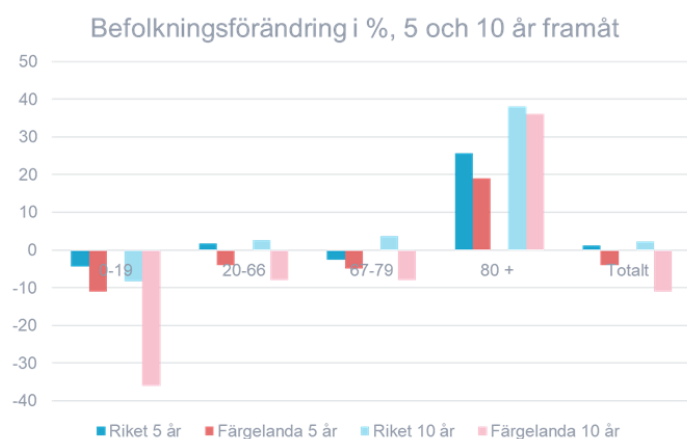
Verksamhetsmålen ska ses över för att vara mer styrande för att uppnå de nya prioriterade inriktningarna. Respektive nämnd får i uppdrag att i samband med att nämnderna under hösten 2025 utarbetar verksamhetsplanen för 2026 även ser över vilka verksamhetsmål som ska finnas för 2026. Nämndernas förslag på verksamhetsmål för 2026 antas av kommunstyrelsen under hösten 2025.

Enligt kommunens antagna styr- och ledningssystem ska Kommunfullmäktige anta förändrade verksamhetsmål men för att vinna tid föreslås att detta delegeras till nämnderna och styrelsen.

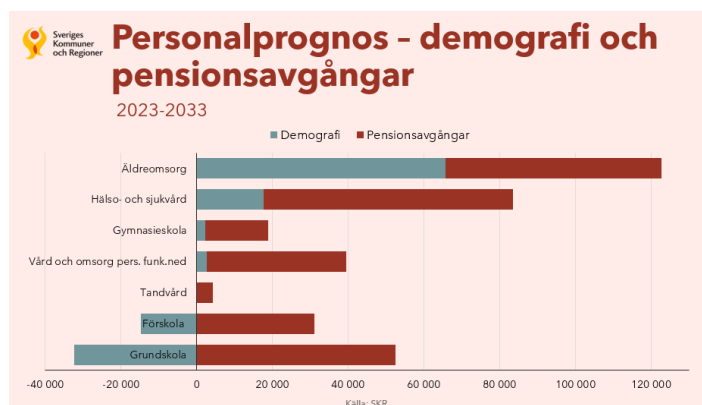
3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och prognos

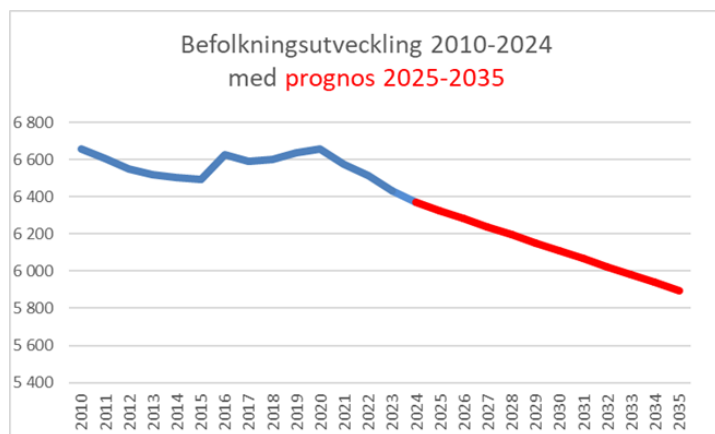
Den demografiska utvecklingen i Färgelanda kommun kommer att ställa stora krav på kommunens arbete med att anpassa verksamheterna efter denna förändring. Prognosen visar en större andel äldre och en kraftig minskning av andelen invånare i åldersgruppen 0-19 år.

En utmaning blir att omfördela ekonomiska resurser från verksamhet för yngre åldersgrupper till äldreomsorg. Enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) beräkningar kommer landets kommuner att ställas inför utmaningen att få behörig personal till sina verksamheter. Störst utmaning blir inom äldreomsorg vilket ska ställas i förhållande till förskola/grundskola som kommer att få vakanta tjänster som följd av den demografiska utvecklingen. För Färgelandas del blir utmaningen större än för riket avseende förskola och grundskola i och med att den demografiska förändringen är större i Färgelanda än i riket.

Enligt framtagna prognos kommer antalet invånare i Färgelanda kommun vara 5 895 år 2035, vilket innebär en minskning med 474 invånare i förhållande till år 2024.

Av nedanstående tabell framkommer att en stor förändring som har skett under 2000:talet är att födelseöverskottet och flyttnettot har blivit negativt och prognosen är att denna tendens fortsätter.

	1980	1990	2000	2023	2024	2035
Födda	79	82	65	45	54	49
Döda	98	88	82	85	85	83
Födelseöverskott	-19	-6	-17	-40	-31	-34
Inflyttade	349	394	253	355	355	368
Utflyttade	281	362	302	394	389	378
Flyttnetto	68	32	-49	-39	-34	-10
Folkökning	49	26	-66	-79	-65	-44
Folkmängd	7 373	7 580	7 020	6 434	6 369	5 895

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2024

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Kommunfullmäktige	2 829	235
Kommunstyrelsen	111 429	-15 367
Utbildningsnämnden	191 338	-14 840
Socialnämnden	187 712	-24 018
Totalt	493 308	-53 990

Som en viktig grund för MRP 2026-2029 blir att omhänderta den underliggande obalans som finns i redovisningen för 2024 års verksamhet, en obalans som kräver åtgärder i form av verksamhetsförändringar.

Kommunfullmäktige beslutade i december månad om övergripande åtgärder som behöver göras för att åtgärda 2024 års underskott. Dessa åtgärder har varit en viktig grund för arbetet med MRP 2026-2030 för att skapa en långsiktigt hållbar god ekonomi i Färgelanda kommun.

För att klara dessa åtgärder är det av stor vikt att ställa budget i förhållande till önskade verksamhets- och kvalitetsmål. Om inte uppställda mål kan uppnås med budgeterade medel måste målen ses över alternativt att öka budgetanslagen.

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Kommunens budgetarbete påverkas i hög grad av den statliga styrningen. I regeringens vår- och höstproposition framgår hur statliga beslut kommer att påverka kommunerna, och därmed Färgelanda kommuns budgetarbete.

Turbulent omvärld ger förlängd lågkonjunktur

Enligt SKR:s cirkulär 21:35.

- Återhämtningen avstannar, lågkonjunkturen blir mer utdragen.
- Svag arbetsmarknad i år och nästa år.
- Skatteunderlaget växer i genomsnittlig takt 2025–2026.

Våren 2025 har börjat minst sagt turbulent ur ett ekonomiskt perspektiv. Några av de risker som vi tidigare sett framför oss har realiserats, inte minst i form av en eskalerande global handelskonflikt. Hela den internationella ekonomiska spelplanen är plötsligt i gunning. Detta dämpar den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i vår omvärld i närtid. Den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid.

Turbulensen beror inte främst på de faktiska tullarna. Det beror snarare på den kraftigt förhöjda osäkerheten, vilken bland annat gett svallvågor in i de finansiella marknaderna globalt. Stora börsfall och ökad finansiell volatilitet påverkar hushållens tillgångar och framtidstro negativt. Trots en något expansiv finans- och penningpolitik i Sverige i år medför osäkerheten att hushållen blir mer avvaktande och den privata konsumtionen dämpas. Även företagen blir avvaktande, vilket dämpar investeringarna. Motverkande effekter är stora satsningar inom grön omställning och militär upprustning i Sverige och EU. Svagare aktivitet även i vår omvärld dämpar den svenska exporten i närtid. Utvecklingen vi nu ser leder sammantaget till en relativt svag BNP-tillväxt i år som tar bättre fart först nästa år.

En svagare konjunktur i år har en dämpande effekt även på sysselsättningen, dock inte lika stor som på produktionen. Bedömningen är att denna osäkerhet blir kortvarig och ebbar ut under 2025. Företagen väntas därför i stor utsträckning behålla sina anställda. Sysselsättningen, och arbetade timmar, ökar svagt i år men tar mer fart nästa år. Arbetslösheten bedöms stiga till 8,6 procent i år innan den vänder ner under 2026.

Inflationen har överraskat på uppåtsidan under inledningen av 2025 och kommer vara något över inflationsmålet på 2 procent i år. Men den svaga konjunkturen ger inget pristryck uppåt och vi bedömer att KPIF-inflationen (KPI-inflation med fast ränta) minskar till 1,8 procent nästa år. Det ger den samlade bedömningen att Riksbanken kommer att sänka styrräntan ytterligare i år för att mildra lågkonjunkturen.

Övergripande är den ekonomiska aktiviteten nedreviderad i år och nästa år, vilket bland annat noteras i en lägre BNP-tillväxt och en högre arbetslöshet (se tabell 2). Det beror främst på

försämrade förutsättningar globalt, höjda tullar och ökad osäkerhet. Nedan nämns några större orsaker till revidering.

SCB har publicerat en ny befolkningsframskrivning som visar en lägre tillväxt i den arbetsföra befolkningen. Detta får en negativ effekt på antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar jämfört med tidigare prognos. Arbetsmarknadsutfallen i AKU-statistiken för årets tre första månader har varit ovanligt volatila men bedömningen är att dessa pekar mot en högre arbetslöshet under inledningen av året.

Tabell 2. Revideringar av den makroekonomiska prognosen

Procentenheter

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP	0,4	-0,9	-0,3	0,7	0,3
Arbetade timmar	0,1	-0,4	-0,4	0,2	0,3
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	0,0	0,3	0,4	0,1	-0,1
Befolkning, 15-74 år	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	0,2	-0,2	-0,6	0,2	0,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Inflation, KPIF	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Inflation, KPI	0,0	0,2	-0,4	0,1	0,1
Inflation, KPI, juni	0,0	0,5	-0,8	0,1	0,1
Prisbasbelopp, tkr	0,0	0,0	0,3	-0,2	-0,1
Inkomstbasbelopp, tkr	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,0
Styrränta, värde vid årets slut, procent	0,00	-0,25	-0,25	-0,15	-0,15

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15-74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Budgetpropositionen

Den 15 april presenterade regeringen 2025 års ekonomiska vårproposition (2024/25:100) och Vårändringsbudget för 2025 (2024/25:99).

Vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2025-2027. När regeringen presenterar den ekonomiska vårpropositionen lämnar den samtidigt en ändringsbudget för det pågående budgetåret, Vårändringsbudget för 2025. Nedan sammanfattas några av förslagen.

- Inga tillkommande generella medel till kommuner och regioner.
- 4,3 miljarder kronor 2025 till förstärkning av ROT-avdraget (berör inte kommuner).
- 0,5 miljarder kronor 2025 till förstärkning av den specialiserade psykiatriska vården (berör regioner, inte kommuner).
- 0,3 miljarder kronor 2025 för ökad skolsäkerhet. Beslut om förslagen nedan fattas av riksdagen i juni 2025 enligt plan.

Däremot ingår förändring på vissa riktade statsbidrag men i en mindre omfattning och några av dessa är (beloppen avser anslaget till samtliga kommuner):

- Regeringen föreslår nya obligatoriska uppgifter för huvudmännen för att stärka skolsäkerheten

och tryggheten i landets skolor. Till detta avser man att tillskjuta 68 miljoner kronor årligen för finansiering. För 2025 föreslås 53 miljoner för resterande delen av året.

- Förstärkning av statsbidrag till skolsociala team med ytterligare 50 miljoner kronor under 2025.
- Till följd av den försämrade konjunkturen och negativa konsekvenser för arbetsmarknaden föreslår regeringen 200 miljoner kronor för att ge vuxna ökad tillgång till gymnasial yrkesutbildning på Komvux. Regeringen föreslår också 320 miljoner kronor för att förbättra möjligheterna till omställning och kompetenshöjning genom ökad tillgång till korta yrkeshögskoleutbildningar.
- Regeringen satsar 250 miljoner kronor för sommarjobb och jobb för ungdomar i kommuner med hög arbetslöshet. De kommuner som är aktuella för att ta del av medlen är de kommuner som under 2024 hade en arbetslöshet i nivå med, eller högre än, medianen för Sveriges kommuner.
- Regeringen föreslår att anslagen till utveckling av socialt arbete ska öka med 125 miljoner kronor. Av dessa medel ska 100 miljoner kronor avsättas för kostnader avseende placeringar inom barn- och ungdomsvården. Medlen är en förstärkning av de 400 miljoner kronor som avsattes i Budgetpropositionen för 2025.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2026 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 6 326 invånare år 2026 för att sjunka till 6 195 år 2029.
- Skattesatsen är 22,91 % för hela planperioden.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn tagen till demografiförändringar för berörda nämnder.
- Löneökningar för fast personal är kompenserad till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras på respektive verksamhet
- Färgelanda kommuns totala låneutrymme får under planperioden 2026-2029 uppgå till maximalt 100 mnkr. Färgelanda kommun har rätt att uppta lån för 70 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

3.3 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Resultat

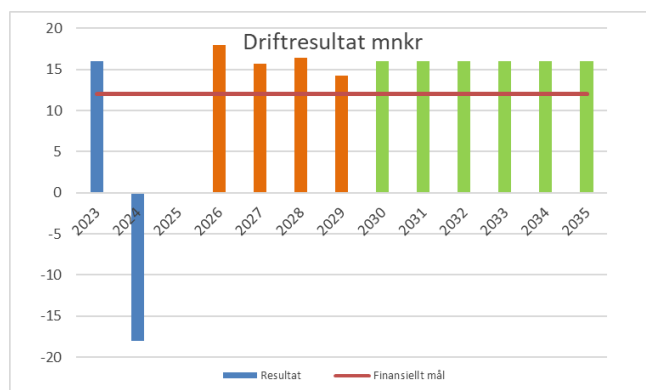
Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat i genomsnitt ska uppgå till minst 12 mnkr per år för perioden 2023-2035, är satt för att styra kommunens investeringsnivå för samma period. Det här innebär att årsresultaten kommer att variera mellan åren.

Utmaningen för planeringsperioden 2026-2029, men även perioden 2030-2035 som är kopplad till de finansiella målen, blir att anpassa verksamheten så att de finansiella målen uppnås för perioden 2023-2035. I denna budget aviseras att demografiska justeringar måste genomföras för utbildningsverksamheten med ytterligare 4 mnkr för åren 2030-2031 och för äldreomsorg med ytterligare 4 mnkr för samma period.

Utifrån budget och plan 2026–2029 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2035, kommer de finansiella målen för resultatet att uppnås vilket kommer att kräva ytterligare driftsänkningar. Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till maximalt 55 mnkr som genomsnitt (exklusive taxefinansierad verksamhet).

Med det finansiella målet att resultatet ska uppgå till 12 mnkr som genomsnitt omhändertas även 2024 års underskott på 17,5 mnkr vilket är ett krav utifrån kommunallagen.

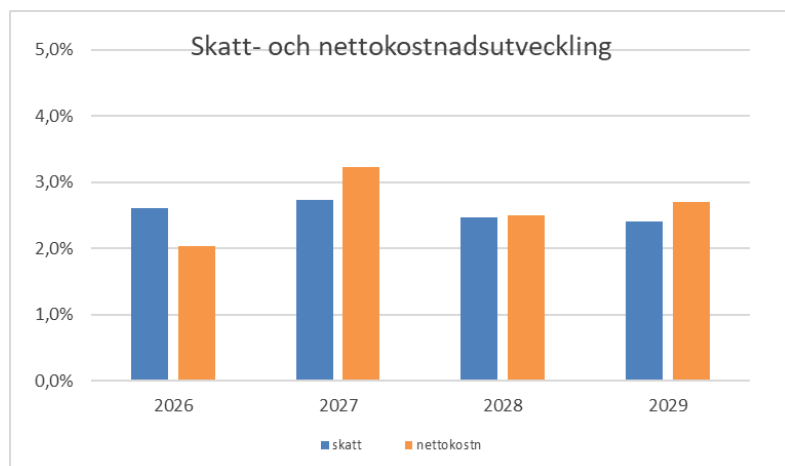

I underlaget för budget 2026 och plan 2027-2030 ingår en oförändrad skattesats med 22,91 procent.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka med mellan 2,4 och 2,7 procent per år under åren 2026-2029. Den varierande ökningstakten beror på befolknings- och skatteunderlagsökning. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att nettokostnaderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Följande diagram visar förändringen varje år av nettokostnaden respektive skatteintäkter.

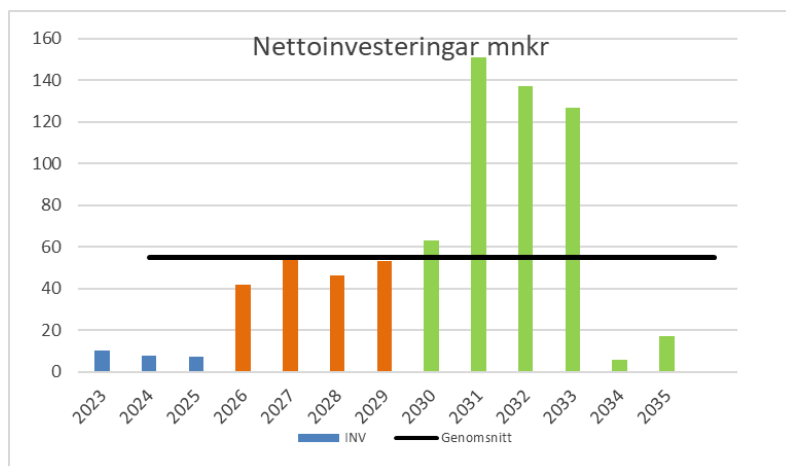
År 2026 ökar skatteintäkterna mer än nettokostnaderna, men från och med 2027 är ökningsnivå för nettokostnaderna högre än ökningstakten för skatteintäkterna. Det är viktigt att bevaka så att inte nettokostnaderna fortsätter att öka mer än skatteintäkterna åren därefter och nödvändigheten av att sänka nettodriftkostnaderna/höja skatten.

Investeringsnivån

Nedanstående diagram visar en genomsnittlig investeringsnivå på 55 mnkr för perioden 2023–2035 (exklusive investeringar för taxefinansierad verksamhet). Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Investeringsnivå för perioden 2023–2035 innebär att soliditeten för samma period kommer att uppgå till som genomsnitt 34 procent, vilket är i nivå med det finansiella målet.

Nedanstående diagram ger en bild av investeringsnivåerna fram till år 2035. De finansiella målen möjliggör en investeringsnivå på i genomsnitt 55 mnkr/år och i och med att investeringsnivån är högre under åren 2029-2033 måste investeringsnivån därefter ligga på en lägre nivå för att kommunens grundekonomi kan bibehållas på en godtagbar nivå. I denna beskrivning ingår investeringsobjekt som kommer att föregås av en förstudie vilket innebär att beloppen per år kan komma att ändras men den genomsnittliga nivån får inte överskrida 55 mnkr/år.

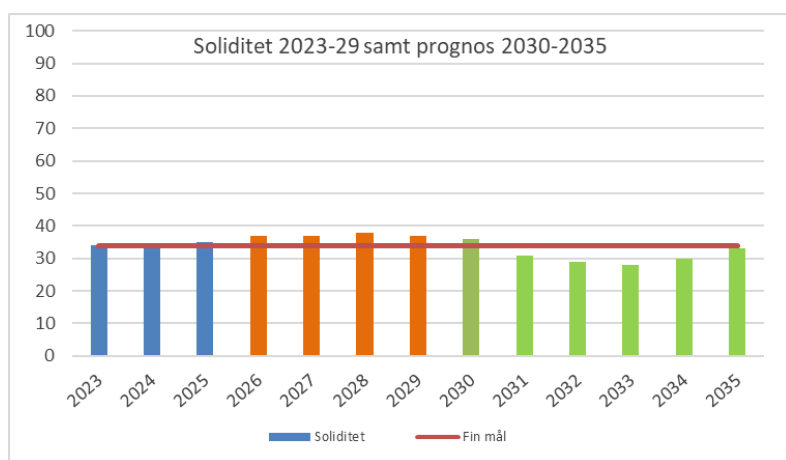
Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.

Det andra finansiella målet, att kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 34 procent per år exklusive pensionsåtaganden, uppnås för perioden 2023–2035 förutsatt att investeringsnivån under perioden inte ligger över 55 mnkr (exklusive taxefinansierade investeringar) per år i genomsnitt samt att resultatmålet 12 mnkr uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kommer kommunens lånebehov under perioden 2023–2029 att uppgå till cirka 70 mnkr och den totala låneskulden beräknas till ca 100 mnkr per 2029-12-31. Lånebehovet är en följd av investeringsnivåerna och utgör inget problem så länge de finansiella målen uppnås.

Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. För Färgelanda kommun ligger kassalikviditeten under hela perioden högt speciellt om man även räknar in den outnyttjade checkräkningskrediten på upptill 12 mnkr, en kassalikviditet på 50-80% är tillräcklig för kommunen. Kommunen har därmed en god likviditet, och har dessutom bra möjligheter att förstärka den ytterligare om det skulle behövas.

Finansiell risk

Kommunen har en låg skuldsättning om inte leasingsskulden för äldreboendet Håvesten beaktas men med denna leasingsskuld är låneskulden hög. De lån som finns i dag är bundna på olika ränteförfall och därmed bedöms ränterisken som låg.

Kommande investeringar kommer att kräva nyupplåning vilket är möjligt att göra under förutsättning att de finansiella målen uppnås. Även om nya lån upptas de kommande åren innebär detta i kombination med den outnyttjade checkräkningskrediten att den finansiella risken är hanterbar.

Pensionsåtagande

Pensionskostnaden beräknas till 33 mnkr per år 2026 till 2029. Den totala pensionsskulden beräknas minska från 139 mnkr år 2025 till 121 mnkr år 2029. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2026–2029 kommer att sjunka med ca 220 personer enligt kommunens befolkningsprognos.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader, vilket innebär att de i budget och plan ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

MRP 2026-2029 samt scenariot för perioden 2030-2035 baseras på de finansiella målen vilket innebär att balanskravet uppnås för åren 2026-2035.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet måste förbättras utifrån de resultat som redovisades i bokslut 2024. MRP 2026-2029 ger förutsättningar för en god ekonomisk hushållning förutsatt att de finansiella målen uppfylls men kräver även en löpande dialog mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Efter en översyn av de i budgeten ingående verksamhetsmålen finns även förutsättningar för ett effektivt arbete med uppföljning av målen.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Färgelanda kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2023-2035 uppfylla de finansiella mål som är antagna för Färgelanda kommun. Detta innebär i sin tur att kommunen under dessa år också beräknas uppfylla balanskravet.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, volymtillväxt samt kvalitetsnivåer inom verksamheterna.

Denna budget, som avser planeringsperioden 2026-2029, anger en tydlig och nödvändig inriktning för att anpassa kommunens driftkostnader efter tillgängliga ekonomiska resurser. I denna budget aviseras att demografiska justeringar måste genomföras för utbildningsverksamheten med ytterligare 4 mnkr för åren 2030-2031 och för äldreomsorg med ytterligare 4 mnkr för samma period. Det är nödvändigt att senast år 2029 påbörja arbetet med att ytterligare anpassa driftkostnaderna så att de bättre är i samklang med de tekniska ramarna enligt prispallsmodellen och därmed skatteutjämnningssystemet.

4 Budget 2026-2029

4.1 Övergripande effekt av "MRP 2026-2029" samt "inriktning 2030-2035"

Utbildningsnämnden

Förskolor

- Utgångspunkt: Förskolor på de tre orterna
Centrum

Här ska möjligheterna att bygga ut i Håvesten utredas. Denna förskola är geografiskt bra placerad och har idag en ekonomiskt effektiv verksamhet. En utbyggnad skulle innebära en lägre kostnad än att bygga en helt ny förskola. Det innebär också att Kyrkvägens förskola (två avdelningar) kan lämnas om Håvesten utökas.

Ödeborg

Här ska förstudie för ombyggnation av Ödeborgs skola inledas i syfte att inrymma både förskola och skola. Förstudien får utvisa vilken kapacitet som kommer att behövas för förskolan.

Högsäter

Här planeras underhåll av befintliga lokaler enligt underhållsplan. Utifrån nuvarande prognos bedöms fyra avdelningar var tillräcklig volym. Vid ökad efterfrågan kan lokaler i skolan nyttjas.

Grundskolor inklusive anpassad grundskola

- Utgångspunkt: Skolor på de tre orterna
Ödeborg

Här ska förstudie för ombyggnation av Ödeborgs skola inledas i syfte att inrymma både förskola och lågstadieskola. Det innebär en verksamhet för barn mellan 1 och 10 år inklusive fritidshem. Under renoveringstiden får verksamheten förläggas till andra skolor. Förstudien får visa vilka specialsalar som behöver finnas.

Högsäter

Underhåll av befintliga lokaler enligt underhållsplan.

Centrum

Här ska förstudie för en F-9 verksamhet inklusive anpassad grundskola inledas i syfte att skapa en sammanhållen verksamhet på Valboområdet. Under ombyggnationen behöver eleverna placeras vid andra enheter. När ombyggnationen är helt klar kan Höjdensskolan lämnas.

Sammanfattning av detta budgetförslag

- Förskolor i de tre orterna
- Skolor i de tre orterna
- Samlad F-9 verksamhet i centrum i Valboområdet

Verksamheten i centrum ska lokaliseras till Valboområdet. Det innebär att elever behöver placeras i andra skolor under ombyggnationen. Det kräver att övriga skollokaler har kapacitet och förutsättningar att ta emot ett ökat antal elever under byggtiden. Renoveringar behöver ske av de skolorna (främst Högsäter och Ödeborg) både i syfte att kunna ta emot elever från Valboområdet samt driva permanent verksamhet.

Fördelen är att verksamheten ska bedrivas på ett område där det redan idag bedrivs skola. Det innebär alltså att det inte uppstår tomma lokaler och detaljplanen visar redan på skolverksamhet.

Ytterligare en fördel är att när byggprocessen sker successivt kan förändrade förutsättningar få påverkan på de olika etapperna, det vill säga om elevantalet förändras markant jämfört med prognos så kan förändringar göras för att anpassa lokaler till behov.

Nackdelen är att driftskostnaden blir högre ju fler enheter som ska finnas i kommunen. Små enheter är mer sårbara verksamhetsmässigt och kvaliteten och arbetsmiljön kan påverkas. Det kan också finnas svårigheter att rekrytera personal med rätt behörighet till en liten enhet.

Förstudier får utvisa hur specialsalar, kost m.m. ska hanteras.

Socialnämnden

För att möta framtidens demografiska utmaningar, där en åldrande befolkning ställer ökade krav på kommunens omsorgstjänster ser förvaltningen en stor fördel med att det skapas ett trygghetsboende i Färgelanda tätort. Ett trygghetsboende skulle kunna senare lägga behovet av att flytta till särskilt boende.

En förstudie gällande Lillågårdens utformning bör ske skyndsamt där det även klargörs om lokalerna även fortsättningsvis ska innehålla korttidsverksamheten. I förstudien ska det också belysa hur minskningen med ca 23 % särskilda boendeplatser genom avvecklingen av Lillågårdens särskilda boende till 2027.

En risk som förvaltningen ser är att det även fortsättningsvis kommer att bedrivas äldreomsorg i tre hus vilket riskerar att ge fördyrade kostnader och att samlokaliseringseffekter uteblir.

Vidare ser förvaltningen ett stort behov av en om- och tillbyggnation av det befintliga LSS-boendet vid Soläng. Genom att investera i en sådan utbyggnad kan vi i större utsträckning möta efterfrågan på insatser inom kommunen och därmed minska behovet av externa placeringar, vilket innebär både en ekonomisk besparing och en kvalitetsförbättring för individen. Att kunna erbjuda insatser inom den egna kommunen stärker också den sociala sammanhållningen och ger brukarna en tryggare och mer sammanhållen livssituation.

4.2 Övergripande driftbudget 2026 med plan 2027-2029

DRIFTBUDGET (Tkr)

	BUDGET 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Fullmäktige	1 277	1 292	1 327	1 362	1 399
Revision	603	711	728	745	763
Överförmyndare	861	1 013	1 037	1 062	1 087
Valnämnd	0	300	0	0	0
Bygg-och trafiknämnd	113	81	85	88	91
Kommunstyrelsen	87 572	89 231	95 416	98 854	96 701
Utbildningsnämnden	198 363	202 640	206 698	212 032	219 367
Socialnämnden	180 542	193 294	199 784	204 426	211 021
TOTALT NÄMNDER	469 331	488 563	505 076	518 570	530 429
FINANSFÖRVALTNING	-481 491	-506 552	-520 791	-534 927	-544 697
ÅRETS RESULTAT	12 160	17 990	15 715	16 357	14 268

Förändringar under planperioden 2026-2029

Sammanfattning av förändringar för respektive år i förhållande till år 2025 (tkr).

	2026	2027	2028	2029
<u>Kommunfullmäktige</u>				
• Justering teknisk ram *				
• Effektivisering	-33	-33	-33	-33
• Övrigt	540	240	240	240
<u>Kommunstyrelsen</u>				
• Justering teknisk ram *	3 189	2 415	2 913	147
• Effektivisering	-6 165	-8 940	-10 940	-12 440
• Övrigt	2 885	2 065	1 815	-185
<u>Utbildningsnämnden</u>				
• Justering teknisk ram *	3 412	1 350	1 372	1 835

• Effektivisering	-13 366	-14 028	-16 028	-16 028
• Övrigt	650	1 850	1 850	1 850
<u>Socialnämnden</u>				
• Justering teknisk ram *	5 663	7 132	9 014	10 224
• Effektivisering	-3 580	-3 855	-6 005	-6 145
• Övrigt				
Total effektivisering i förhållande till budget 2025	-23 144	-23 144	-25 144	-25 144
Totalt övrigt	4 075	4 455	4 205	2 205

* = Demografi, pris- och lönejustering

4.2.1 2026-2029 års uppdrag till nämnderna

Nämnd Tkr	Budget 2025	Förändring demografi, pris och avtal	Effektiviseringar	PRIO politiska beslut	Ramjustering	Budget 2026
KF	2 854	36	-33	540		3 397
Kommunstyrelse	87 572	3 189	-6 165	2 885	1 750	89 231
Utbildningsnämnd	198 363	3 412	-13 366		14 231	202 640
Socialnämnd	180 542	5 663	-3 580		10 669	193 294
Total	469 331	12 300	-23 144	3 425	26 650	488 562

Ovanstående sammanställning visar hur 2025 års budgetram har förändrats fram till budget 2026. Kolumnen "politiska beslut" kommenteras nedan. Kolumnen "Ramjustering" visar vilket belopp som verksamheten har blivit kompenserad för utifrån prognos för 2025 års verksamhet. Det är denna del av ramarna som på sikt måste minska ytterligare för att anpassa kostnaderna till skatteintäkterna. Kolumnen "effektiviseringar" är de åtgärder som har sänkt kolumnen "Ramjustering" i budget 2026.

Politiska uppdrag 2026-2029

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska under kommande år lägga fokus på att stödja nämnderna utefter deras behov.

Genom att samla all fastighetsförvaltning i en aktör så finns vinster att hämta inte minst på styrning och tjänstemannasidan, kommunstyrelsen ska snarast möjligt tillsätta en sådan utredning.

Styrelsen ska fortsatt jobba aktivt med att utveckla och stimulera utvecklingen av digitala system och arbetssätt för att på sikt ersätta humana resurser i kommunen. Om det ska ske i Dalandssamverkan eller annan konstellation får det fortsatta arbetet utvisa.

Förvaltningen ska hela tiden sträva åt att ha ett högt effektivitets tänk gällande processer samt lokalutnyttjande för att uppnå fullmäktiges prioriterade inriktning.

Styrelsen ska särskilt lägga fokus med ett investeringsanslag på våra badplatser och ställplatser för husbilar och liknande för att skapa trevliga miljöer för våra medborgare samt locka trevliga besökare till vår kommun och värna vårt näringsliv.

Vid renovering och nybyggnation ska klassisk arkitektur premieras gentemot progressiv modernistisk arkitektur. ”Inga Sosselådor”

Centralisering av förvaltningsverksamheten ska prioriteras högt för att frigöra medel till kärnverksamheten.

Styrelsen ska lägga fokus på kärnverksamheten. Vid prioriteringar i föreningsstödet ska stöd till barn och unga prioriteras samt föreningar som värnar den svenska kulturen och kulturarvet. Möjlighet till krav i stödet ska införas.

Tryggheten ska vara en hög prioritet. Kameror och trygghetsvårdlösning ska utredas, dessa ska kunna röra sig både i kommunens verksamhet och ute bland allmänheten.

För att skapa bra förutsättningar för kommunen ska man arbeta långsiktigt med att locka fler företag till Färgelanda. Genom att bedriva en aktiv affärsverksamhet ska man skapa förutsättningar för byggande både företagsetableringar samt nya boendemiljöer. Samt temporära kostnader under kommunens omställning.

Vi behöver ha en mer säsongsbaserad matsedel för att få en bra ekonomi. Vi ser att det behövs en matsedel i skolorna som gör det mer attraktivt för att alla barn ska äta. Svensk husmanskost ska premieras.

Styrelsen ska även ta fram en ny styrmodell för kommunen som är bättre anpassad för organisationen med nämnder och egna förvaltningar. Dessutom ska man genomföra en nollbasorganisering i samband med framttagandet. Detta arbete ska göras inför kommande mandatperiod.

Styrelsen ska även ta fram nya ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Allmännyttan ska finnas representerad i de tre största tätorterna och ha ett sådant bestånd så att vakansgraden ska vara obefintlig. Styrelsen ska se till så detta efterlevs via ägardirektiv.

Styrelsen ska bedriva en positiv personalpolitik för att uppnå prioriteringar, exempelvis så krav på det svenska språket ställas vid anställning.

Styrelsen ska avveckla Ami och jobba mer mot civilsamhället och näringslivet

Uppdrag påbörja detaljplaneförändring Valbo skolan

Styrelsen ska tillse så att all konkurrerande verksamhet som bedrivs gentemot näringslivet avvecklas. Samt skapa ett mer cirkulärt upphandlingsklimat.

Under 2026 ska styrelsen genomföra en utredning för att se om överflyttning av ansvaret för snöröjningen har varit kostnadseffektiv. Beroende på utfall så ska vi räkna på en skattesänkning inför 2027.

För att uppnå prioritering om en familjevänlig kommun ska planer tas fram till 2035 för Hundra nya tomter.

Utbildningsnämnden

Skolan i Färgelanda ska präglas av kvalitet, ordning och kunskapsfokus. Vi ser behov av att det skall finnas skolor i både södra och norra kommundelen. Då skolorna är i behov av renovering av både inne och utemiljöer så ser vi detta som en hög prioritet för nämnden att jobba med.

För att stärka tryggheten på våra skolor så ska nämnden jobba med åtgärder för att öka tryggheten både fysiskt och psykiskt.

Ödeborg är en viktig del av kommunen för att locka nya barnfamiljer och det är av väsentlig betydelse att det finns 1-10 års verksamhet för att uppfylla vår prioritering om familjevänlig kommun.

Norra delen av kommunen är en geografiskt stor yta som vi också ser är av betydande vikt för kommunen. Det finns idag en kommunal samt en friskola. Den kommunala skolan är idag i så gott skick att vi ser möjligheten att vänta med betydande investeringar då denna skola och förskola har fått betydande investeringar under gångna åren. I centralorten Färgelanda finns idag tre skolor. Då barnen minskar i antal under kommande mandatperiod så avsätter vi investeringsmedel för att bygga en ny alternativt renovera på Lilla Valbo för att kunna gå till två skolor i tätorten. Håvesten är en fin förskola i tätorten och den behöver naturligtvis renoveras och utvecklas efter behov.

Pedagogisk omsorg är en viktig del för att skapa alternativ för barnen i kommunen. Denna verksamhet ska fortsatt värnas.

Förtydligande uppdrag till nämnden:

- Organisera verksamheten så att man snarast möjligt kan påbörja renovering/nybyggnation på lilla Valbo. För att kunna gå från tre skolor i tätorten till två i fas med barnafödandet.
- Påbörja renovering i Ödeborg.
- Satsa särskilt på utemiljö på våra förskolor och grundskolor ink, anpassad enligt beviljade investeringsmedel.
- Se över möjligheten att kunna bedriva musikskola samt andra fritidsaktiviteter för barn exempelvis ”motorgård”. Musikskolans verksamhet ska starta upp hösten 2026
- Vuxenutbildningen ska bedrivas utefter behov på arbetsmarknaden.
- Modersmålsundervisning ska bedrivas så effektivt som lagen tillåter.

Socialnämnden

Äldreomsorgen i Färgelanda ska vara av den bästa kvaliteten och ska bedrivas på ett sådant sätt så att det finns möjlighet till demensvård och annan adekvat omsorg som behövs för individen. Kraven från den åldrande befolkningen kommer att öka, därav ser vi behov av att införa fler alternativ i äldreomsorgen som behövs utöver hemtjänst och särskilt boende. Kommunens särskilda boenden som finns idag är av åldrande karaktär. Vid renovering/utbyggnad eller nybyggnation ska det fortfarande finnas äldreomsorg i norra och södra delen av kommunen så länge behovet finns.

Vi ser att investeringsmedel ska beviljas för att kunna genomföra en ombyggnation samt utbyggnation av Lillågården till ett seniorcenter för att stärka valfriheten och de framtida behoven i äldreomsorgen.

Personalen ska ha hög prioritet när man bedriver verksamheten samt att språkkrav ska införas vid samtliga nyanställningar.

Socialtjänsten ska bedriva sin verksamhet så att den stämmer överens med beprövad erfarenhet och gällande lagstiftning. Hemmaplanslösningar ska prioriteras inom nämndens alla områden då det är ekonomiskt fördelaktigt. Färgelanda sticker ut med sitt höga försörjningsstöd. Detta är en fråga som ska vara en stor prioritet för nämnden. Nämnden ska arbeta löpande och nytänkande för att öka effektiviteten.

För att trygga kompetensförsörjningen så ska nämnden jobba med att skapa bra förutsättningar för sin personal och öka självbestämmandet för personalen.

Förändrade driftamar 2026-2029

- Kommunfullmäktiges ram utökas 2026 med 300 tkr som följd av valår. Revisionens ram utökas med 100 tkr och anslag till överförmyndarverksamhet utökas med 140 tkr.
- Kommunstyrelsens ram justeras år 2026 med totalt -6 165 tkr vilket ökar till -12 440 tkr år 2029. Detta beror på flera faktorer:
 - Personalminskningar inom kommunledningskontoret avseende lednings- och stödfunktioner.
 - Översyn och reducering avseende övergripande system/förvaltningsstöd som en följd av IT-samverkan
 - Översyn och uppsägning av system och avtal inom kommunledningskontoret
 - Anslag till räddningstjänsten höjdes i budget 2025 och denna höjning kan nu tas bort (-3,0 mnkr).
 - En utredning ska göras under 2026 för att Valbohem AB och Kommunstyrelsens sektor Samhällsutveckling slås samman. Målsättningen ska vara att minska den gemensamma kostnaden med 3-4 mnkr. (sänkt driftbudget med -1,0 mnkr 2027 som ökar till -3 mnkr 2029)
 - Skogsförsäljning ska ske med minst 0,5 mnkr/år fr om 2026
 - AMI upphör 2026 (-1,9 mnkr 2026 som ökar till -3,6 mnkr 2027)
 - Anslag för KS ofördelade under KS politisk verksamhet sänks med 750 tkr till totalt 1 550 tkr.
 - 1,0 mnkr avsätts ur KS förfogandepost för förenings samt aktivitetsstöd för att möta individer i utanförskap, vägföreningar ska med omfattas. Kompensation för avveckling AMI.
- Kommunstyrelsens ram justeras år 2026 med totalt + 2 885 tkr vilket sjunker till -185 tkr år 2029 som följd av följande faktorer:

- En tillfällig kostnadsökning år 2026 avseende räddningstjänst Fyrbodol (0,3 mnkr).
 - Fr om år 2026 är det tillfört 3 mnkr per år för kostnader i samband med avyttring av lokaler. Om t ex en skola ska avyttras (säljas eller rivas) innebär det eventuellt kostnader för avskrivning av bokfört värde och ev rivningskostnader.
 - I samband med förväntat förändringsarbete avseende primärt fastighets- och lokalhanteringen, tillförs en funktion som utredare/strategisk partnering (1,0 mnkr) för att möjliggöra önskade omdaning och i syfte att minska konsultberoende.
 - För att kunna nå en acceptabel nivå i lokalförsörjningsarbetet prioriteras en funktion som lokalförsljningsstrateg (0,8 mnkr). En sådan funktion kan vara den som leder lokalförsörjningsarbetet på en övergripande nivå utifrån lokalförsörjningsplanen och håller denna plan uppdaterad.
 - Näringslivsstrateg samt näringsinsatser 0,25 mnkr fr om 2026
 - Översiktsplan 0,25 mnkr år 2026 och 2027.
 - Slopä simskoleavgift (ökad kostnad 15 tkr år 2026)
 - Utökat anslag för utsmyckning av parker mm (0,25 mnkr)
 - Kommunen står inför flera utmaningar. Att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare kräver nytänkande och nya lösningar. Ekonomiska begränsningar innebär att kommunerna måste balansera resurser samtidigt som de upprätthåller kvaliteten på tjänster. Digitalisering är nödvändig för att effektivisera arbetet och möta medborgarnas förväntningar. Dessutom måste kommunerna följa globala trender och förändringar för att kunna planera långsiktigt och skapa hållbara lösningar som är ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara.
I arbetet med gemensam IT-organisation i Dalsland kommer det att förekomma puckelkostnader. Dessa puckelkostnader kan handla om externa resurser för att slå samman IT-miljöerna, införande av t ex Digital post (olika initiativ som kommer genom "Handslaget för välfärd/SKR"). Utökad kostnad med 1,5 mnkr för åren 2026-2028.
 - Anpassning av budgeterad nivå för kommunens IT-verksamhet. Tidigare år har denna verksamhet gått med underskott och därav en anpassning av budgeten med 1,0 mnkr till den nivå som tidigare har redovisats.
- Utbildningsnämndens ram justeras år 2026 med totalt –13 366 tkr (ökar till 26 mnkr år 2031 och till 30 mnkr år 2032). Detta beror på flera faktorer:
Utbildningsnämnden har för perioden identifierat ett antal åtgärdsområden i syfte att effektivisera verksamheterna utifrån ett ekonomiskt perspektiv. En ekonomisk helårseffekt uppnås först år 2026 förutsatt att intentionerna lyckas.
Med hänsyn till demografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar behöver en omställning av organisationen av verksamheterna säkerställas. Gruppstorlekarna behöver förändras för att skapa ekonomiska förutsättningar för verksamheterna. Detta påverkar i sin tur möjligheterna för rektorerna att driva verksamheter där förutsättningarna att nå målen ökar. En god arbetsmiljö behöver säkerställas både för barn, elever och personal. Stödverksamheterna samt flera pedagoger har delade tjänster mellan enheterna vilket upplevs ineffektivt och negativt ur ett arbetsmiljöperspektiv.

- Uppsägning av tjänster i förskola till följd av minskad volym - verkställs under hösten 2025 (5,3 mnkr).
 - Uppsägning av modul förskola - verkställs under hösten 2025 (0,6 mnkr).
 - Avslut av visstidstjänster där förutsättningar finns att lösa bemanningen på annat sätt eller där behovet upphört (1,1 mnkr).
 - Övertalighetsprocess - exempelvis upphörande av tjänster där behörigheter finns bland personal och förändrad tjänstgöring medför att vakanser inte behöver tillsättas (0,5 mnkr)
 - Verkställa beslut om organisation av fritidshemsverksamhet vid Valbo 4-6 och Höjdensskolan F-3 med innebörd att fritidshemsverksamhet erbjuds vid Höjdensskolan F-3 även för elever vid Valbo 4-6 (0,7 mnkr).
 - Utökat införande av B-form, det vill säga sammanslagning av grupper av elever från olika årskurser i syfte att skapa större klasser vilket innebär en effektivisering av personalresurser (1,2 mnkr).
 - Avsluta tjänst inom modersmål på grund av bristande underlag (0,3 mnkr).
 - Effektivisera administrativa processer och rutiner genom nya arbetssätt och arbetsformer (0,1 mnkr).
 - Beredning av nämndens beslut från november 2024 i syfte att utreda möjligheten att inför läsåret 2025/2026 flytta mellanstadiet från Ödeborg F-6 till Valbo 4-6. Detta innebär ökade gruppstorlekar på Valbo 4-6 samtidigt som organisationen på Ödeborg behöver effektiviseras utifrån elevantal (3,7 mnkr).
 - Minskad kostnad som följd av demografisk utveckling (2 mnkr fr om 2028)
 - Musikskolan startas upp 2026 (650 tkr år 2026 som ökar till 1850 tkr år 2027)
- Socialnämndens ram justeras år 2026 med totalt –3 580 tkr vilket ökar till –8 145 tkr år 2029. Detta beror på flera faktorer:
- Socialnämnden har för perioden identifierat ett antal åtgärdsområden i syfte att effektivisera verksamheterna utifrån ett ekonomiskt perspektiv. En ekonomisk helårseffekt uppnås först år 2026 förutsatt att intentionerna lyckas.
- Övertidsersättningar: Sektorn ser att övertidsersättningarna ökat och behöver reduceras. Nya arbetsmetoder och kartläggning över bemanningsbehov samt scheman behöver göras (1,4 mnkr som ökar till 2,0 mnkr).
 - Köpta LSS-platser: Förvaltningen kommer arbeta aktivt för att möjliggöra hemtag av idag köpt plats inom LSS (1,2 mnkr).
 - Översyn av fordonsflotta (0,1 mnkr).
 - Inhyrd personal: Förvaltningen har sedan ett antal år ett visst beroende av konsulter i olika omfattning. En omställning är nödvändigt, tillika igångsatt, för att få en bredare kompetensbas i kommunens egen regi, vilket samtidigt behöver leda till lägre kostnader och ett minskat beroende av inhyrda konsulter och personal (0,5 mnkr).
 - Socialpsykiatri: I dagsläget ett antal köpta platser som är mer eller mindre statiska. Framåt ser förvaltningen att hemtag av idag köpt plats kan vara möjlig (0,4 mnkr).

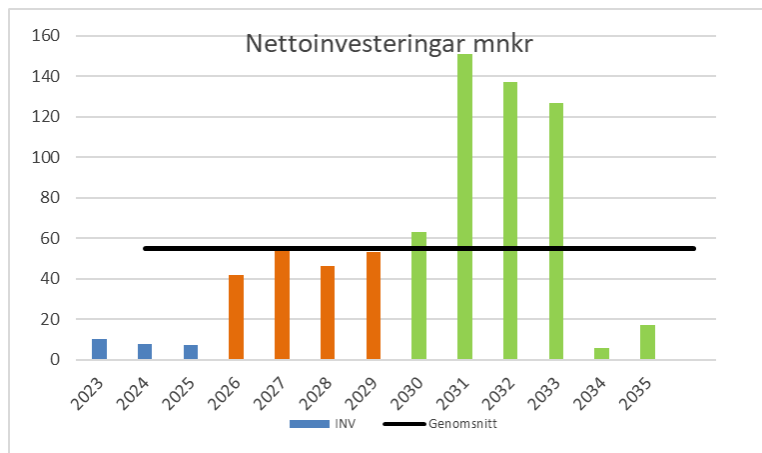
- Nya Socialtjänstlagen (SoL) som införs 1 juli 2025 kommer att påverka Socialnämndens verksamheter. Enligt nu gällande uppfattning kommer lagen vid ikraftträdandet ställa långtgående krav på insatser i ett tidigt skede och ett mer personcentrerat förhållningssätt, något som gäller samtliga verksamheter i sektorn. Detta görs inom befintlig ram.
- Lillågården anpassas till ett trygghetsboende som är tillgängligt 2028 vilket minskar driftkostnaderna (-2 mnkr fr om 2028)

4.3 Investeringar

4.3.1 Sammanfattande beskrivning

Investeringsnivåerna för perioden 2026-2029 är på en nivå, som tillsammans med planeringsperioden för åren 2030-2035, är möjliga att genomföra utifrån antagna finansiella mål. I samband med att MRP 2026-2029 antas av kommunfullmäktige, är dessa år direkt styrande för det långsiktiga arbetet. Åren 2030-2035 är mer osäkra i och med att de ligger längre fram i tiden men ytterst viktiga för planeringen i och med att det tar mellan 5-7 år att genomföra större investeringar i skolor mm.

Den genomsnittliga investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till 55 mnkr/år.

Nämnd/styrelse, tkr	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028	Investerings-budget 2029
Kommunstyrelse	40 380	53 330	44 885	51 870
-varav fastighetsinvesteringar	31 700	48 000	41 000	49 500
-varav grundram	4 180	5 330	3 885	2 370
-varav taxefinansierad	4 500			
Utbildningsnämnd, grundram	850	850	850	850
Socialnämnd, grundram	600	600	600	600
Summa årliga investeringar	41 830	54 780	46 335	53 320

Investeringsplaneringen med 10 års perspektiv kommer under kommande års budgetarbete med MRP

vara av ytterst stor vikt för att säkerställa genomförandet och arbetet med god ekonomisk hushållning.

För att säkerställa att nya investeringar görs vid rätt tidpunkt och på rätt plats, ska varje investering vara resultat av ett väl planlagt utredningsarbete (benämns förstudie), där berörda förvaltningar bidrar med sina perspektiv.

Den del i nedanstående tabell som benämns ”fastighetsinvesteringar” är investeringarna markerade med bokstäverna F, G, T samt O och har följande innebär:

Titel	Bokstav/färg	Beskrivning
Förstudie	F	Innan slutligt beslut sker om en investering ska göras krävs en förstudie. Förstudien ska ge svar på målbilden för investeringen, investeringens storlek och dess drifteffekter. Förstudien ska samla in information, åsikter och bedömningar i samråd med berörda verksamheter och förvaltningar.
Genomförande	G	Markerar tidsperioden för att genomföra byggnationen.
Tillträde	T	Markerar när lokalen/anläggningen är tillgänglig för verksamheten.
Omstrukturering	O	Där befintlig verksamhet kommer att avvecklas, eller redan är avvecklad, behöver det genomföras en utredning om lämpligt fortsatt förfarande för fastigheten. Det behöver utredas om byggnaden är lämplig att användas för annat ändamål än tidigare verksamhet, om byggnadens tekniska status tillåter det. Det finns även behov av att utreda om försäljning av fastigheten är ett lämpligt alternativ.

Kategori	Projektnummer	Objekt	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1. Förskolor	Projekt 1.1	Kyrkvägens förskola							O				
	Projekt 1.2	Håvestens förskola					F	O	T				
	Projekt 1.3	Högsäters förskola	F	T									
	Projekt 1.4	Ödeborgs förskola			O								
	Projekt 1.5	Ödeborgs förskola modul	O										
	Projekt 1.6	Stigens förskola		O									
	Projekt 1.7	Höjdens förskola		O									
	Projekt 1.8	Håvestens fsk tillbyggnad				F	F	G	G	T			
	Projekt 1.9	1920 skola Ödeborg renovering	F	G	T								
	Projekt 2.0	Ödeborgs skola 1980 till fsk	F	G	T								
2. Grundskolor	Projekt 2.1	Höjdens skola F-3							O				
	Projekt 2.2	Högsäter skola F-6	F	G	T								
	Projekt 2.3	Ödeborgs skola F-6	O										
	Projekt 2.4	Ödeborgs skola 1997 F-3	F	G	T								
	Projekt 2.5	Sporhall						F	G	T			
	Projekt 2.6	NY SKOLA f-6			F	F	G	G	T				
	Projekt 2.7	Valboskolan 4-9							O				
	Projekt 2.8	NY SKOLA 7-9			F			F	G	G	T		
3. Särskilt boende	Projekt 3.1	Lillgårdens		F	F	G	G	G	T				
	Projekt 3.2	Solgårdens											O
	Projekt 3.3	Håvestensgårdens									O		
	Projekt 3.4	Furåsen											
4. LSS-Boende	Projekt 4.1	Nytt SÄBO		F		F			G	G	T		
	Projekt 4.2	Soläng		F	G	T							
	Projekt 4.3	Hedekasvägen (Regnbågen)											
	Projekt 4.4	Renvägen 11											
5. Förvaltningslokaler	Projekt 5.1	Soläng tillbyggnad		F	G	T							
	Projekt 5.2	Kommunhuset											
	Projekt 5.3	Centrumhuset											
	Projekt 5.4	Kyrkskolan							O				
6. Brandstationer	Projekt 6.1	Nytt kommunhus										F	G
	Projekt 6.2	Färgelanda brandstation											
		Högsäter brandstation											

Förstudien ska belysa ekonomiska, kvalitativa aspekter samt lokalisering. Efter att förstudien har utförts ska den antas av kommunstyrelsen och därefter kan investeringen påbörjas.

Investeringsnivåerna för perioden 2026-2029 är på en nivå, som tillsammans med planeringsperioden

för åren 2030-2035, är möjliga att genomföra utifrån antagna finansiella mål.

Den genomsnittliga investeringsnivån för åren 2023-2035 uppgår till 55 mnkr/år.

4.3.2 Kommentarer till investeringsplanen exkl fastighetsinvesteringar

- Kommunstyrelsen:
 - Grundram: Maskiner och arbetsredskap som (0,6 mnkr/år) för kommunens skötsel behöver förnyas då den befintliga utrustningen är gammal och årligen genererar reparationskostnader. Avsaknad av adekvat utrustning skulle innebära att externa tjänsteleverantörer behöver anlitas vilket ger högre driftkostnader.
 - Grundram: Köksutrustningen (0,8 –0,6 mnkr per år under perioden) som finns i våra kök genererar service- och reparationskostnader samt vissa kök har bristande ergonomiska förutsättningar. För att minska kostnaderna finns det behov av att förnya utrustningen.
 - Grundram: Kommunövergripande IT-investeringar (år 2026 1,5 mnkr, år 2027 1,0 mnkr, år 2028 2,0 mnkr)
 - Utifrån nya lagkrav i renhållnings lagstiftningen från och med 2027 krävs det en investering i kärl med två fack och påhängningskärl (4,5 mnkr år 2026).
 - Investeringsanslag (3,5 mnkr/år) för befintliga lokaler fram till dess att de omstruktureras i enlighet med investeringsplanen.
 - Investeringsanslag (0,5 mnkr år 2026 och 2027) avseende bad och friluftsverksamhet
- Utbildningsnämnden:
 - Grundinvesteringar för verksamheten
- Socialnämnden:
 - Grundinvesteringar för verksamheten

4.3.3 Kommentarer till investeringsplanen för fastighetsinvesteringar

- Övergripande Investeringar
 - Stora investeringar genererar stora kapitalkostnader vilket måste beaktas då kommunens totala ekonomi hanteras. Detta är av yttersta vikt att det följs och läggs stor vikt på vid varje förstudie.
- Kommunstyrelsen:
 - Idag har kommunen handläggarpersonal och liknande i kommunhuset, Centrumhuset och Furåsen. I Furåsen inryms även kommunens utbildnings- och sessionssal. Alla lokalerna är bristfälliga. Kommunhuset och Furåsen är gamla och har eftersatt underhåll samt en låg funktionalitet, vilken behöver åtgärdas. Centrumhuset är betydligt nyare och är tekniskt fungerande, men brister i ändamålsenlighet då den till exempel saknar en reception för en trygg och säker offentlig arbetsplats
 - Centralisering av förvaltningsverksamheten ska göras med strikt ekonomiskt tänk inom befintliga lokaler, ny lokal ska endast byggas om det genererar en lägre kostnad per kvm.

- **Utbildningsnämnden:**
Förskola

Sammanfattning:

- Antalet födda barn har minskat och är ca 50 per år under planeringsperioden. Exklusive eventuell inflyttning. Det betyder att för förskolans del har nedgången i födelsetalen redan inträffat.
- Förskolan gör omställningar för att anpassa verksamheten och en minskning med ca 10 tjänster görs från och med höstterminen 2025.
- Med hänsyn till att en hög andel av barnen i förskolorna har språkliga svårigheter har vid vakans av specialpedagog med ansvar att arbeta mot förskola en logoped istället anställts.
- Kommunen har fyra förskolor varav två är i de centrala delarna i Färgelanda. Dessutom finns det två fristående förskolor i kommunen samt en enskild pedagogisk omsorg. Utgångspunkten är att det inom perioden ska finnas tre kommunala förskolor i kommunen.
- Skollagens bestämmelse innebär att det är vårdnadshavarna som väljer verksamhet, det kan hemkommunen inte säga nej till. Ersättningen följer barnet till den valda verksamheten.

År 2025

- Uppsägning av modulen i Ödeborg har skett och den lämnas i september. Det innebär att från och med denna tidpunkt kommer det att bedrivas förskola i huvudbyggnaden med ca 40 barn. För närvarande finns det inte något barn i kö till förskolan.
- Förstudie inleds - nya förskolelokaler i Ödeborg
- Förstudie inleds – underhåll/renoveringar vid Högsäters förskola. Förstudien får bli utvisa om investeringen skall genomföras 2026 eller efter 2030

År 2026

- Beslut om hantering av de lämnade förskolelokalerna i Stigen och Höjden. Stigen lämnades redan 2023 och Höjden lämnades delvis i januari 2024 och helt under hösten 2024.
- Iordningställande av nya förskolelokaler i Ödeborgs skola
- Renovering Högsäters förskola klar

År 2027

- Nuvarande förskolelokalen i Ödeborg lämnas
- Tillträde nya förskolelokaler i Ödeborgs skola.
- Förstudie tillbyggnad Håvestens förskola

År 2028

- Förstudie tillbyggnad Håvestens förskola År 2031

År 2029

- Genomförande tillbyggnad Håvestens förskola.
- Förstudie huvudbyggnad Håvestens förskola

År 2030

- Genomförande av tillbyggnad Håvestens förskola.
- Genomförande ombyggnation Håvestens förskola

År 2031

- Tillträde ny förskola Håvesten .
- Kyrkvägens förskola lämnas.

Grundskola och fritidshem**Sammanfattning:**

Under planperioden kommer det minskade antalet elever i kommunen att få konsekvenser för grundskola och fritidshem. Omställningsprocessen måste påbörjas för att få en kvalitativ och ekonomiskt effektiv verksamhet.

Budgetförslaget innebär att F-9 verksamhet ska bedrivas på Valbo-området. I och med att verksamhet bedrivs där idag måste förstudien visa hur evakuering ska ske och vilka alternativa undervisningslokaler som ska användas under byggnationen. Planeringen är därför preliminär och beroende på vilka beslut som behöver fattas under genomförandetiden.

År 2025

- Beredning av ärende vilket innebär att 4-6 vid Ödeborgs skola lämnas och eleverna flyttas till Valbo 4-6 vilket får till följd att enheten inte ska vara en F-6 skola.
- Förstudie Ödeborgs skola F-3
- Förstudie renovering/underhåll av Högsäters skola

År 2026

- Förstudie ny/renovering F-6 skola samt förstudie ny/renovering 7-9 skola.
- Förstudierna ska samordnas för att få en helhetsbild
- Förstudie gällande fritidsgård ska göras i samband med F-6 skola
- Genomförande åtgärder Högsäter F-6.
- Genomförande åtgärder Ödeborgs skola

År 2027

- Förstudie ny/renovering F-6 skola.
- Renoveringsåtgärder Högsäter F-6 klara.
- Renoveringsåtgärder F-3 Ödeborg klara – tillträde till skolan för F-3

År 2028-2029

- Byggnation ny/renovering F-6 skola.

År 2030

- Förstudie Sporthall
- Byggnation F-6 skola
- Byggnation ny/renovering 7-9 skola.

År 2031

- Ombyggnation Sporthall
- Höjdensskolan F-3 lämnas
- Valboskolan 4-9 lämnas.
- Byggnation/Renovering ny 7-9 skola
- Ny F-6 skola tillgänglig – oklart i dagsläget för vilka elever undervisning ska organiseras där

År 2032

- Sporthall tillträde
- Byggnation ny/renovering 7-9 skola

År 2033

- Tillträde ny 7-9 skola

Anpassad grundskola

Sammanfattning:

Anpassad grundskola tar emot elever i årskurs 1-9. För de elever som har behov av fritidshemsverksamhet erbjuds även dessa i anslutning till skolan. Nämnden utför även verksamhet enligt LSS (korttidstillsyn) för de elever som har behov av det på uppdrag av socialtjänsten.

Elever kan läsa ämnen eller ämnesområden beroende på funktionsnedsättningens omfattning. Om en elev har förutsättningar att läsa ämnen enligt grundskolans kursplan ska eleven göra det. Elever kan vara integrerade i en grundskoleenhet, men följa läroplanen för anpassad grundskola.

Verksamheten är lokaliserad i anslutning till Valbo 7-9.

År 2025

5 elever i årskurs 9 lämnar verksamheten och detta kommer att innebära att övervikten av eleverna är i de lägre åldrarna. Utifrån detta behöver lokalutnyttjande ses över.

År 2026-2030

Utgångspunkten är att verksamheten bedrivs i nuvarande lokaler. Detta gäller dock under förutsättning att elevantalet inte ökar markant.

År 2031-2033

Tillträde ny skola beroende på planering-förstudien får visa hur verksamheten ska hanteras.

- **Socialnämnden:**

Särskilt boende

Sammanfattning

Förslaget att skapa ett särskilt boende som även inrymmer hemtjänst och HSL-personal är en långsiktig lösning som kan bidra till effektivare planering och drift. Det kommer också förbättra arbetsmiljön och ge brukarna bättre vård och omsorg. Men byggandet eller omställningen till ett

sådant boende innebär en betydande investering, både ekonomiskt och organisatoriskt. Det krävs noggranna kalkyler för att säkerställa att besparingarna överväger de initiala kostnaderna

År 2026

- Förstudie nytt särskilt boende samt kommunens behov av förvaltningslokaler. Denna förstudie görs samtidigt med förstudien för Lillegården. Denna samordning görs för att erhålla en bättre totalbild över äldreomsorgen. "Lillegården ska prioriteras"

År 2027-2030

- Förstudie nytt särskilt boende.
- Förstudier Lillågården
- Byggnation trygghetsboende Lillågården

År 2031

- Byggnation nytt särskilt boende.
- Tillträde Lillågården

År 2032

- Byggnation nytt särskilt boende.

År 2033

- Tillträde nytt särskilt boende.

År 2035

- Avveckling Håvestesgården
- Förstudie Solgården Boende

LSS-boende**Sammanfattning**

Kommunens boende vid Soläng, § 9:9 LSS har ett stort underhållsbehov. Lägenheterna är idag utrustade med 2 kokplattor och liten kyl med frysack sedan det byggdes 1994. Detta innebär att våra brukare inte har möjlighet att laga mat i sina lägenheter och där igenom blir det väldigt svårt att göra våra brukare självständiga som är målet med insatsen och LSS-lagen.

År 2026

- Förstudie Soläng

År 2027

- Renovering och till byggnation Soläng.

År 2028

- Tillträde Soläng

4.4 Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens nettokostnader I	-483 593	-492 864	-508 788	-521 004	-535 513
<i>varav avskrivningar</i>	-12 760	-11 541	-12 400	-14 259	-10 258
Skatteintäkter, gen statsbidrag och utjämning	499 203	511 834	525 858	539 316	552 410
Finansiella intäkter	550	1 650	1 650	1 650	1 650
Finansiella kostnader	- 4 000	-2 630	-3 005	-3 605	-4 280
Årets resultat	12 160	17 990	15 715	16 357	14 267

4.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Löpande verksamhet					
Årets resultat	12 160	17 990	15 715	16 357	14 267
Avskrivningar	12 760	11 541	12 400	14 259	10 258
Ökning av kortfristiga skulder					
Ökning långfristiga skulder					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24 920	29 531	28 115	30 616	24 525
Investeringsverksamhet					
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-22 910	-41 830	-54 780	-46 335	-53 320
Försäljning av materiella anläggningstillgångar					
Förvärv av finansiella tillgångar					
Avyttring av finansiella tillgångar					
Ökning kortfristiga fordringar					
Minskning långfristiga skulder					
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-22 910	-41 830	-54 780	-46 335	-53 320
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån	0	0	25 000	15 000	30 000
Amortering av skuld					
Medel från finansieringsverksamheten	0	0	25 000	15 000	30 000
Årets kassaflöde					

Likvida medel vid årets början	35 002	37 012	24 713	23 048	22 329
Likvida medel vid årets slut	37 012	24 713	23 048	22 329	23 535
Förändring av likvida medel	2 010	-12 299	-1 665	-719	1 205